* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 28 MART 1979
350 kuruş

Kipriyanu'nun BM önerilerini reddetmesinden sonra Genel Sekreter umutsuz

Waldheim: Fayda vermeyecek görüşmelerden yana değilim

Kipriyanu, görüşmelerin başlamasından yana olduğunu tekrarladı

Denktaş Kıbrıs Rumlarının hükümet olarak tanınmasını eleştirdi

Kıbrıs Rum yönetimi Carter'ın raporunu düş kırıcı buldu

Yazısı 5. sayfada

5 nüfuslu bir ailenin 1 günlük gıda ihtiyacı

Gıda maddesi		Kilo fiyatı	Fiyat
Kemikli Et 720 gr.		120 TL	86.4 TL
Baklagiller (Kuru Fasulye) 95 gr.		50 TL	4.75 TL
Süt 2100 gr.		20 TL	42 TL
Yumurta (4 adet)	(Tanesi)	3 TL	12 TL
Peynir 120 gr.		85 TL	10.2 TL
Ekmek 1275 gr. (2,5 adet)			10 TL
Tereyağ 85 gr. (Yerine 1 adet (Margarin) 125 gr.)			5 TL
Diğer yağlar 85 gr. (Sıvı yağ)		24 TL	2.3 TL
Taze Meyve 825 gr. (Elma/Armut)		15/20 TL	15.15 TL
Taze Sebze 1200 gr.		12,5/15 TL	16 TL
Pirinç 250 gr.		38 TL	9.5 TL
Şeker 215 gr.		16 TL	3.55 TL
Patates 1375 gr.		15 TL	20.65 TL
Kuru Meyve 20 gr.		125 TL	2.5 TL

TOPLAM (Günlük asgari gıda ihtiyacı için harcanması gereken para): 240 TL

Ailenin aylık gıda harcaması 240 x 30=7200 TL tutmaktadır. DPT'nin önerisine göre gıda İçi-gıda dışı harcamalar oranı yüzde 50- yüzde 50 olmalıdır. Bu esasa göre aylık gıda harcaması olan 7200 TL'nin iki katı alınmalıdır. Böylece 5 nüfuslu ailenin normal geçimi için ayda 14.400 TL harcaması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Bilimsel verilere göre...

Hacettepe Biokimya Kürsüsünün saptadığı standartlara göre bir ailenin günlük gıda gereksinimi bugünkü fiyatlarla 240 TL tutuyor

5 nüfuslu bir aileye ayda 14.400 lira gerekli

● Devlet Planlama Teşkilatı, gıda dışı harcamaların en az gıda için sarfedilen miktar kadar olmasını istiyor

İŞÇİ SERVİSİ

Asgari Ücretin tespiti konusu milyonlarca emekçiyi ve emekçi ailesini yakından ilgilendirmektedir. Bu tespitin neye ve hangi kıstaslara göre yapılacağı ile işçi, işveren ve ilgili kuruluşlar bünyesinde önemli tartışmalara yolaçmaktadır.

Çeşitli Üniversite Kurumlarının ve Devlet Planlama Teşkilatı'nın bugüne kadar yaptığı araştırmalar sonucu 5 nüfuslu bir işçi ailesinin asgari gıda gereksinimi belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonucuna göre bir işçi ailesinin günlük gıda harcaması 240.-liradır

Bu miktara gıda dışı harcamalar da eklendiği zaman 5 kişilik bir işçi ailesinin aylık ihtiyacı Türkiye'nin bugünkü fi-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Enver Sedat, Jimmy Carter, Menahem Begin.

Mısır-İsrail Anlaşmasının yankıları

Rusya ve Arap ülkeleri anlaşmaya tepki gösteriyor

Barış Anlaşması ile ilgili diğer haberler 3. sayfada

Afganistan Ulusal Kurtuluş Cephesi Herat kentini ele geçirdi

YENİ DELHİ (AA)

Afganistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, ülkenin Kuzeybatısındaki Herat kentinin Taraki yönetimine karşı ayaklanan müslümanların elinde olduğunu açıkladı. Cephe, son günlerdeki çarpışmalarda hükümet kuvvetlerinin 10 savaş uçağı kaybettiğini açıklamalarına ekledi.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

OPEC yeni petrol fiyatlarını açıkladı

Ham petrolün varili 14,50 dolardan satılacak

CENEVRE (THA)

İsviçre'nin Cenevre kentinde önceki gün toplanan Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) petrol bakanları, dünkü oturumlarında ham petrolün varilinin fiatını 14.50 dolar olarak tespit ettiler.

Alınan karara göre bu yılın Ekim ayında uygulanması gereken zam oranı 1 Nisan tarihinden başlayarak uygulanacak ve standart nitelikli ham petrolün varili 14.54 do-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Türk-İş, teşkilat başkanları toplandı

ANKARA (AA)

Türk-İş Teşkilat başkanları, 11. Genel Kurul öncesi son toplantıyı dün saat 10.00'da Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un başkanlığında yaptılar.

Türk-İş Teşkilat Başkanları toplantısına bir süre başkanlık eden Halil Tunç daha sonra işleri nedeniyle ayrıldı ve toplantı genel sekreter Sadık Şide'nin başkanlığında sürdürüldü.

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Avrupa Yatırım Bankası Heyeti temaslarını sürdürüyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye'nin kredilendirilmesini istediği 26 projeye ilişkin görüşmelerde bulunmak üzere ülkemize gelen Avrupa Yatırım Bankası Heyeti dün Maliye Bakanlığında Hazine Genel Müdürlüğü yetkilileri ile temaslarına başladı.

Dün akşam Ankara'ya gelen Heyet Başkanı Hartwick ise bugün Devlet Başkanı Hikmet Çe-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Aşırı fiyat artışları karşısında toplantısı 9 ay önceye alınan

Asgari Ücret Tespit Komisyonu bugün toplanıyor

● Komisyon'daki tartışmaların, ücret tespitinde esas alınacak kişi sayısı üzerinde yoğunlaşması bekleniyor

● Türk-İş ve DİSK, 5 kişilik işçi ailesinin esas alınmasını savunurken, işveren çevreleri asgari ücretin, sadece çalışan işçi dikkate alınarak tespitinde diretiyorlar

Yazısı 5. sayfada



Taksi şoförleri: "Bu sadece benzin zammının getirdiği bir sorun değil, aynı zamanda döviz darboğazı sorunudur"



Nakliyat şoförleri de direnişe katılıyor.

İSTANBUL ŞOFÖRLERİ:

"Canımıza tak dedi, kontakları kapıyoruz"

SUPHİ KARACADAĞ

İstanbul şoförlerinin hemen hemen hepsi aynı görüşü paylaşıyorlar. 2 Nisan'da kontaklar kapatılacak ve İstanbul caddeleri sadece 500 belediye otobüsünün gidip geldiği, işine geç kalan insanlarıyla sıkıntı dolu dört gün

(Devamı sa.7, sü.9'da)

"Kontak kapama" kararını incelemek için Faruk Sükan'ın başkanlığında bir komite kuruldu

Butto'nun danışmanlarından Ançar, İstanbul'da bir basın toplantısı düzenledi

İdam kararı Butto'ya tebliğ edildi

İSLAMABAD (AA)

Pakistan Eski Başbakanı Zülfikar Ali Butto hakkında kesinleşen idam cezası kararının infaz edilmesi hapishane yetkililerine tebliğ edildi. Pakistan yasalarına göre kararın tebliğ tarihinden başlayarak yedi gün içinde cezanın infaz edilmesi gerekiyor.

Ravalpindi Merkez Cezaevi yetkilileri, Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ın Butto'yu affetmemesi halinde, idam cezasının ertelenmesinin artık olanaksız olduğunu söylediler.

Cezaevine ulaşan infaz tebligatı Lahor Yüksek Mahkemesi tarafından kaleme alınmış olmasına rağmen, mahkeme çevreleri böyle bir tebligatın yapıldığından haberleri olmadığını söylediler. İdam cezasının infazı için cezaevine verilen talimat bu arada Butto'ya da bildirildi.

Bu durumda, Butto'ya da avukatlarının Ziya Ül Hak'a yedi gün içinde af için başvurmaları gereki-

(Devamı sa.7, sü.9'da



Butto'nun danışmanlarından Ançar

Parlamentoya sunulacak olan

Üniversite Yasa Tasarısında hükümete el koyma yetkisi veriliyor

● TÜMOD, öğrencilerden alınması öngörülen 3 bin liralık harca ilişkin maddenin çıkarılmasını istedi

ANKARA (ÖZEL)

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve son şeklini almasından sonra TBMM'sine sunulması beklenen Üniversite Yasa Tasarısında hükümete el koyma yetkisi veriliyor. Tasarının 71 maddesinde yer alan "hükümetin denetime el koyması" bölümünde, üniversite ve bağlı kuruluş-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

TSİP Teşkilatlandırma Sekreteri Aydoğan Gezer silahlı saldırıya uğradı

● TİKP, TSİP Teşkilatlanma Sekreterine yapılan silahlı saldırıyı kınadı

● Mersin'de bir genç işkence ile öldürülmüş olarak bulundu

HABER MERKEZİ

Kitle dergisi bürosunun bulunduğu Şişhane Refik Saydam Caddesi Hatay Apartmanına gelen TSİP Teşkilatlanma Sekreteri Aydoğan Gezer silahlı iki kişinin saldırısı sonucu ağır yaralandı.

Dün saat 10.30 sıralarında Kitle dergisinin bürosuna çıkan TSİP Teşkilatlanma Sekreterinin bina merdiveninde iki kişi tarafından yolu kesildi. Çıkan boğuşma sı-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Bursa gezisinden dönerken gazetecilerin sorularını cevaplayan

Demirel: "Sağ oyların yüzde 80'ini alırsak iktidar oluruz"

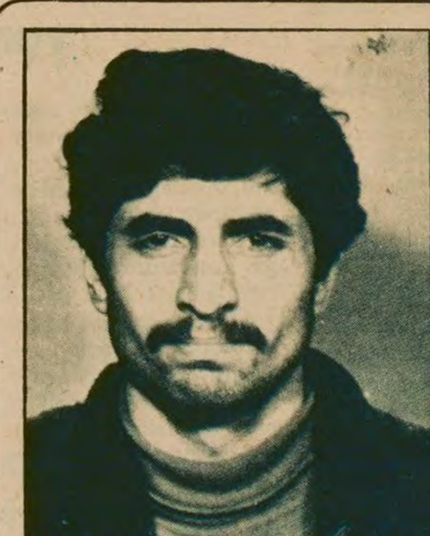
● "MHP oylarında gözümüz yok, bizim dışımızda böyle bir sağ oy 1945'den beri var"

ANKARA (ÖZEL)

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, Bursa gezisinden Ankara'ya görüşte gazetecilerin sorularını cevaplarken, "geçen seçimde sağ oyların yüzde 67,5'ini aldık. Bu arada yüzde 80'e çıkarırsak iktidar oluruz" dedi.

Demirel "Geziniz sırasında 'bölünmenin kazığı-

(Devamı sa.7, sü.4'de)



Yıldız katliamı sanıklarından İsmet Koçak.

Yıldız'da 7 öğrenciyi öldüren

8 komando idam istemiyle yargılandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Geçen yıl Yıldız İDMMA Gece Bölümü öğrencileri üzerine ateş açarak üç kişiyi öldürmek, oniki kişiyi de yaralamaktan sanık 8 ülkücü komando İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde idam talebiyle yargılandı.

9 Mayıs 1978 tarihinde Saat 20.30'da okuldan toplu halde çıkan öğrenciler üzerine ateş açıl-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Devrimci ozan Gani Bozarslan'ın "Parti, Günışığı, Nar Dalı" adlı yapıtı toplatıldı

● Aydınlık Yayınları, toplatma kararını kınadı

İSTANBUL (ÖZEL)

Devrimci Ozan Gani Bozarslan'ın Aydınlık Yayınları tarafından basılan "Parti, Günışığı Nar Dalı" adlı yapıtı hakkında, İstanbul Birin-

(Devamı sa.7, şü.6'da)

"SOL" nasıl birleşecek?

Aydınlık meclisi

Birbirine "devrimci terör" uygulayanlar

Dün Gürsel Bakır'ın ölümünü hatırladık. Bugün de yine "Bilinmeyen Sol" dizimizde yer alan Dev-Gençli Kemal Karaca'nın ölümü üzerinde tartışalım.

24 Mart tarihli gazetemizin 8. sayfasında Kemal Karaca'nın üzerinde kısaca duruluyor. Uzun uzun anlatılmamış çünkü Kemal Karaca'nın ölümü de pek çok örnekten sadece bir tanesi.

Olay şöyle cereyan ediyor:

Şişli çevresinde ve okullarda Kurtuluş grubu ile Devrimci Yol grupları arasında çatışmalar sürmektedir. Zaman zaman yollar gözlenmekte pusular kurularak sokaklarda da çatışmalar devam ettirilmektedir. Kemal Karaca Devrimci Yol grubundan olarak bilinmektedir. Bu yüzden Kurtuluşçular Kemal Karaca'nın peşindedirler. Bir iki kere pusu kurarlar, ama pek başarılı olamazlar. Nihayet günün birinde Kemal Karaca'da pusuya düşecektir. Gazeteler Kemal Karaca adlı bir gencin Şişli'nin bir arka sokağında ölü bulunduğunu yazar. Yıl 1977'dir.

Kemal Karaca'nın ölümünden sonra da çatışmalar sürer. Hatta daha da şiddetlenerek. Devrimci Yol, Kurtuluş grubunu ihanetle suçlarken Kurtuluş da bildiri çıkararak Kemal Karaca'nın öldürülüşünü açıkça savunur. "Bilinmeyen Sol'" dizimizde yayınlanmış bu bildiriyi tartışmak için tekrar yayınlıyoruz. Bakın Kurtuluşçular olayı nasıl savunuyor:

"İdeolojik mücadele dışındaki yöntemler şüphesiz karşı-devrimcilerin işine yarar. Ne var ki, bu konuda bu yönteme başvuran herkes suçlanamaz... Çünkü terminolojide ve sosyal pratikte devrimci terör denen bir şey vardır ve bazen de bu, devrimciyim demesine rağmen objektif olarak karşı-devrimci durumuna düşen kişi ve gruplara karşı da uygulanır."

Bu bildiri dağıtıldıktan sonra, Ankara'da da çatışmalar çıkmış ve Kurtuluş'un terminolojisiyle "devrimci terör" Ankara'ya da sıçramıştır.

Üstelik bu gruplar, her ikisi de "oligarşiye karşı savaş verdiklerini" söylemektedirler. Ama biri diğerine "devrimci terör" uygulamakta sakınca görmemiştir.

Evet tartışalım, sosyalizmin terminolojisinde "devrimci terör" pusu kurup kendisiyle aynı görüşü savunmayan bir kimseyi öldürmek demek midir? Hatta "devrimci terör" kırkı aşkın grubun ortak savunduğu gibi bütün gerici fikirlere sahip insanları fiilen ortadan kaldırmak mıdır?

★ ★ ★ ★

Bu satırları yazarken postadan bir mektup geldi. Diyarbakır'dan yazan Bedri Genç adlı okuyucumuzun mektubunu aynen yayınlıyoruz:

"Ben her gün Diyarbakır Cezaevindeki arkadaşlara, Aydınlık Gazetesi götürüyorum. 18 Mart 1979 günü yine cezaevine gazete götürdüğümde cezaevinde tutuklu bulunan Halkın Kurtuluşçusu Kasım adlı şahıs gardiyana "Aydınlık'ı içeri almayın, bu siyasi bir gazetedir" dedi. Gardiyan ise bunun günlük bir gazete olduğunu ve içeri alacağını söyleyince, yine aynı şahıs bu "gazete elime geçerse yırtarım" deyip, gazeteyi gardiyanın elinden alıp yırtmak istedi. Fakat gardiyan bunu engelledi. "Daha sonra aynı şahıs bana "dışarı çıkınca sana gösteririm" şeklinde tehditler savurdu.

"Bu olay Halkın Kurtuluşu'nun peşinden giden insanlara ders olmalıdır. Aydınlık düşmanlığının insanı gerici cezaevi düzeni ile nasıl aynı safa getirdiğini göstermek açısından bu olay ibret verici olmalıdır."

Şimdi bu Halkın Kurtuluşu'nun siyasetini savunan genç acaba gardiyandan daha terörcü olduğunu düşünmüş müdür? Gardiyandan daha terörcü diyoruz, çünkü gardiyan ismi halkta terörü hatırlatmaktadır. Yoksa sözümüz gardiyanların kişiliğine değil.

Siyasi bir gazeteyi yırtan, hapishaneye sokmam diyen bu genç acaba nasıl mahkemede kalkıp fikir özgürlüğünü savunabilecektir? Acaba mahkemede nasıl "devrimci terörleriyle", "faşist terör" arasındaki farkı anlatabilecektir?

Gerçekten de bir fark var mıdır?

Bütün okuyucularımızın mektuplarını bekleriz.

FİKİR MEYDANI

Gaziantep TÖB-DER Kongresi yaklaşırken, Birlik-Dayanışma grubunun çabası

Yıldırım Karabıçak
İlkokul Öğretmeni

SAHTE "TKP" yanlısı Birlik-Dayanışmanın Gaziantep'te çıkan Ortam gazetesinde 12 Mart 1979 günü bir açıklaması yayınlandı. Gaziantep TÖB-DER şube kongresinin yaklaşması üzerine yapılan açıklamada "kararlı, ilkeli ve tutarlı davranmak zamanıdır" deniliyor.

Nedir Birlik-Dayanışmanın kararlı ve ilkeli davranışı?

Bunu anlamak için günah defterlerinden birkaç sayfa çevirmek yeter. Birlik-Dayanışmanın en büyük günahı Dördüncü Olağan Genel Kurulda görüldü. Genel Kurul öncesi Politika Gazetesinde Öğretmenler Derneğinin" kurulması zamanının geldiğini söylediler. O zaman Yurtsever Öğretmenler, Birlik-Dayanışmanın Dördüncü Olağan Kongreyi bölücülüğüne alet edeceğini açıkladılar. Birlik-Dayanışmanın iki oyunu vardı. Hile ve tertiple yönetimi gaspetmek, olmazsa açıkça bölücülük yapmak. Birlik Dayanışma, kongreden bir gün önce, kongre salonunda bir toplantı yaptı. Tornadan çıkmış demir çubuk paketlerini salonun bahçesine gizlediler. Kongre günü sabahla birlikte İGD'lilere salonun çevresini kuşattırdılar. Delegeler, demir çubuklarla tahkim edilmiş İGD'lilerin hain bakışları altında salona girdiler. İGD'liler, Birlik-Dayanışmanın hile ve tertibinin baskı aracı olarak orada bulunuyorlardı. Hile ve tertibe karşı çıkanlar, karşılarında eli demir çubuklu İGD'lileri bulacaklardı. Öğretmenleri eli demir çubuklu İGD'lilerle korkutacaklarını, köleleştireceklerini sanıyorlardı.

Birlik-Dayanışma İGD'lilerin kolluk kuvvetlerine yardım için geldiklerini ileri sürdü. Türkeş'in komandolarıyla kolluk kuvvetlerine yardım için yarışan İGD'lileri öğretmenler tepkiyle karşıladı. Öğretmenler, "Biz çocuk değiliz, vasiye ihtiyacımız yoktur, öğretmenler kendi kendilerini korur" diyerek yer yer tepkilerini gösterdiler.

Dışarda bunlar olurken içerde Birlik-Dayanışma divanı aldı. Delegeler önerge veriyorlardı. İhraç edilen öğretmenlerin ihracı, fesh edilen şubelerin feshi kaldırılsın diye. Süleyman Üstün'ün divanı, önergeleri hasır altı ediyor, kendinden olmayan delegelere söz hakkı vermiyordu. Birlik-Dayanışma zor ve hileye dayanan ilkesini uygulamada kararlıydı.

Yurtsever Öğretmenler bildiri ve konuşmalarıyla divanın anti-demokratikliğini açıkladılar. Öğretmen iradesinin çiğnenmesine göz yumulmamasını, divanın güven oylamasına tabi tutulmasını istediler.

Delegelerin demokratik ve özgürlükçü tutumu Birlik-Dayanışmanın paçasını tutuşturuyordu. Eli sopalı İGD'li ne güne duruyordu? Demir çubuklarla öğretmenlerin, diğer görüşten olan insanların üzerine saldırmanın tam zamanıydı. Ve saldırdılar. Gerici şiddetleriyle demokrasi ve özgürlüğü öldüreceklerini, delegeleri haksızlık karşısında susturacaklarını sanıyorlardı.

Saldırıyla birlikte duruma müdahale etmek zorunda kalan polis arama sonunda bahçede kutular dolusu özel hazırlanmış demir çubuk buldu. Bu çubukların aynılarını İGD'lilerin elinde görmüştük.

Delegeler, İGD işgali altında can güvenliklerinin tehlikede olduğunu bildiren, İGD'lilerin dağıtılmasını isteyen önergeler verdiler. Süleyman Üstün "gidin bir şey olmaz" diyerek delegeleri başından savdı. Delegelerde öğretmenler de Süleyman Üstün'ü yapılan oylamayla, toplanan imzalarla, alaşağı ettiler.

Ondan sonraki gelişmeler hepimizin malumu, Birlik-Dayanışma öğretmen iradesini mahkemeye verdi. Öğretmen iradesi kazandı. Bu sefer de temyize gittiler. Danıştay'da da öğretmen iradesinin kazanması sonucu Birlik-Dayanışmanın bölücülüğü kesin olarak tescil oldu.

Görüldüğü gibi Birlik-Dayanışma "Kararlı, ilkeli ve tutarlı" davranışının muazzam bir örneğini verdi. Birlik-Dayanışma gerçekten ilkeli ve tutarlıydı. Hile ve tertibi, ikiyüzlülüğü, zorbalığı, bölücülüğü, öğretmen iradesine düşmanlığı Dördüncü Olağan Kongrede zuhur bulmuş değildi. Dördüncü Olağan Kongrede olan, bölücülük ilkesinde tutarlığını ve şaşmazlığını göstermesiydi.

Yine de Halkçı-Eğitimci kisveli Birlik-Dayanışmacılar birçok şubede yönetime geldiler. TÖB-DER'in Dördüncü Olağan Kongresinde de Halkçı-Eğitimci kisveli Birlik-Dayanışmacılar CHP'li öğretmenlere yön vermeye kalkıştılar. Bunların bu ajan nitelikli faaliyetlerini en çarpıcı bir biçimde İstanbul Şubesi sosyal-demokrat öğretmenleri mahkum etti. Dağıttıkları bildiri ile Birlik-Dayanışmacıların sahtekarca sosyal-demokrat gözüküp CHP'li öğretmenlerin oyuyla yönetime geldiklerini açıkladı.

Bunlar işgal uygulamalarını İstanbul'da başlattı. İstanbul Şubesini hile ve tertiple alamayınca lokali İGD'lilere işgal ettirdiler. Öğretmenleri sokmamak için lokalin yollarını İGD nöbetçileriyle tuttular. Bunların ayrı divan oluşturmak ve ayrı kongre faaliyetleri de İstanbul'da başladı. Ve gayrimeşru kongrelerinin mahkemece geçersiz sayılması da İstanbul'da başladı. Birlik-Dayanışmanın bölücülük ilkesinde ezelden beri tutarlı olduğunu görmek için bu kadar sayfa çevirmek yeter.

Şimdi tekrar Ortam Gazetesine bakalım. "Çoğunluğu elde edenler örgütümüzü Maocuların ve sapık akımların çöplüğü haline getirdiler."

Buyrun. Anlaşılan Birlik-Dayanışmacı kongre faaliyetlerinde çok heyecanlı ve ..tez canlıdır ki bir ilke hatası yapmış. TÖB-DER'in meşru yönetiminin çoğunluğu elde ettiğini yazmış. Belki de mahkeme gerekçelerini bilmiyordur. O ki çoğunluğu elde etmişler ne diye mahkeme kapılarına baş vurdunuz? Ne diye çoğunluk bizdeydi diye propaganda yaptınız?

Örgütü Brejnev'in çiftliği sanan Birlik-Dayanışmacı, fikrini zikretmede pervasızdır. Genel merkezi "Örgütümüzü Maocuların ve sapık akımların çöplüğü haline getirdiler" diye suçluyor. Sanki "Örgütümüz" kelimesini İGD'miz veya babamın evi kelimeleri yerine kullanıyor. Brejnev'in ve sahte "TKP" nin ülkemizi hegemonya altına alma emellerine boyun eğmeyenler, el açmayanlar öğretmen değilmiş gibi yazıyor. Bölücü Birlik-Dayanışmacı, "Maocular" dediği devrimciler eğer yönetime gelirse, örgüte koymayacaklarını küstahca yazıyor. Zaten yönetim oldukları şubelerde aynı uygulamayı yaptıklarından yazmasında pratik bir sakınca bulmuyor.

Ne var ki Birlik-Dayanışmacı bu yazıyı ya birkaç ay önce yazmış ya da maceracılara karşı öğretmenlerin öfkesini bildiği için ezeli taktikleri olan ikiyüzlülüğe baş vurmuştur.

Genel Merkeze "sapık akımları da örgüte aldığı için" darılıyor. Ne varki sahte "TKP" Birlik-Dayanışmacının sapık akımlar dediklerine "Dostlarımız goşistler" diyerek eylem birliği öneriyor. "TKP" "Faşistlerle uzlaşan CHP hükümetine" karşı goşistlerle savaşkan örgütler ittifakı kurabileceğini açıklıyor.

Bütün bunlar göz önündeyken bu kadar hileli oyun oynayan Birlik-Dayanışmacı bakın ne diyor. "Dördüncü Olağan Kurulda oynanan oyunlar örgütü bunalıma sürüklemişdir."

Doğru, doğrusu. Artık bu oyunlara bir son verin.

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

CHP ve "TKP"

10 Mart günlü gazeteler, "Dünya Barış Konseyi'nin Helsinki'de bir konferans düzenlediğini haber verdiler. Konferansın adı, "Vietnam'la Dayanışma Konferansı" imiş. "Dünya Barış Konseyi", bu konferansta, Çin Halk Cumhuriyeti'nin "Vietnam'a saldırısı"'nı kınamış. vb...

"Dünya Barış Konseyi", Sovyetler Birliği'nin güdümündeki bir kuruluştur. Bu kuruluş, dünyanın çeşitli ülkelerinde zaman zaman toplantılar düzenler. Sovyetler Birliği'nin askeri yayılma siyasetini ters-yüz eden kararlar alır; uluslararası çapta Rusya lehine "kamuoyu oluşturmaya" çalışır.

"Dünya Barış Konseyi"'nin bu amaçla yaptığı toplantılara, Sovyetler Birliği'nin iplerini çektiği çeşitli ülkelerdeki kukla "komünist" partilerinin yandaşı durumundaki "Barış Dernekleri"nin temsilcileri katılırlar. Yani, organizasyon kendi içinde oldukça düzenlidir: Brejnevler düğmeye basar; gerekli kara ya'da hava köprüleri kurulur, diğer maddi olanaklar sağlanır, bütün dünyaya yayılmış durumdaki "Barış Havarileri" (siz, ABD ile birlikte dünya hegemonyası peşinde koşan "Sovyet" giysili savaş patronunun uşakları anlayın) belirli bir ülkede toplanıp kafa-kafaya verirler. Sovyet militarizminin "güvercin" maskesini pekiştirmeye çalışırlar.

"Dünya Barış Konseyi"nin son Helsinki konferansının özü budur. Şu var ki, "Dünya Barış Konseyi"'nin bu seferki toplantısı zaman unsuru açısıdan, çok talihsiz bir sıraya rastladı. Bir düşünün! Sovyetler Birliği Vietnam'ı açıkça Kamboçya'ya saldırtmış ve ülkeyi işgal ettirmiş. Bir parmağı İran'da, bir diğeri Türkiye'de macera arıyor. Bir başka parmağı Bulgaristan'ı Romanya ve Yugoslavya'ya karşı askeri harekâta geçirtmek için kımıldayıp duruyor. Sovyetler'in güdümlediği Güney Yemen birlikleri, Kuzey Yemen'e saldırı üstüne saldırı düzenliyorlar. vb...

Bütün bu gelişmeler dünya halklarının gözleri önünde cereyan ederken, "Dünya Barış Konseyi" nin güvercin taklaları atmaya çabalaması ne yazar? Adama sormazlar mı: İki elin dirseklerine kadar kan içindeyken "barış"tan sözetmeye utanmıyor musun?

Sorarlar! Nitekim soruyorlar da. Uluslararası çapta saygınlığı olan ünlü Le Monde gazetesinin geçenlerde yayınladığı bir karikatürü anımsıyoruz. Karikatürde Brejnev, ağzında zeytin dalı tutan güvercin giysisini bir pelerin gibi omuzuna atmış şekilde resmedilmişti. Şu ilginç farkla ki, güvercin giysisi tıpkı bir hortlak pelerinini andırıyordu. Usta çizer, Sovyet militarizminin şu sıralar en çarpıcı, en çıplak biçimde hortladığını söylüyordu.

Demek oluyor ki gerçek barıştan, halkların kardeşliğinden yana güçler uyumuyor. "Dünya Barış Konseyi"nin güdümlü kararları falanla da uyuyacağa hiç benzemiyor. Bu, çok sevindirici bir olgudur.

Helsinki Konferansının asıl dikkatimizi çeken yanı, bu konferansa Türkiye'den katılan delegasyon oldu. Gazetelerin yazdıklarına göre, Türkiye delegasyonu; CHP'li eski İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay ve "Politika" gazetesi yazarlarından Ayşe Bilge Dicleli'den oluşuyormuş.

Bu üç isimden birisi bize hiç de yabancı gelmiyor. Sanırız bir aralar aynı "sanık" sandalyelerine oturduyduk. Çok iyiniyetli, gerçekleri arayıp bulmak, devrime gerçekten gücünce katılmak için azimli eski bir arkadaşın gerçeklere bu kadar ters düşmesi ne acı!

Herneyse.

Bize öyle geliyor ki, Sovyet militarizmini allayıp-pullamak için Türkiye'den Helsinki'ye uçan delegasyonda CHP'lilerin ağır basması, hele bunlardan birisinin "saylav" sıfatını taşıması bir rastlantı olmasa gerektir. Biliyorsunuz, CHP, şu sıralar bünyesindeki "TKP" sempatizanları nedeniyle oldukça ağır bir bunalım geçiriyor. Bunalımın nedeni, siyasi gericiliğin gelişen yanı ile ittifaka girişip, diğer, yanını geriletmeye çalışmak gibi garip bir siyaset! CHP yöneticileri için bu siyaset, ola ki, "kendiliğindenci" bir siyaset. Yani CHP yöneticileri, siyasi gericiliğin gelişen (asıl tehlikeli) yanını pek iyi göremiyorlar. Bu yüzden örgüt içinde "huzursuzluk" çıkmasını istemiyorlar. Ama bu durum, CHP'yi, ister-istemez, siyasi gericiliğin ana-yanı ile ittifaka sürüklemek gibi çok tehlikeli bir siyasete iteliyor. Uluslararası savaş kundakçılarını allayıp-pullamak için Helsinki'ye uçan delegasyonda CHP'lilerin ağır basması, bu Manilovist (uyuşuk-hayalci) siyasetin somut bir görünümüdür. CHP içindeki "TKP" sempatizanları "fırsat budur" deyip ilerlemek istiyorlar. Oysa CHP tabanı bu konuda çok duyarlıdır. Hele Sovyetlerin düzmece TKP aracılığı ile ülkemizde iç-savaş kışkırtıcılığına sıvandığı son altı aydan bu yana CHP tabanı hızla uyanmakta, pratik-siyaset içinde MHP ile kol-kola veren "TKP"ye karşı en sert biçimde tavır almaktadır. Bizim görebildiğimiz kadarıyla CHP tabanı ile yöneticileri arasındaki uçurum gitgide derinleşmektedir. Diğer yandan, CHP'ye karşı geniş halk kitlelerinin hızla arkasını dönmeye başlamasının nedeni de budur. CHP'nin önümüzdeki aylarda yurt çapında başlayacak olan il ve ilçe kongrelerinde bu karşıtlığın en somut biçimler altında ele alınacağını sanıyoruz biz... Ve alınmalıdır da.

Kanımızca mesele şu noktada düğümleniyor: CHP, alnının ortasında "TKP" yazan Truva Atı'nı bünyesinden defetme cesaretini gösterebilecek midir? Eğer bunu yapamazsa, siyasi gericiliğin her iki yanına da teslim olması kaçınılmaz hale gelir. Bu aynı zamanda, halk kitlelerine tümüyle ters düşmek anlamına gelecektir.

Kısaca, CHP "olmak ya da olmamak" noktasında!

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Olayları objektif gerçeklere göre değil de, duygu ve isteklerin doğrultusunda değerlendirme anlayışı, öznelcilik. 2) Kötü karşıtı - Bir dairede ya da işletmede çalışan kişilerin tümü. 3) Tersi zorla (eski dil)- Bir davanın sonucunu gösteren resmi belge. 4) Hamile kadınların bazı yiyeceklerden tiksinip bazılarına aşırı istek duymaları hali. Bir harfin okunuşu. 5) Doğu bölgelerimize özgü bir hitap şekli - Balkan Yarımadasında bir ulus. 6) Yüksekten su püskürten musluk - Dolaylı anlatma, sezdirme - Eskiden kullanılan bir tür başlık. 7) Zarara uğrama tehlikesi - Atomun çekirdeğinde bulunan, pozitif yüklü parçacık. 8) Çoğu bakırdan yapılan küçük kova - Elekle yapılan iş.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Televizyonda çizgi film olarak da gösterilen bir Şark masalı kahramanı. 2) Aza - Danışma meclisi. 3) Bir araya gelmiş, birleşmiş olan. 4) Bir maden - Kimyada Stronsiyum'un simgesi. 5) Eskrim sporunun bir dalı - Cam yerine kullanılabilen saydam bir madde. 6) Tersi büyüteç. 7) Türkiye'nin uluslararası trafik simgesi - Yabancı bir basın ajansı. 8) Ad - Bir nota. 9) Takım halinde topla oynanan bir spor. 10) İman - Daha da ileri, fazla. 11) Yerme, yergi (eski dil) - Türkiye'de çok çıkarılan değerli bir maden. 12) Milimetrenin kısa yazılışı - Deniz taşıtı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	B	Ö	L	Ü	K	P	Ö	R	Ç	Ü	K	■
2	U	N	U	T	K	A	N	■	U	M	A	T
3	M	■	B	Ü	K	R	E	Ş	■	İ	T	A
4	E	L	A	L	■	A	R	İ	S	T	O	■
5	D	İ	K	E	N	■	G	■	R	■	T	E
6	Y	D	■	M	Ü	T	E	M	E	T	■	L
7	E	■	K	E	D	İ	■	A	T	A	Ş	E
8	N	A	R	K	O	T	İ	K	■	M	U	M

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

TUZLUÇAYIR ANKARA

Tuzluçayır Mahallesi Muhtarı

Süleyman Ayten'in anısına

Süleyman Ayten son yolculuğunda da söylendiği gibi bir halk önderi idi, zalimlere karşı halkın birleşmesini savunuyordu. O, "daima keskin devrimcilik" adına Halkevi'nden çıkıp birbirlerine zor kullananlara karşıydı. O, insanların faşist olabilir gerekçesiyle dövülmesine karşıydı. İki işçinin faşisttir diye dövülmesi üzerine TİKP ile birlikte olayı kınamıştır.

İlk kez tutuklanıp serbest bırakıldığında, bir arkadaşımla yanına gittim. Bizi, aydınlık bir yüzle gülerek karşıladı. Zor günler geçirdiği yüzünden okunuyordu. Bize tutuklanışını, savunduğu partisinin siyasetinin yanlışlığını ve olaylara bakışını anlattı. Bu dengeci siyasetin ne ülkeyi ne de CHP'yi olumlu bir yere götüremeyeceğini belirtti. Konuşmasını şöyle bitirdi: "Yavrum, bu dengeci siyasetten, gençlerimizin provokasyona açık tavırlarından faşistler yararlanıyor. Asılsız ihbarlarla, sıkıyönetimi kendilerinden başka hedeflere yöneltiyorlar. Örnek olarak da Yenimahalle'de yakalanan bir komandonun, sıkıyönetim makamlarına hitaben yazılmış, ayrı ayrı imzalanmış yirmi dilekçesini gösterdi.

Muhtarımızın daha sonraki mücadelesini tüm Tuzluçayır halkı ve gençliği biliyoruz.

O, sözünün eri olduğunu gösterdi. Görüşlerini üye olduğu siyasi partinin siyasi organlarına ve yetkililere iletti. Gençleri uyardı. Son olarak da bilinen basın açıklamasını yaparak mücadelesini sürdürdü.

Bu açıklaması yüzünden ikinci kez tutuklandı.

Son günlerde fısıltı gazetelerinde, güya Aydınlık gazetesini ve siyasetini karalamak adına:

—Muhtarımız böyle bir basın açıklaması yapmaz, uydurmadır.

—Muhtarımızı Aydınlık ihbar etti. vs. vs.

Güya bunu Aydınlık'la mücadele adına yapıyorlar. Onlar aslında Süleyman Ayten'de ve Aydınlık'taki birlik düşüncesine saldırıyorlar.

Muhtarımız, o basın bildirisindeki kadar değil, daha da derinlemesine olaylara vakıftı, ve kendini Bilimsel Sosyalizmin kutbu zannedenlerden daha bilgiliydi.

Muhtarımız hiç bir zaman yüksek perdeden "yıkalım, vuralım, kahrolsun" gibi insanı coşturan kelimeler kullanmadı. O dolu başaklar gibi ağırbaşlı, attığı adımı bilerek yürüdü.

Bunun içindir ki Süleyman Aytenler doğru mücadelemizde yaşamalıdır.

Kardeşler, gençler, halkımız, gelin zor olanı yapalım. Muhtarımızı örnek alalım. SÜLEYMAN AYTEN CADDESİ'nde birbirimize sevgiyle bakalım, kollaşalım. Çünkü bunu yapabiliriz. Çünkü biz halkız.

Tuzluçayır Mahallesinden
Abdurrahman Gülergün

İSTANBUL

Sayın Ecevit, anlaşılan sizin geçim hakkında bilginiz yok

Ben 50 yaşını aşkın bir kadınım. Boyumca yetişkin iki oğlum var. Kendim çalıştım, çabaladım. Babasız çocuklarımı yetiştirdim. Şimdi emekli oldum.

Kira vermiyorum. Emekli maaşım da iyi sayılır. Çocuklarımın da bana ihtiyacı yok.

Geçen akşamki televizyon konuşmanızda memur ve işçi ücretlerinin çek olarak bankaya yatırılacağını, ve parası birikene aşamalı faiz verileceğini söylediniz.

Sayın Ecevit, şimdi size soruyorum: Yalnız maaşı ile geçinen namuslu bir vatandaş, en yüksek maaşı dahi alsa, kira dahi vermese, değil tasarruf yapması, ayın sonunu nasıl getirir?

Bu hususta bir bildiğiniz varsa lütfen önlem paketlerini açıklarken onu da söyleyin de öğrenelim. Anlaşılan sizin geçim hakkında bir bilginiz yok. Daha da kötüsü halkla ilginiz kesilmiş, dört duvar arasında kalmışsınız. Bir an evvel o duvarları yıkın.

Ben ki bu yaşta, seçimlerden hemen sonra bir kasap dükkânında, tanımadığım bir posta müvezzii ile elele verip "Ecevit hükümet kuramazsa biz yaşayamayız; buna dayanamayız" diye hüngür hüngür ağladım. Size karşı birliktik, güvenliydik.

Zamlara, pahalılığa, yokluğa, herşeye memleket yararınadır diye katlanıyoruz. Ve hâlâ bunları başkalarına anlatmaya çalışıyoruz.

Umudumuz Sayın Ecevit, böyle konuşmalarınızla bizi bozuk para gibi harcamayın. Herşeye rağmen içimizde kalan son umut kıvılcımlarını da söndürmeyin.

Tasarruf nere, biz nere.

Size, sizi yine de çok seven ve güvenen bir vatandaş olarak son bir sözüm var. Halka güven, ama onu harcama.

G. Koray

Mazot yokluğundan, nahiyemizin elektriği yanmıyor

Kazadan 21 km uzakta olan Hemşin Nahiyesinin elektriği bir aya yakın süreden beri yanmamaktadır. Mazotla çalışan ve Hemşin Belediye merkezini ışıklandıran jenaratörün mazot yokluğundan çalışmaması sosyal ihtiyaçlarımızı aksatmaktadır. Belediye reisi ve gerekli ilgililer politik nedeniyle halkın sorunlarına çözüm yolları aramamaktadır. Halka güvenen ve halkın sorunlarını çözmeye yönelik siyaset izlemelidirler. Büyük siyasi partilerin oy hesapları yüzünden Hemşin halkı ezilmektedir.

Nahiyemizdeki ekmek fırınının mazot ve yakacak yokluğu nedeniyle çalışmaması yüzünden halkın ekmek ihtiyacı tam karşılanamıyor. Ekmekler kazadan gelmektedir. Herhangi bir aksaklık Hemşin halkını ekmeksiz bırakacaktır.

Hemşin Belediye Reisinin partizanlığa son vermesini ve ilgililerin halkın sorunlarına eğilmesini dileriz.

Cihan Savaş Balta
Fahrettin Kerim Erdeniz

Mısır-İsrail Barış Anlaşması imzalandı

- Sedat: "Önümüzde güç bir dönem var"
- Carter: "Barışın geçerliliğini kanıtlamalıyız"
- Anlaşma imzalanırken Araplar Beyaz Saray dışında protesto gösterisi düzenliyor



DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin başkenti Washington'da Başkanlık Sarayı: Beyaz Saray, İkinci Dünya Savaşından sonra bütün dünyaya hakim olmak için planların yapıldığı, kararların çıktığı Beyaz Saray. 26 Mart 1979 günü, başkanlık konutunun çimenleri üzerine bir çadır kurulmuş. ABD Kongresinin bütün üyeleri, başkentte temsilcilikleri bulunan yabancı diplomatlar ve sayılamayacak kadar çok televizyon kamerası ve fotoğrafçı.

Bütün dünya basın-yayın organlarının gözü, kulağı Washington'da, ABD Başkanı, bütün rizikoları göze almış, herhangi bir ülkenin alt seviyeden bir diplomatı gibi, kalkmış ta Kahirelere, Kudüslere gitmiş. Eskiden can ciğer dostu olan İsrail devletinin yetkilileri ile konuşmalar yapılmış. "Carter zorluyor, Begin diretiyor" başlığı ile vermişiz bu günleri. Carter terliyor. "Aman ne olur barışın! Şu Orta Doğu'ya istikrar gelsin. Bakın İran gitti..." diyor. İsrail biraz yumuşuyor, ama Begin Parlamentoda yaptığı konuşmada bunu sezdirmemeye özen gösteriyor.

Öte yanda, savaştan savaşa sürüklenmiş bir Mısır. Başında siyasetini kararlı olarak uygulamaya çalışan bir devlet başkanı: Enver Sedat. Orta Doğu'da temel meselenin Sovyet yayılması olduğunu tesbit etmiş. Ama Rusya'ya karşı güçlü bir direniş cephesi kurmak konusunda Kahire esnek davranamıyor

Böyle bir durumda, Carter, Begin'e dert anlatıyor. Sonra bir daha Kahire'ye dönüyor. Anlaşma metinleri elinde. Ama metinler üç dilde. Bu yüzden "tercüme güçlükleri" ortaya çıkıyor. Aslında metinlerde çok muğlaklık var. Bu kez Sedat diretiyor ve kazanıyor. Her üç dildeki metin de Washington'da imzalanacak. Ve işte 26 Mart gecesi imzalanıyor bu belgeler.

Toplam 120 sayfalık bir dosya. Giris bölümü, 9 maddelik ana anlaşma metini, ek belgeler, haritalar açıklayıcı mektuplar.

Begin, eskisi gibi yarı-memnun yarı kuşkulu. Sedat daha çok geleceği düşünüyor. "Önümüzde güç bir dönem var" şeklinde konuşuyor.

Carter, en temkinlisi gibi görünmeye çalışıyor. "Şimdi barışa ulaştık. Ama her şey bitmedi. Barışın yararını kanıtlamalıyız. Bölge ülkelerini de ikna etmeliyiz" diyor ABD Başkanı.

Bu gurultu, patırtı içinde alkışlar, Beyaz Saray'ın 500 metre ötesindeki göstericilerin sesini boğuyor. "Kahrolsun Siyonizm! Hain Sedat! Yaşasın Filistin!" Arap gençleri pankartlarını almışlar, protesto ediyorlar anlaşmayı.

Evet şimdi yeni bir dönem başlıyor: Barışın rizikoları.

Fransız "L'Aurore" gazetesi, "İmkansız barış imzalandı" diye manşet atmış.

TEPKİLER...YANKILAR...TEPKİLER...

AET "SÜREKLİ BARIŞ" İSTİYOR

Avrupa Ekonomik Topluluğunun Brüksel'deki merkezinden yayınlanan bir bildiride, AET'nin Mısır-İsrail Barış anlaşmasını memnunlukla karşıladığı belirtiliyor. Ancak AET bildirisi, Orta Doğu'da topyekün bir çözümün gerçekleştirilmesi için bir an önce harekete geçilmesini de talep ediyor.

Hatırlanacağı üzere, AET Orta Doğu konusunda şimdiye kadar yaptığı açıklamalarda, Filistin halkının meşru hakları yerine getirilmedikçe, Orta Doğu'da kalıcı bir barışın sağlanamayacağını kaydetmişti.

TASS'IN HEDEFİ: ABD

Sovyet TASS ajansı 27 Mart günü yayınladığı bültende, Mısır-İsrail anlaşması ile ilgili olarak ABD'yi suçladı. "Bu anlaşma ABD'ye hizmet etmektedir" diyen TASS, "Barış anlaşmasının imzalanmasıyla Pentagon'un Orta Doğu'da daha da güçlendiğini" öne sürdü. "Bu anlaşma Filistin halkına zarar vermektedir, ve ABD'nin planlarının gerçeklemesine yaramaktadır" şeklinde devam eden haberde, Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko'nun Suriyeziyaretindensonra yayınlanan ortak açıklama da yer alıyor. Bu ortak açıklamada, "Sovyetler Birliği ve Suriye, Filistin halkına ihanetin resmi bir belgesi olan Mısır-İsrail barış anlaşmasını" şiddetle protesto ediyorlar.

ARAP DIŞİŞLERİ ZİRVESİ

Anlaşmaya karşı çıkan Arap ülkelerinin Dışişleri bakanları da dün Bağdat'ta bir araya gelerek, Mısır'a karşı uygulanacak "cezai önlemleri" görüşmeye başladılar. Ancak bilindiği gibi, bütün Arap ülkeleri Mısır-İsrail anlaşmasına karşı çıkarken, Mısır'a karşı uygulanacak tutum konusunda aralarında görüş farklılıkları var. Özellikle Suudi Arabistan Kuveyt ve Birleşik Arap Emirliklerinin, Mısır'ı tamamen tecrit eden bir kararın çıkmasını engelleyecekleri tahmin ediliyor.

Kahire'de Dışişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan bir başka bildiride ise, Mısır'ın Arap Birliği Örgütü ile olan tüm ilişkilerini askıya aldığı bildirildi. Ancak Mısır, Arapların çıkarları için çaba harcamaya devam edeceğini bildiride belirtti.

Bu arada Birleşik Arap Emirliklerinde bin Bağdat'ta ise 300 bin kişinin katıldığı gösterilerde anlaşma protesto edildi.

ANLAŞMANIN İLK SONUÇLARI

İşgal altındaki El Ariş kenti 2 ay, petrol kuyuları da 7 ay sonra Mısır'a devredilecek

26 Martta imzalanan anlaşmaya göre, İsrail'in işgali altında bulunan Sina yarımadasının tümü Mısır'a devredilecek. İsrail işgalci birlikleri kademe kademe bu bölgede geri çekilecekler. Anlaşma metnine göre, iki ay içinde Kuzey Sina'nın başkenti olan El Ariş, Mısır'ın demetimine bırakılacak. Yedi ay içinde de Sina'daki bütün petrol kuyularının mülkiyeti Mısır'ın olacak.

Mısır'ın Sina petrolünü İsrail'e satması konusu, hatırlanacağı üzere son anda, Pazar günü yapılan görüşmelerde ele alınmıştı. Ajanslara göre, bu konuda anlaşmaya varıldı. Ama nasıl bir anlaşmaya varıldığı konusunda hiç bir taraf herhangi bir açıklama yapmadı.

TÜRKİYE HÜKÜMETİNİN BİLDİRİSİ:

"İsrail'in katı tutumu geniş kapsamlı ve temelli barışçı çözüm yolunda bir engel teşkil ediyor"

THA'nın bildirdiğine göre, Türkiye Dışişleri Bakanlığı Mısır-İsrail Barış anlaşmasıyla ilgili olarak, İsrail'in katı tutumunun geniş kapsamlı ve sağlam temelli barışçı çözüm yolunda bir engel olduğu görüşünü savundu.

Dışişleri Bakanlığının konu ile ilgili açıklamasında şunlar belirtiliyor:

"Uluslararası sorunların barışçı yollarla çözülmesi ilkesini benimseyen Türkiye, Orta Doğu sorununun da barışçı yollarla çözülmesi gerektiği görüşündedir. Bu anlayışla Camp David mutabakatına dayanılarak son aylarda sürdürülen çabalar yakından izlenmiştir.

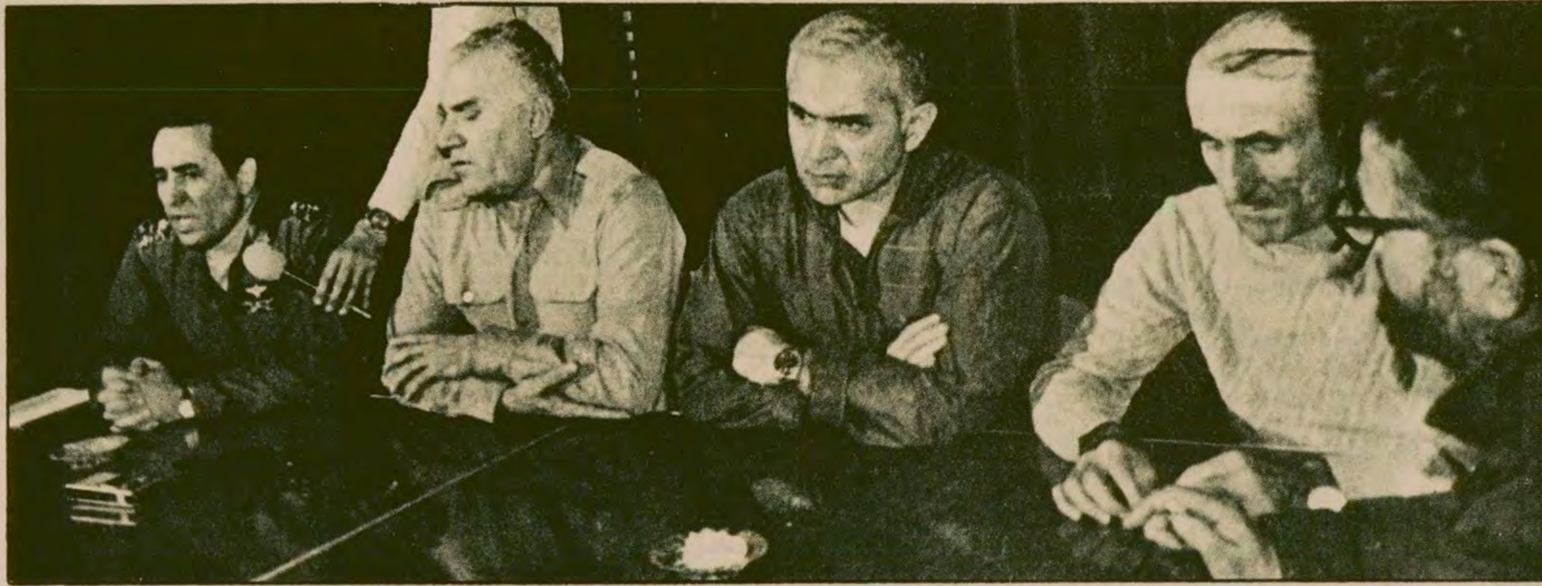
Orta Doğu sorununa kalıcı ve hakça bir çözüm bulunabilmesi ancak bütün ilgili tarafları tatmin edecek kapsamlı bir çözümle mümkün olabilecektir. İsrail'in işgal ettiği bütün Arap topraklarından ve Kudüs'ün Arap kesiminden çekilmesi, Filistinlilere devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere meşru haklarının tanınması böyle bir çözümün başlıca öğeleridir.

Bu kez imzalanan Mısır-İsrail anlaşmasının soruna kapsamlı bir çözüm ve bölgeye kalıcı bir barış getirip getirmeyeceği konusunda Arap ülkeleri arasında ciddi kuşku ve kaygılar uyandıran temel nedenin de bu olduğu bellidir.

Bu açıdan Türkiye, İsrail'in bölge koşullarını geniş bir perspektif içinde gözeten ve kendi geleceğini de tüm bölgenin gerçekleri çerçevesinde değerlendiren yapıcı bir anlayışa yönelmesini bölge barışı açısından zorunlu görmektedir."

İran nereye gidiyor?

Yazı ve fotoğraflar: ÇIĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU, SABIT YÜRÜRDURMAZ (6)



İran'da bir yıldır devam eden gösterilerde binlerce insan öldü. Bir zamanlar gözümüzü kırpmadan halkın üzerine ateş açtıran Şahcı generaller, tutuklanıp can telaşına düşünce suçlarını nasıl inkar edeceklerini bilemediler. (Soldan sağa: General Rabii, General Rahimi, General Muhakkiki ve General Naci ve yan tarafta geçici hükümetin başbakan yardımcısı Dr. Yazdi)

Kurşuna dizilen generallerin basın toplantısı:

"Biz kimseyi öldürmedik"

17-18 yaşlarında genç bir kız, havaya kaldırdığı gazeteyi sallayarak heyecan içinde koşuyor. İnsanlar duvarlara yapıştırılmış gazetelerin önüne toplanmış. Çıt çıkarmadan soluk almadan haberleri okuyor. Gazetelerde kurşuna dizilen dört generalin resimleri var. Bayilerde satışa çıkan gazeteler anında tükeniyor. Tahran kenti sevinç içinde

TUTUKLU BAKAN VE GENERALLERLE GÖRÜŞME

İdamlardan iki üç gece önce Basın Komitesinde bizi o akşam tutuklu bazı bakan ve generallerle görüştüreceklerini söylediler. Yıllar yılı İran halkına kan kusturan adamları görecektik. Gazetecilerin arasına dışardan kimsenin sızmaması için çok sıkı güvenlik önlemleri alınmıştı. Teksıra halinde, tutukluların bulunduğu Refa Okuluna gittik. Yol boyunca adım başında silahlı bir mücahit bekliyordu. Okulun icinde, iki yerden delinmiş birduvardan yan taraftaki binaya geçtik. Bizi küçük bir odaya aldılar.

CIA'NIN SAVAKLA ÇALIŞTIĞINI BİLMİYOR MUYDUNUZ?"

İçeri önce Şahın eski başbakanı Hoveyda, Sağlık Bakanı Şeyhülislamzade, Tarım Bakanı Ruhani, Devlet Bakanı Azmun, Tahran Valisi Nikpay geldi. Bunlar, Şahın son günlerinde, muhalefeti durdurma amacıyla bizzat tutuklattığı bakanlar. Yani kendini kurtarma çabasıyla ilk elde harcadığı kişiler. Zaten ilk sorulan sorulardan biri de bu oluyor: "Şahın size ihanet ettiğini düşünüyor musunuz?" Hepsi de çökmüş. Bunu belli etmemeğe çalışıyorlar. Ama sorular yöneldikçe sucuk gibi terlemeye başlıyorlar. Başbakan Hoveyda içlerinde en tanınmış olanı. Bu nedenle sorular en fazla ona yöneliyor.

"SAVAK'tan kimsorumluydu?"

"CIA'nın SAVAK'la birlikte çalıştığını bilmiyor muydunuz?"

"ABD'ninSAVAK'ın faaliyetlerinde sorumluluk taşıdığını bilmiyor muydunuz?"

Yıllar yılı Amerika'ya hizmet etmek için didinip duran adamlara bu soruları yöneltenlerin çoğu da Amerikalı gazeteciler.

Şahın 12 yıllık başbakanı Abbas Hoveyda'nın SAVAK'ın faaliyetlerinden haberi yok! SAVAK, kendisine rapor vermezmiş! "İran'da baskı rejimi vardı. Ben de baskının yaratılmasından her İranlı kadar sorumluydum" diyor yalnızca. Sonra SAVAK'ın kendisi hakkında da rapor topladığını, bundan ne kadar gurur duyduğunu anlatıyor.

Sağlık Bakanı biraz daha cesur bir tutum almaya çalışıyor. "Ben" diyor, "CIA'nın etkilerini çok sonra öğrendim." O'nun da işkenceye nezaret eden doktorlardan haberi yok. Yalnızca SAVAK'la nasıl "savaştığını" anlatıyor. Bir zamanlar SAVAK'a dayanarak ülke yönetmeye çalışanlar şimdi can telaşına düşmüş işin içinden kendilerini nasıl sıyırabileceklerini bilemiyorlar. Ama hepsi teker teker kendilerine burada çok iyi davranıldığını ve adil bir biçimde yargılanacaklarından emin olduklarını belirtiyorlar.

MAHKEMEYE DÖNEN BASIN TOPLANTISI

Daha sonra içeriye Tahran Askeri Valisi Rahimi, İsfahan Sıkıyönetim Komutanı General Naci, Hava Kuvvetleri Komutanı General Rabii ve General Muhakkiki alınıyor. Hepsi binlerce İranlının canına kıyılmasından sorumlu. Sorduğumuz sorulara verdikleri cevapları dinliyoruz. Burada bir basın toplantısı yapılıyor, burası mahkeme değil aslında. Ama adamların işlediği cinayetler o denli ortada ki yöneltilen her soru bir suçlama niteliği taşıyor.

"Niçin halkın üzerine ateş açtınız?"

"Savak, CIA ajanlarıyla birlikte İranlılara işkence yaparken neden müdahale etmediniz?"

Onların da SAVAK'ın faaliyetlerinden haberi yok. Hiç biri halkın üstüne ateş açılması için emir vermemiş. Peki ya yalnızca Beheşte Zahra mezarlığında yatan yüzlerce şehit!

"BİZ YALNIZCA HAVAYA ATEŞ EDİYORDUK"

İsfahan kasabı diye anılan General Naci, gözlerini masaya dikmiş, parmaklarının arasında küçük bir kağıt parçasını evirip çeviriyor. Ürkek bakışlarla konuşmaya başlıyor:

"Ben kan dökülmesini önlemeye çalıştım. Yalnızca günlük emirler verdim. Sıkıyönetime göre üç kişinin bir araya gelmesi yasaktı. Toplanmalarına karşı çıkmamız gerekiyordu. Önce hoparlörlerle dağılmalarını istiyorduk. Sonra su sıkıyorduk. Dağılmazlarsa havaya ateş ediyorduk." Şakaklarından ter boşanıyor. Söylediklerinin inandırıcılığı olmadığının kendi de farkında.

Tahran'ın Askeri Valisi Rahimi, ellerini aça aça konuşurken suçu askerlerin üstüne yıkmaya çalışıyor:

"Askerin silahını koruması gerekir. Eğer silahını almak için üstüne saldırırlarsa, kendini korumak zorundadır."

Odanın içinde hava ağırlaştıkça ağırlaşıyor. Sıcak dayanılmaz bir hâl alıyor. Bu konuşmaları dinlerken insanın midesi bulanıyor. İranlı bir gazeteci dayanamayıp patlıyor:

"Ben 8 Eylülde Jale Meydanındayım", diyor. "Herkes oturuyordu. Oturan insanların üstüne, kadınların çocukların üstüne ateş açtınız..."

Şahın bir zamanlar haşmetli gererallerinden tıs çıkmıyor.

"EMİR VERSEYDİNİZ ASKERLER SİZİ İZLEYECEK MİYDİ?"

"İran Ordusu en iyi eğitilen ordulardan biriydi. Bir gün içinde nasıl düştü?" diye soruyor bir başka gazeteci.

General Rahimi söze başlıyor:

"Biz kendi gönlümüzle halkın üzerine ateş açamayız. Kimseyi öldürmek istemedik. Onun için ordu geri çekildi."

Sorunun devamı hemen geliyor:

"Peki emir verseydiniz askerler sizi izleyecek miydi?"

Hava Kuvvetleri Komutanı suçu Bahtiyar'ın üstüne yıkıyor:

"Bahtiyar bana halkın eline geçen bir fabrikayı bombalama emri verdi. Ben olmaz dedim. Bahtiyar Anayasaya dayanarak Cumhuriyet kurmak istediğini söyledi. Mehdi Bazergan da Cumhuriyet kurma niyetindeydi. O zaman Bahtiyar'ı desteklemenin ne anlamı vardı." Rabii böylece Şahcı generallerin Bahtiyar'dan nasıl desteklerini çektiklerini anlatıyor.

Basın toplantısı iki saat kadar sürüyor. Sıcak boğucu odadan, gecenin serinliğine çıkıyoruz.

Yarın:
İran halkına petrol gelirinden düşen pay
EVİN ZİNDANI



Şahın eski bakanları, basın toplantısında, özellikle SAVAK'a ilişkin sorular geldikçe terlemeye başladılar. Bir zamanlar SAVAK'a dayanarak halkın mücadelesini durdurmaya çalışanlar kendilerini kurtarmak için SAVAK'la nasıl "mücadele ettiklerini" kanıtlama yarışına girdiler. Soldan sağa eski sağlık bakanı Şeyhuluslamzade, Başbakan Hoveyda, Tarım Bakanı Ruhani, Devlet Bakanı Azruun ve Geçici Hükümetin Başbakan Yardımcısı Dr. Yazdı basın toplantısında)

SAVAK'ın nasıl halk düşmanı bir örgüt olduğunu duymayan kalmamıştır. Devrim sırasında Tebriz'e doluşan SAVAK ajanları polis karakolundan ateş ederek 200 kişiyi öldürdü. Bunun üzerine halk galeyana gelerek karakolu sardı. Bazı polisleri ve ajanları tutuklarken bazılarını da fotoğrafta görüldüğü gibi linç etti.

SAVAK:

İran gizli polis örgütü SAVAK, 1957'de CIA tarafından kuruldu. Üyeleri Amerikan, giderek de İsrail (MOSAD) gizli servis uzmanlarınca eğitildi.

SAVAK, dini kesimden gelsin, Milli Cephe, Fedailer, Mücahitler ve devrimcilerden gelsin Şah'a karşı her türlü muhalefet hareketini ayırım gözetmeksizin bastırmayı amaçladı. Halk mücahitleri gibi bazı örgütlerin içine sızarak, örgütü açığa çıkarmaya ve örgüt üyelerini birbirine düşürmeye çalıştı.

SAVAK, milli meselelerin olduğu Azerbaycan ve Kürdistan gibi bölgelerde daha büyük bir bastırma hareketine girişti.

SAVAK, sayıları 100 bini bulan yurt dışındaki öğrenciler arasında rejime muhalif olanları tespit etmeye çalıştı. Bunun için kimi zaman o ülkelerin polis örgütleriyle işbirliği yaptı.

SAVAK, ordu ve sivil kesimi olmak üzere iki parçadan oluşuyordu. Esas ağırlık sivil kanattaydı. SAVAK'ın 4 bin kadar profesyonel, 50 bin kadar da yardımcı-muhbir kadrosu olduğu belirtiliyor.

Son halk hareketi sırasında, hareketi saptırmak için çeşitli provokasyonlara baş vurdu. Örneğin, çeşitli binaları ve iş yerlerini yakarak buraları halk yakmış gibi göstermeye çalıştı. Gösterilerde halkı katleden Gard-ı Cadan'ın yanında SAVAK ajanları da bulunuyordu.

Şubat çatışmalarında ise SAVAK ajanları panik içinde ülkenin çeşitli yerlerine özellikle de Azerbaycan ve Kürdistan'a doluştular. Tebriz ve son Sanandaj olaylarında kışkırtıcılık yapan taraftarlardan biri de onlardı.

Ancak çarpışmalar sırasında çok sayıda SAVAK ajanı, öldürüldü, linç edildi ya da Homeyni Komitelerince tutuklandı. Diğerleri ise aranıyor.

KOMİTE NEDİR?

SAVAK'ın eline düşen insanların hemen hepsi "Komite" adıyla bilinen Tahran'daki işkence merkezinden geçerlerdi. Komiteyi SAVAK ajanları, polis ve jandarmadan oluşan işkenceci bir ekip yönetirdi. Bu ekibe sık sık ABD ve İsrailli işkence uzmanları katılarak "en modern" işkence yöntemlerinin canlı uygulamasını gösterirlerdi. Buraya alınan insanlar mahkemeye çıkartılmadan önce ışık görmeye, rutubetli tek kişilik hücrelerde aylarca, hatta yıllarca bekletilirdi. Bu kişilere peryodik olarak maddi ve manevi işkence uygulanırdı.

Bir Sovyet uydusu daha Kanada üzerinde parçalandı

OTTAWA (AFP-AA)

Bir Sovyet uydusunun daha Kanada toprakları üzerinde atmosfere girerek parçalandığı, ancak bu uyduda nükleer reaktör bulunmadığı açıklandı.

Hatırlanacağı gibi, 1978 yılının Ocak ayında yine Kanada üzerinde parçalanan Sovyet uydusu (Cosmos-954) içinde nükleer reaktör bulunması nedeniyle büyük olaylara neden olmuştu. Uzmanlar Kanada üzerinde parçalanan bu ikinci Sovyet uydusunun (Cosmos-315) olduğunu ve 1969 yılında uzaya fırlatılmış olduğunu açıkladılar. Yetkililer, uydunun atmosferde tamamen dağıldığını ancak Kanada topraklarına hiç bir parçasının düşmediğini açıklamalarına eklediler.

VİETNAM'IN KAMBOÇYA MACERASINDA SON HAFTANIN BİLANÇOSU: 213 ÖLÜ, 87 YARALI



Demokratik Kamboçya birlikleri 2 Rus ve 2 Kübalı danışmanı esir aldılar

- Heng Samrin rejimi ülke sorunlarına çözüm bulamıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Pekin ve Bangkok'tan dinlenen Demokratik Kamboçya'nın Sesi Radyosu, 26 Mart günü yaptığı yayında, Ratanakiri bölgesindeki çarpışmalar sırasında işgalci Vietnam birliklerine danışmanlık eden iki Sovyet ve iki Kübalı askerin tutsak olarak yakalandığını açıkladı.

Direniş savaşı ile ilgili son gelişmeleri aktaran radyo, 17-24 Mart tarihleri arasında 213 Vietnam askerinin öldürüldüğünü, 87'sinin de yaralandığını bildirdi. Başbakan Pol Pot önderliğindeki gerilla birlikleri ve düzenli tümenler tarafından sürdürülen savaşta, Demokratik Kamboçya askerlerinin çok sayıda zırhlı aracı da tahrip ettiği öğrenildi.

Bu arada Ratanakiri eyaletindeki çarpışmalarda, Laos taburlarının Vietnamlı birlikleri takviye ettiği tesbit edildi.

HENG SAMRIN REJİMİ GÜÇLÜKLER İÇİNE BATTI

Vietnam birliklerinin işbaşına getirdiği Heng Samrin rejiminin, ülkenin temel sorunlarına çözüm getiremediği için çok güç duruma düştüğü bildiriliyor. Reuter ajansının bildirdiğine göre, Demokratik Kamboçya hükümeti döneminde tarımsal üretimi güçlendirmek için kırsal bölgelere giden insanlar, şimdi büyük kentlere özellikle de başkent Pnom Pen'e dönüyorlar. Ancak, ülkede yolların göç eden insanlarla dolduğu bildiriliyor. Üstelik Pnom Pen'de yeni gelen nüfus için yiyecek ve iş bulma konusundaki sorunların bir türlü çözüm bulamadığı gelen haberler arasında yer alıyor.

Öte yandan 24-25 Mart tarihli Fransız "Le Figaro" gazetesi, Pnom Pen'deki Heng Samrin rejiminin, Demokratik Kamboçya, birliklerine yardım eden ve işgalciye karşı olduğunu açıkça söyleyen Kamboçyalıları "Bir okulda eğittiğini" yazdı. 500 "öğrencinin" bulunduğu bu merkez, Tul Tum Pung adlı eski bir okulun binasında bulunuyor. Burada bulunan Kamboçyalıların bir kısmı ise "Tehlikeli tutuklu" olarak etiketleniyor ve kimse ile görüştürülmüyor. "Öğrencilere yapılan eğitimlerde" Vietnam birliklerinin işgalci değil, yardımsever bir ordu olduğu anlatılmaya çalışıyor.

Türk-İş Genel Kuruluna katılacak sendikalar ve delege sayıları

Ağaç-İş	5	Tarım-İş	16
Basın-İş	3	Tek Gıda-İş	35
Çimse-İş	11	Teksif	25
Deri-İş	4	Tez Büro-İş	6
Dok Gemi İş	5	Türk Harb-İş	15
Hava-İş	4	Türk Metal	20
Haber-İş	4	Türk-Sen	3
Kauçuk-İş	3	Tümtis	3
Koop-İş	4	TGS	4
Kristal-İş	4	BİF	8
Likat-İş	5	Maden Fed.	24
Petrol-İş	14	Tes-İş Fed.	12
Sağlık-İş	8	DYF-İş Fed.	14
Selüloz-İş	7	Ulaş-İş Fed.	7
Su-İş	4	Yol-İş Fed.	16
Şeker-İş	10	Toreyis	1

Türk-İş Genel Kuruluna 5 kişilik İcra Kurulu ve sendikalardan gelen seçimli delegeler dışında "doğal delege" katılmamaktadır.

Diğer bütün yönetici organlarda görev alanlar ancak sendikalarından seçildikleri takdirde "delege" olarak Genel Kurulda yeralabilmektedirler.

Genel Kurula 18 gün var

Türk-İş Genel Kuruluna 32 sendikaya bağlı 305 delege katılıyor

● *Bir hafta sürecek Genel Kurulda 10 maddelik gündem gereğince, İhtisas Komisyonlarının raporu ile Çalışma Raporu görüşülecek*

ANKARA (ÖZEL) 16 Nisan Pazartesi günü DSİ Konferans salonunda toplanacak olan Türk - İş 11. Genel Kuruluna 32 sendikaya bağlı 305 delegenin katılacağı bildiriliyor. Bir hafta sürecek olan Genel Kurulda 10 maddelik gündem gereğince ihtisas komisyonlarının raporları ile çalışma raporu görüşülecek.

Bu sendikalardan 19'unun Genel Kurul öncesinde sosyal-demokrat kanat olarak ortak çalışmalar yürüttükleri biliniyor. Ancak Genel Kurula katılacak delegelerin kesin bir saflaşma içinde olmadıkları da belirtiliyor.

Geçtiğimiz günlerde Ankara'da yapılan Türk İş Yönetim Kurulu toplantısında Genel Kurula sunulacak olan Çalışma Raporu ile İhtisas Komisyonu raporlarının ele alındığı öğrenildi. Bu raporların bir hafta sürecek olan Genel Kurulda da görüşüleceği bildiriliyor.

Türk - İş Genel Kurul toplantısına çok sayıda yabancı sendikacının da davet edildiği açıklandı. Genel Kurula davet edilen yabancı sendikacılar arasında, Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU ve Mesleki Federasyonlar ile Türk işçilerinin çalıştıkları yabancı ülkelerin İşçi Sendikaları Konfederasyon yöneticileri ve dünya çapındaki öteki İşçi Konfederasyonu temsilcileri de bulunuyor.



İGD'lileri, grevi amacından saptırması üzerine işbaşı yapan Hasan Kaya adlı işçi saldırıya uğradı. Yaralı işçi SSK İzmit Hastanesine kaldırıldı.

Grevden vazgeçen işçiyi döverek komaya soktular

● İzmit Belediyesi grevi bir süre önce İGD'lilerin etkisindeki 75 kişinin dışında 1500 işçinin işbaşı yapması üzerine fiilen sona ermişti

İZMİT
İzmit Belediyesinde çalışan Hasan Kaya adlı bir işçi, grevi bırakıp işbaşı yaptığı için üç kişi tarafından önü kesilerek komaya sokuldu. Bilindiği gibi bin 500'ü aşkın işçinin greve çıktığı İzmit Belediyesinde bir süre önce işçilerin büyük çoğunluğu işlerine dönmüş ve grev 75 kişinin kalması nedeniyle fiilen sona ermişti.

Hasan Kaya adlı temizlik işçisinin sabah işe gitmek için evinden çıktığı bir sırada meydana gelen olayda yumruk ve sopalarla yaralanarak SSK İzmit Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

Bilindiği gibi İzmit Belediyesinde haklı bir nedenle başlatılan grev, Genel - İş Kocaeli Şubesine hakim olan İGD'lilerin çeşitli kışkırtmaları ve grevi amacından saptırmaya yönelik tutumları yüzünden, işçilerin işlerine dönmeleri üzerine sona ermişti.

Akmen'in mücadelesini destekleyen Devrimci Bank-Sen:

"Akbank emekçileri, işverenin yanı sıra Bank-Sen'in oyunlarına karşı da uyanık olmalıdır"

● Akmen'in yürüttüğü toplusözleşme görüşmelerinde işveren uyuşmazlık çıkarttı

İSTANBUL (ÖZEL) Devrimci Bank - Sen Sendikası, Akmen Sendikası tarafından Akbank işyerlerinde sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinde,' Akbank işvereninin uzlaşmaz tutumunu kınadı ve Akbank emekçilerinin mücadelesini desteklediğini belirtti.

Akbank işvereninin toplusözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık yaratması üzerine, Devrimci Bank - Sen Sendikası tarafından dağıtılan bildiride, işverenin yanı sıra revizyonistlerin bölücülüğüne işaret edilerek şöyle deniyor:

"Akbank emekçileri karşısındaki engellerin başında, işveren kadar tehlikeli olan ve faaliyetini işkolumuzda yoğunlaştıran, DİSK'in ihraç ettiği Bank - Sen Sendikası gelmektedir. İşçiler bu sendikanın başındaki Rus uşağı sendika ağalarının oyunlarına karşı uyanık olmalıdırlar.

Yevmiyeli karayolları işçileri bu yıl toplusözleşmeden yararlandırılmadılar

● Geçen yıl toplu sözleşmeden yararlanan yevmiyeli işçiler, bu yılki haksız uygulamanın düzeltilmesini istiyorlar

TRABZON (ÖZEL) Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde çalışan işçilere bu yıl içinde toplusözleşmeyle tanınan haklardan gündelikçi düz işçilerle düz işçi yardımcılarının yararlandırılmadığı bildirildi. Sözkonusu işçilerin 1978 yılında Karayolları işçilerine tanınan sözleşme haklarından yararlandırılırken bu yıl ayrı bir uygulamaya gidilmesi tepkiyle karşılandı.

Trabzon'daki Karayolları işyerlerinde çalışan gündelikçi düz işçilerle düz işçi yardımcıları gazetemiz muhabirine konuyla ilgili olarak şunları söylediler:

"1977 yılında 110 TL yevmiye ile çalışıyorduk. 1978 yılı Mart ayında yapılan toplu iş sözleşmesiyle 178 TL. gündelik almaya başladık.

Bu yıl ise tanınan haklardan yararlandırılmadık. Şimdi yetkililere şunu soruyoruz:

1978 yılı Mart ayındaki toplu iş sözleşmesinden biz de yararlanmıştık. Ancak bu yıl bu uygulanmıyor. 1978 yılında 178 lirayla zar zor geçinen bizler, bu yıl yüzde yüz artan hayat pahalılığında nasıl geçineceğiz? Bu durumun gözden geçirilmesini ve geçinebileceğimiz miktarda yevmiye verilmesini istiyoruz."

Karayolları işçileri ayrıca gündelikçi olduklarından izin kullanamadıklarını, izin istedikleri ya da aldıkları zaman işlerine son verildiğini de sözlerine eklediler.



Bank - İş üyesi işçiler yasal hakları olan toplusözleşme haklarına işverenin uymasını istiyorlar.

Küçük Sanat Kooperatifi Satış Mağazasındaki grev 100'üncü gününü doldurdu

İSTANBUL (ÖZEL) Sınırlı Sorumlu İstanbul Makina ve Yedek Parça İmalcileri Küçük Sanat Kooperatifinin Karaköy Perşembepazarı'ndaki satış mağazasında çalışan işçilerin grevi 100'üncü gününü doldurdu.

Grevci işçilerin üyesi bulundukları Bank - İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu bir açıklama yaparak mücadelenin kararlı bir biçimde 100 günden beri sürdürüldüğünü belirtti.

Bank - İş'in açıklamasında Kooperatif Yönetim Kurulu'nun toplusözleşme görüşmelerine gelmediği ve Bölge Çalışma Müdürlüğünün düzenlediği toplantılara da katılmadığı, 24 Kasım 1978 tarihinde ise birkaç aylığına işyerini kapattığı bildirildi.

Bunun üzerine Bank - İş'in yasal prosedürü sürdürerek 13 Aralık 1978 günü işyerinde greve gittiği kaydedildi. Bank - İş'in açıklamasında daha sonra şöyle denildi:

"Burada çalışan üyelerimiz ise asgari ücret civarında bir ücret düzeyinden kurtulabilmek ve iş koşullarını düzenlemek, Kooperatifin daha düzenli bir şekilde çalışabilmesini amaçladıklarından örgütlenmişlerdir.

Fakat Kooperatif Yönetim Kurulu işçilerin yasal haklarını çiğneyerek kendileri bakımından çeşitli çelişkilere düşmekten kurtulamamaktadırlar."

Bank - İş Yürütme Kurulu açıklamasının sonunda "sendikamız Bank-İş bütün üyeleriyle birlikte bu mücadelede de kararlılıkla sonuna kadar tavrını sürdürecektir" denildi.

ÇEŞME ALTINYUNUS'TA TOPLU SÖZLEŞME IMZALANDI

İZMİR(THA)
Türk-İş'e bağlı Toreyis Sendikası Çeşme Altınyunus Trustik Tesislerinde toplusözleşme imzaladı. Sözleşme 250 işçiyi kapsıyor.

Sözleşmeye göre birinci yıl yüzdeci işçilerin aylık garanti ücretleri 5 500 lira ile 14 bin lira arasında, ikinci yıl 8500-17 bin lira arasında olacaktır. İşyerine yeni giren işçinin asgari ücreti 5500 liranın altına düşmeyecektir. İşçilere ayrıca üç maaş tutarında ikramiye ödenmesi de kararlaştırıldı.

Sözleşme 1 Ocak 1979 tarihinden itibaren geçerli olacak.



Erdoğan Özbalıkçı

Kıbrıslı Rumlar ne diyor? 3

Smerini Gazetesinin Yazı İşleri Müdürü Konstantinidis:

"iki tarafında menfaatını gözeten bir barış"

● Kıbrıs Rum kesiminde yayınlanan belli başlı gazetelerden biri olan Simerini toplumlararası görüşmelerin başlatılmasını istiyor

● Ziartidis AKEL taraftarı, "Rusya konusunda konuşmam" diyor "Söylediklerimi aynen yayınla" diye tenbih ediyor



Konstantinidis AKEL'in Moskova'ya bağlı olduğunu hiç bir zaman barış istemediğini ve şimdi ileri sürdüğü "barış" sözlerinin bir taktikten ibaret olduğunu belirtiyor.

Simerini gazetesinde Alekos Konstantinidis'le birlikteyiz. Simerini Türkçe "bugün" anlamına geliyor. Kıbrıs Rum kesiminde yayınlanan belli başlı gazetelerden birisi Simerini.

Konstantinidis Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin gündemde olduğu geçen ay içinde yayınladığı bir yorumda şunları söylüyordu:

"Görüşmeler için yanılgı içinde ve aşırı iyimserlik taşıyanlardan değiliz. Ne var ki, görüşmeler yapılmazsa ve Waldheim'ın kişiliğini ortaya koyarak başlattığı girişim sonuç vermezse, bir daha görüşme şansı çok uzaklarda kalacaktır. O zaman da iki toplum arasında temaslar başlatılamayacak ve bugünkü gergin durum sürüp gidecektir. Halbuki, görüşmelerin şu veya bu biçimdeki girişimle başlatılması, sonuç için ilk etapta bir olumlu yönü olmasa bile iki toplum kuruluşları, cemiyetleri düzeyinde temasların kurulmasına katkıda bulunacağı hesaba katılarak görüşmelerin başlatılmasını kolaylaştırmalıyız."

AKEL'in barış çağrılarının ardında yatan

"Simerini "görüşmelerin başlatılmasını kolaylaştırmaya" çalışıyor. Ancak ne yazık ki bütün Rum basını Simerini gazetesi gibi değil. Eski EOKA kalıntısı fanatikler ve Moskova yanlısı AKEL Partisinin gazetesi Haravgi, Sovyetler'in önerisi olan "uluslararası konferans" tezini ileri sürerek iki toplum arasındaki görüşmeleri baltalamaya çalışıyorlar.

Konstantinidis'e geçen ay yaptığı yorumu hatırlatıyor ve Kıbıs'taki son gelişmelerle bağlı olarak bugün nasıl düşündüğünü soruyoruz: *"Bir an önce her iki tarafın da menfaatlerini gözeterek barış yapılmalıdır..* diyor. Ve hemen ekliyor; *"Kıbrıs'ta her iki taraf da, gerek Rumlar, gerekse Türkler yabancıların oyunlarına geliyorlar"*

Eskiden Enosis'i savunan, fakat bugün barış taraftarı görünen AKEL'in ne yapmak istediğini soruyoruz:

AKEL'in şu anda koalisyon içinde olduğunu belirten Simerini gazetesinin yorumcusu bu durumun görüşmeleri zorlaştırdığını belirtiyor. AKEL'in Rusya'ya bağlı olduğunu, hiç bir zaman gerçekten barış istemediğini, son zamanlarda AKEL'in yaptığı barış çağrılarının bir taktikten ileri gitmediğini söylüyor Konstantinidis...



AKEL tarafından Ziartidis'le dükkanının önünde görüştük. "Emperyalizm bizi devamlı çatıştırmak istiyor" diyor. Ama Rusya konusuna gelince cevabı "konuşmam" oluyor.

Bir AKEL taraftarıyla

Evet bugün Kıbrıs'ta barışın gerçekleşmesini engellemek isteyen güçlerin başında Moskova'ya bağlı AKEL geliyor. AKEL'in Kıbrıs politikası Moskova'nın çizdiği yolu adım adım izliyor. Ne zaman toplumlararası görüşmenin zemini doğsa önce Moskova, ardından da hemen AKEL başlıyor "uluslararası konferans" diye. Yani Türkçesi Moskova'nın katılmadığı toplantılarda bu mesele görüşülemez.

Bir de AKEL taraftarı ile görüşmek istiyorum. Ne diyorlar? Kısa zamanda aradığımı buluyorum. Mihailidis Ziartidis... AKEL'i destekliyor Ziartidis. Kitapçı ve AKEL'in kontrolünde olan PEO Sendikasının Genel Sekreterliğini yapan Ziartidis'in kardeşi. Dükkanının önünde konuşuyoruz. Bir kahve ısmarladıktan sonra arkadaşlarını da çağırıyor. Konuşmaya başlıyoruz. Konuşma sırasında bizden *"söylediklerinin değiştirilmeden yayınlanmasını"* ısrarla istiyor. Bu elbette belli bir güvensizliğin işareti. Daha önce konuştuğum çeşitli insanlardan hiç birisi benden böyle bir şey istemedi. Samimiyetle düşüncelerini anlattılar. Biz de not aldık. Ziartidis'e *"güvence"* veriyoruz. Konuşmaya başlıyor. 59 yaşında olduğunu ve AKEL'i desteklediğini söylüyor. Kendisine nasıl bir barış istediğini soruyoruz.

AKEL'ci Ziartidis ve köylü Tdedulu

Ziartidis *"Her iki toplumun liderleri barış için Birleşmiş Milletler gözetiminde görüşmelere başlamalıdır. Adamızda barışı ve kardeşliği yeniden sağlamalıyız. Bütün yabancı kuvvetler adadan çekilmeli, gerek Rumlar, gerekse Türkler daha önce oturdukları evlerine dönebilmelidir. Yabancıların söylediklerine bakmayalım. Emperyalizm bizi devamlı çatıştırmak istiyor. Halk beraberce yaşayabileceğimize inanmalıdır. Emperyalizmin ajanlarının oyunları açığa çıkarılmalıdır"* diyor.

Biz bu arada kendisine *"emperyalizmin ajanlarının içinde AKEL'i de görüp görmediğini"* soruyoruz ve *"geçmişte Enosis'i en hararetli savunucularının içinde AKEL'in de bulunduğunu"* hatırlatıyoruz.

Ziartidis *"Ben Rusya konusunda konuşmam"* diyor. Ve ekliyor; *"AKEL geçmişte Enosis'i savunmuştu. Ama o eski hikaye. Bunu unutalım"*

Burada da Ziartidis'e verdiğimiz sözü tutuyor söylediklerini aynen okurlarımıza aktarıyoruz.

Tekrar çarşıya çıkıyorum... AKEL taraftarı Ziartidis'in barış üzerine söylediği sözlerden sonra "Rusya üzerine konuşmam" demesi geliyor aklıma. Bir de Kıbrıs'ın hemen bütün yakın tarihini yaşamış "Ben köylüyüm, fazla bir şey bilmem" diyen ama gördükleri ve sağduyusuyla "Kıbrıs'ı karıştıran Rusya ve Amerika'dır" diyen Thedulu'yu düşünüyorum.



Çarşıda, kahvede, köyde ve yolda rastladığım Rumlar Türk kesiminden geldiğimi duyunca çok yakınlık gösteriyorlardı. Haber almak isteyenler. Tanıdıklarını soranlar. Kıbrıs meselesine gelince hepsi sanki ağız birliği etmişcesine "Yabancılar karışmasın. Barış olsun" diyorlar.

Yarın:
Mesajını iletiyorum
Mihail, haberin olsun

KIBRIS BUGÜNE NASIL GELDİ? 3

İngiliz politikasının sonucu

Türkiye ile Yunanistan karşı karşıya

● Kıbrıs'ta Rumlarla başı derde giren İngiltere 1955'de Londra'da bir konferans düzenledi. Türkiye de bu toplantıya katıldı ve İngilizleri destekledi. Kıbrıs işinin içine Türkiye böylece girdi

Rumların içinde İngilizlere karşı mücadele yükselirken ve Enosis talebi yaygınlaşırken, Türkler de ilk siyasi partilerini kurdular. 1943 yılında ilk Türk partisi olan KATAK kuruldu. Daha sonra Doktor Fazıl Küçük ve arkadaşları bu partiden ayrılarak Kıbrıs Milli Türk Halk Partisini (KMTHP) kurdular. 1948'de her iki parti Kıbrıs Milli Türk Birliği (KMTB) adı altında birleşti. Ancak bu partinin Kıbrıs konusunda açık bir siyaseti yoktu.

Türk kesiminde bunlar olurken 1954 yılında Enosis mücadelesinde önemli gelişmeler oldu. Enosisci liderler Yunanistan'dan Kıbrıs meselesiyle ilgili olarak İngiltere ile görüşmesini istediler. İngiltere Yunanistan'ın görüşme isteğini reddetti. Bunun üzerine Yunanistan Birleşmiş Milletler'e başvurarak Kıbrıs halkına kendi kaderini tayin hakkının tanınmasını talep etti. Ancak Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 8 çekimser oya karşılık 50 oyla Kıbrıs meselesinin "şimdilik görüşülmemesi" kararını verdi.

YENİ BİR DÖNEM: EOKA KURULUYOR

Birleşmiş Milletler'de bir gelişme olmayınca Rumlar arasında mücadele fikri yeniden güçlenmeye başladı ve 1 Nisan 1955'de EOKA (Kıbrıs Mücadelesi Rum Örgütü) kuruldu. Bu örgütün içinde başlangıçta aşırı şoven unsurlarla birlikte, İngiliz emperyalistlerine karşı mücadele eden Rum halkı da yer aldı. EOKA' kuruluşuyla birlikte şiddetli bir iç mücadele geçirdi. EOKA içinde yer alan faşist unsurlar, Yunanistan'la birleşmeye karşı çıkan Rum yurtseverlerine karşı katliamlara kadar varan bir mücadele başlattı. Bunun sonunda yurtsever güçler ezildi. Rum burjuvazisi de EOKA hareketini destekliyordu. EOKA'yı, Hitler'in Yunanistan'ı işgal ettiği sırada Hitler'in safında Yunan halkına karşı savaşan Grivas yönetiyordu. Grivas, Rumlar arasında kesin etkinlik sağladıktan sonra İngilizlere karşı mücadeleye başladı. EOKA'nın hedefi İngilizleri atarak adayı Yunanistan'a bağlamaktı.

İNGİLİZLERİN ÇAĞRISI

İngiliz emperyalistleri adada gittikçe zor bir duruma düştüklerini görünce Türklerle Rumları birbirine düşürme siyasetlerine hız verdiler. 22 Temmuz 1955'te Kıbrıs hükümeti Evfak İdaresini Türk cemaatine devretti. İngilizler bu yolla Türkleri kazanmaya çalıştı. Aynı zamanda İngiltere Türkiye ve Yunanistan hükümetlerine "Kıbrıs Meselesini" görüşmek üzere çağrı yapıyordu. İngilizlerin amacı Kıbrıs meselesini gerçekten çözmek değildi. Onlar bir yandan adada Türklerle, Rumları karşı karşıya getirmeye çalışırken, bu kadarla da yetinmiyor Türkiye ve Yunanistan'ı da işin içine karıştırıp bu iki ülkenin arasını açmaya çalışıyordu.

İNGİLTERE, TÜRKİYE'Yİ İŞİN İÇİNE SOKUYOR

İngilizlerin düzenlediği "Doğu Akdeniz Savunması ve Kıbrıs" konulu konferans 29 Ağustos 1955'te Londra'da başladı. Bu konferansta Türkiye'yi Fatin Rüştü Zorlu, Yunanistan'ı ise Stefanopulos temsil ediyordu. Konferansın birinci safhasında Türkiye, Kıbrıs'ta mevcut durumun devam etmesini, aksi halde Kıbrıs'ın Türkiye'ye bağlanmasını istedi. Yunanistan ise Enosis fikrini tekrarladı. 6 Eylül 1955'te toplanan konferansın ikinci oturumunda İngilizler, Kıbrıs için geniş anlamda bir muhtariyet önerdiler. Ancak Türkiye ve Yunanistan bunu reddetti. Bunun üzerine konferans hiç bir sonuç alınmadan dağıldı.

İngilizlerin bu taktiği sonucu o zamana kadar Kıbrıs meselesine doğrudan taraf olmayan Türkiye artık işin içine girdi. Demokrat Parti ve Zorlu, Türkiye'yi bir daha kendisini kurtaramayacağı bu girdabın içine böyle soktular. Kıbrıs konusunda İngilizlerin menfaatlerinin savunucusu kesilen Türkiye Hükümeti Kıbrıs meselesini iç politikada da bir istismar aracı haline getirmeye, Yunanistan düşmanlığını körüklemeye başladı.

TÜRKİYE İNGİLİZ PLANINI DESTEKLİYOR

Londra Konferansının sonuçsuz kalması üzerine Yunanistan tekrar Birleşmiş Milletler'e başvurdu. Bu başvuru da reddedilince Kıbrıs'ta Rumların İngilizlere karşı başlattıkları hareket de daha yoğunlaştı.

İngilizler bunun üzerine, bir yandan Rum önderleri üzerindeki baskıyı artırırken, bir yandan da göstermelik bir muhtariyet uygulamasına giriştiler. İngilizlere karşı mücadeleye önderlik eden Kıbrıs Rum Kilisesinin Başpiskoposu Makarios, Girne Metropoliti Kiprianos ve diğer din adamları tevkif edilerek Şeysel Adasına sürüldü. 19 Aralık 1956'da ise İngiliz Lord Rodcliffe'in hazırladığı Anayasa yürürlüğe girdi. Buna göre ada, İngilizlerin egemenliği altında kalacaktı. Çoğunluğu Rumlardan meydana gelen bir meclis kurulacak ve kabinede bir de Türk İşleri Bakanı olacaktı. Dışişleri, Savunma ve İç Güvenlik yetkilileri İngiliz Valisi elinde kalacaktı.

Bu plan Yunanistan ve Rumlar tarafından reddedilirken, Türkiye ve Kıbrıs Türk yöneticileri planın görüşülebileceğini söylüyorlardı.

İngilizler Türkiye ile Yunanistan'ı karşı karşıya getirirken, adada da Türkler ve Rumları birbirine kırdıracak korkunç bir planın uygulamasına başladılar.

YARIN: Denktaş, "Körükörüne bir İngiliz dostluğu güttük"

Erbakan, vergi ve zamlardan en çok emeklilerin zarar gördüğünü söyledi



● Erbakan Ege gezisine başlıyor

HABER MERKEZİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, grup toplantısından sonra yaptığı açıklamada, son vergi ve zamlardan en çok emekçilerin zarar gördüğünü söyledi. Erbakan, Türkiye'de 1 milyon, 300 bin dolayında işçi ve memur emeklisi bulunduğunu, bunların işçi ve memur maaşlarına yapılan artışlardan yararlanamadıklarını belirtti. Erbakan, bu haksızlıkların giderilerek emeklilerin de artan hayat pahalılığı ve zamlara karşı güvence altına alınmalarını istedi.

ERBAKAN'IN GEZİSİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan Kütahya, Balıkesir ve Çanakkale'yi kapsayan sekiz günlük bir geziye çıkıyor. MSP Genel Başkanı Erbakan'ın gezisinin Senatoyu yenileme seçimlerine hazırlık amacı taşıdığı belirtiliyor.

MSP Genel Merkezinden bu sabah hareket edecek olan Erbakan Çanakkale, Kütahya ve Balıkesir'in ilçelerinde de konuşmalar yapacak.

DIE WELT

"Ecevit'in önlemleri bir çok meseleyi çözümsüz bırakıyor'

● "Basında çıkan 545 milyon dolarlık acil yardım haberi paranın nereden, ne zaman geleceğini belirtmiyor"

FRANKFURT BÜROSU

Die Welt Gazetesinde önceki gün yayınlanan bir yorumda, Ecevit'in yeni önlemler paketinin birçok meseleyi çözümsüz bıraktığı belirtiliyor.

Ecevit Kabinesinin iç meseleler yüzünden parçalanmış olduğunu, fakat buna rağmen güçlüklerin üstesinden gelebileceklerine inandıklarını yazan Die Welt Gazetesi, Ecevit'in iktisadi meselelerde uzman olmadığını, cevap bekleyen yığınla sorunun çözümünün merakla beklendiğini ve yurt dışındaki işçilerin daha fazla döviz yollamalarını sağlamak için yeni yollar arandığını yazıyor.

Yabancı firmaların yatırımlarında da zorluklar çıktığını yazan gazete, Türkiye'de yabancıların çalışmasına da sınır konmaya başlandığını belirtiyor. Birçok yabancı firmanın döviz darlığı nedeniyle hammadde getirtmekte zorluk çektiklerini ve bu yüzden tam kapasiteyle çalışamadıklarını da bildiren gazete, dış yardımlar konusunda şöyle diyor:

"Basında çıkan 545 milyon dolarlık acil yardım haberi paranın nereden ne zaman geleceğini belirtmiyor. Türklerin, şimdilik F.Alman Başbakanı Schmth'in Türkiye'ye batıdan yapılacak yardımın koordine edilmesiyle görevlendirdiği Leisler Kiep'i sabırsızlıkla beklemekten başka yapacakları başka birşey yok."

Asgari Ücret bugün toplanıyor Tespit Komisyonu

● Komisyon'daki tartışmaların, ücret esas alınacak kişi sayısı üzerinde yoğunlaşması bekleniyor

● Türk-İş ve DİSK. 5 kişilik işçi ailesinin esas alınmasını savunurken, işveren çevreleri asgari ücretin, sadece çalışan işçi dikkate alınarak tepitinde diretiyorlar

ANKARA (ÖZEL)

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu, Çalışma Bakanlığının çağrısı üzerine bugün Ankara'da toplanıyor.

Şimdiye kadar iki yılda bir toplanan ve son toplantısını 1977 Aralık ayında yapan komisyonun normal zamanından 9 ay önce toplantıya çağırılmasında, hızla artan fiatların ve özellikle son günlerde açıklanan önlem paketinin etkili olduğu belirtiliyor.

Bilindiği gibi, son dönemde, işçi çevrelerinden ve sendikalardan asgari ücretin mevcut yaşama şartlarına göre derhal yeniden belirlenmesi konusunda yoğun istekler gelmekteydi.

TESPİTTE ESAS ALINACAK KİŞİ SAYISI

Asgari Ücret Tespit Komisyonunda üzerinde en fazla tartışma yapılacak olan konunun. asgari ücret tespitinde esas alınacak kişi sayısı olacağı sanılmaktadır.

İşveren çevreleri, asgari ücretin şimdiye kadar olduğu gibi, tek kişi için belirlenmesi görüşünü savunurken, DİSK ve TÜRK–İŞ, asgari ücretin mutlaka işçinin beslemek zorunda olduğu ailesi de gözönüne alınarak ve beş kişi üzerinden hesaplanması gerektiğini savunmaktadırlar.

TARIM KESİMİ İÇİN AYRI ASGARİ ÜCRET Mİ?

Öte yandan, üzerinde tartışılan bir başka konuda, tarım kesimi için ayrı bir asgari ücret tespit etmenin doğru olup olmayacağı meselesidir.

Tarım kesimi için ayrı ve daha düşük bir asgari ücret tespiti uygulamasına karşı çıkan sendikal çevreler, "tarım işçilerinin de ihtiyaçlarını büyük ölçüde aynı piyasadan karşıladıklarını ve asgari temel ihtiyaç maddelerinin fiatlarının Türkiye çapında çok az farklılık taşıdığını" vurgulamakta ve ayrı asgari ücret tespitinin sosyal adalet anlayaşıyla bağdaşmadığını belirtmektedirler

KOMİSYON DA KİMLER VAR?

Çalışmalarını İş Kanununun 33. maddesine göre yürütecek olan Asgari Ücret Tespit Komisyonu, Çalışma Bakanlığı Devlet İstatistik Enstitüsü, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı yetkilileri arasından tespit edilen beş kişi ile, en çok üyeye sahip işçi ve işveren kuruluşlarından gelen beşer kişiden oluşmaktadır. Bu yılki toplantıya, işçi kuruluşları adına Türk-İş'in, İşveren kuruluşları adına ise TİSK'in katılacağı bildirilmektedir.

Toplam 15 kişiden oluşan komisyonun en az 10 kişinin katılması ile toplanabildiği ve kararlarını çoğunluk esasına gore aldığı belirtilmektedir.

Erzincan'da sahte solcular "Kahrolsun Sıkıyönetim" sloganının altına "Aydınlık" imzasını attılar

● Sahte solcular olaydan sonra, sloganın muhabirimiz tarafından yazıldığını ileri sürdüler

ERZİNCAN(ÖZEL)

Erzincan'ın Unalan köyünde duvarlara yazılan "Kahrolsun Sıkıyönetim ve Faşist Sıkıyönetim" yazılarının altına imza olarak gazetemizin adı yazıldı. Bunun yanına da "Kızıldere'yi unutmayacağız" gibi sloganlar da yer aldı.

Köy muhtarının olayı araştırması" üzerine, sahte solcular bu yazıları, Aydınlık muhabirinin yazdığını öne sürdüler. Daha önce de Halkın Birliği, Halkın Kurtuluşu gibi sahte solcular köy muhtarı ve okul müdürünün sıkıyönetim tarafından gözaltına alınmasını sağlamak için bir provokasyon düzenlemişlerdi. Muhtar ve okul müdürü öğretmen iki gün gözaltında tutulmuştu.

Yazıları yazmadan bir gün önce de sahte solcular köylülere muhabirimizin köyden atılması için telkinde bulunmaya çalışmışlar, ancak köylüler buna itiraz etmişlerdi. Yazılan yazıların altına muhabirimizin isminin yazılması da sahte solcuların bir provokasyonu olarak değerlendiriliyor.

Köy muhtarı Ahmet Sille görüştüğümüzde şunları söyledi:

"Bunlar milletin başına bela olmuş serserilerdir. Bunlar bu köyden değildir, dışardan gelip gençlerimizi kandırmaya çalışıyorlar. Daha önce de defalarca yazı yazıp jandarmanın köyümüze yönelmesine çalıştılar."

Köylüler de "Bunlar kapımıza, camımıza yazı yazıp, "Kahrolsun bu, kahrolsun şu" derler, ama aslında "kahrolsun köylüler" demek istiyorlar. Bunlar ne biçim devrimciler? Böyle devrimcilik mi olur. Bunlara "gece hortlakları, demek daha iyi olur. Gençlerimizi bize karşı kışkırtıyorlar. Köylüleri dövmeye kadar vardırdılar. Biz böyle devrimcilik kahrolsun diyoruz."

SBF İnsan Hakları Merkezinin Düzenlediği

İnsan Hakları Semineri bugün İstanbul'da başladı

● Seminere Rusya ve Bulgaristan'da çağrıldı

İSTANBUL

Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi tarafından düzenlenen "İnsan Hakları Semineri" çalışmalarına dün başladı. Seminer'in açılışı Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün tarafından yapılacak. Gündüz Ökçün'ün açış konuşmasından sonra UNESCO İnsan Hakları Bölümü Başkanı Karel Vasak tebliğini sunacak.

İstanbul'da Büyük Tarabya Otelinde 31 Mart tarihine kadar sürecek olan seminere Yunanistan, Romanya, İran, Irak, Suriye, Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'nden ikişer öğretim üyesi katılıyor. Siyasal Bilgiler Fakültesinden Prof. İlhan Unat'ın Başkanlık edeceği seminerde, katılan öğretim üyelerinin birer tebliğ sunmaları bekleniyor.

Türkiye adına Prof. Bahri Savcı ve Prof. Mümtaz Soysal'ın katılacağı seminerde tebliği Prof. Mümtaz Soysal sunacak. Soysal, SBF İnsan Hakları Merkezi'nin ikinci başkanlığı görevini yürütüyor.

Seminerin ilk gününde, Filistin konusunda bir rapor sunan Prof. Türkkaya Akaöv "Filistinlilerin hakları tüm uluslararası insan hakları belgelerine aykırı bir şekilde çiğneniyor" dedi. Türkkaya Ataöv bir soruyu cevaplandırırken de İsrail-Mısır antlaşmasının Filistin sorununun sürekli ve adil çözümünü ancak erteleyebileceğini söyledi.

Belediye Gelirleri Yasası Cumhurbaşkanının önerileri doğrultusunda değiştirildi

ANKARA (ÖZEL)

Belediye Gelirleri Yasası ile ilgili çalışmalarını tamamlayan Alt Komisyon Başkanı ve Plan Komisyonu Başkan Vekili CHP Aydın Milletvekili Muharrem Sökeli, Cumhurbaşkanına yasa ile ilgili önerilerinin dikkatle değerlendirildiğini belirtti. Sökeli, yeni metinde bazı yeni değişiklikler de yapıldığını sözlerine ekledi.

Bu değişikliklerden sonra muhalefet gruplarının yasanın Meclisten çıkmasını engelleyemeyeceklerini belirten Sökeli daha sonra şöyle dedi:

"Belediye gelirleri yasasında Cumhurbaşkanının isteklerini dikkatle değerlendirdik. Bu arada yasanın uygulamada kolay sonuçlar vermesi için bazı teknik değişiklikler yaptık. Yük ve yolcu taşıma ücretlerinde belediye payı alınmasına ilişkin maddeyi metinden çıkardık. Lüks deniz taşıtları resmi başlığı altında yer alan maddeyi yeniden düzenledik. Böylece ticaret amacı dışındaki teknelerle yat ve kotraları daha yüksek oranda vergilendirdik. İşgal harcında değişiklik yapan maddeyi metinden çıkardık. Temizleme ve aydınlatma hizmetlerinin giremediği yerlerde bina ve arsalardan harç alınmaması hükmünü getirdik."

Sökeli, ilan ve reklam resmi ile ilgili bir madde hükmü ile gazete ve dergilerde yayınlanan her türlü kitap ilanı ve reklamlarıyla sinema ve tiyatro programlarına ilişkin ilan ve reklamlardan vergi alınmayacağını da sözlerine ekledi.

TOPLUMLARARASI GÖRÜŞMELER

WALDHEIM: "FAYDA VERMEYECEK GÖRÜŞMELERDEN YANA DEĞİLİM"



● Kipriyanu'nun BM önerilerini reddetmesinden sonra Genel Sekreter umutsuz

HABER MERKEZİ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeleri başlatma çabalarının sonucunun hayal kırıcı olduğunu söyledi. Londra'da Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsünde yaptığı konuşmada Kıbrıs sorununa da değinen Waldheim, "Kıbrıs konusunda ilerleme veya gelişme ihtimali bulunmayacak görüşmelerin başlamasını arzu etmediğini" söyledi.

Bilindiği gibi Kurt Waldheim tarafından hazırlanan son "toplumlararası görüşme gündemi" BM Kıbrıs Özel Temsilcisi Galindo Pohl tarafından 17 Mart tarihinde Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Nikos Rolandis'e sunulmuştu. Pohl'un önerileri sunmasından sonra Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Spiros Kipriyanu, Ulusal Danışma Meclisi ve Bakanlar Kurulunu ortak toplantıya çağırmıştı. Waldheim'ın son önerilerinin değerlendirildiği ortak toplantıdan sonra Kipriyanu, önerilerin "kabul edilemez" olduğunu öne sürmüştü.

Geçtiğimiz Kasım ayından beri ilk kez ortak toplanan Ulusal Danışma Meclisi ve Bakanlar Kurulu toplantısında ele alınan öneriler, geçen yıl sonunda açıklanan önerilerden bazı noktalarda ayrılıyordu. Waldheim'ın geçen yıl sonunda hazırladığı önerilerde, toplumlararası görüşmelerin başlamasıyla birlikte Maraş kentinin sivil yerleşime açılması ve kentin geleceği konusunda ayrı görüşmeler yapılması ilkeleri bulunuyordu.



KIPRIYANU GÖRÜŞMELERIN BAŞLAMASINDAN YANA OLDUĞUNU TEKRARLADI

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim'ın denetiminde, toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılmasından yana olduğunu söyledi.

Hindistan yeni Büyükelçisinin güven mektubunu sunduğu törende konuşan Kipriyanu, Kıbrıs sorununun, barışçı bir çözüm için temel öğeleri içeren Birleşmiş Milletler kararına dayalı olarak halledilmesi gerektiğini belirtti.

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Spiros Kipriyanu Mayıs ayı içinde Moskova'ya gidiyor. Kipriyanu'nun Waldheim'ın son önerilerini de reddetmesi ve uzlaşmaz bir tutum takınmasında Mayıs ayında yapılacak bu Moskova ziyaretinin de etkili olduğu bildiriliyor.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği Kıbrıs Rum kesiminde faaliyet gösteren AKEL Partisi aracılığıyla toplumlararası görüşmeleri baltalayarak kendisinin de etkili olacağı bir "uluslararası konferans" toplanmasını öneriyor.



DENKTAŞ, KIBRIS RUMLARININ HÜKÜMET OLARAK TANINMASINI ELEŞTIRDI

Kıbrıs Türk Toplumu Lideri Rauf Denktaş, Londra Radyosu muhabirinin kendisi ile yaptığı söyleşide, toplumlararası görüşmelerin gecikmesinin en önemli nedeninin, "Kıbrıs Rumlarının bir hükümet olarak tanınması olduğunu" ileri sürdü.

Kıbrıs Rum yönetimi, Carter'in raporunu düş kırıcı buldu

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Rum Yönetimi, ABD Başkanı Carter'ın Amerikan Kongresine sunduğu Kıbrıs raporunu düş kırıcı buldu.

Kıbrıs Rum Yönetimi Sözcüsü Kristodulu, basına yaptığı açıklamada, Carter'ın, "İstilacı ile istilanın kurbanlarını eşit tuttuğunu" öne sürdü

CHP Çankaya Kadın Kolları Kongresini Genel Merkez grubu kazandı

ANKARA (ÖZEL)

CHP Çankaya Kadın Kollarının olaylı kongresi Genel Merkezciler diye anılan grubun kazanması ile sonuçlandı.

Kongrede, "Belediyeciler" olarak bilinen muhalefet grubu ile Genel Merkezciler çekişti. Çekişme, kalabalık bir grup gencin salondan ve perde arkasından sahneye fırlamaları, kavgalar, sonunda polis ve jandarmanın müdahalesine neden oldu.

Polisin erkekleri salondan çıkarması sonucu sağlanan sükunet içinde sayılan oylar "Belediyeciler"in 164, Genel Merkezcilerin 259 oy aldığını gösterdi. Çankaya İlçe Kadın Kolu Başkanlığına yeniden Nedret Küçükertorg seçildi.

Gözlemciler oylama sonucunu Çankaya gibi Genel Merkezin hakim olduğu bir ilçede muhalefetin aldığı oyların artmasını CHP içinde muhalefetin oldukça geniş bir kitleye yayıldığı şeklinde yorumladılar.

YORUM

İki tarafın da birbirini suçladığı, çığlık çığlığa bir kongre

Armağan Anar

Ankara Çankaya İlçe Kadın Kolları Kongresi kadınların çığlık çığlığa bağırdığı, bir sürü gencin perde arkasından sahneye fırlayıp kadınları tartakladığı, yer yer kavgaların patlak verdiği, polisin, jandarmanın bile bastıramadığı, en sonunda gür sesli resmi üniformalı bir polisin sahneden "yakarım ha anlamında bağırması ile ancak sakinleşen buna rağmen demokrasi lafının bol bol edildiği bir kongre oldu.

Sabahleyin Divan Başkanlığı için Genel Merkezcilerle "Belediyeciler" çekişmiş. Genel Merkezciler el kaldırma yoluyla Divan Başkanını seçmişler. Belediyeciler göz kararı ile seçim olmaz diye karşı çıkmışlar. O arada birçok delegenin kartını almadığı için salona alınmadığı ortaya çıkmış. Sonunda Divan Genel Merkezcilerin üzerinde kalmış.

Ben salona girdiğimde kongreyi onurlandıran konukların adları sayılıyordu. Ümit Gürtuna, Semih Eryıldız, Ali Dinçer, İbrahim Öztürk ve başkaları. Ümit Gürtuna delegelerden, Ali Dinçer dinleyicilerden bol alkış aldı.

Sıra faaliyet raporu üzerinde tartışmaya geldi.

Bir hanım mikrofonu eline almış konuşuyor. Bir kelimesini anlamaya olanak yok. Duyabildiğim sözcüklerden hanımın eski ilçe görevlilerinden olduğunu, bir de divana saygı duymadığını çıkarabildim.

Konuşmacılar çığlık çığlığa konuşuyorlar, dinleyiciler çığlık çığlığa bağırıyorlar. Kimsenin ne dediği anlaşılmıyor. Derken bir önerge verildiği ve konuşmalara son verilip seçimlere geçilmesi istendiği duyuruldu. Eller kalktı. Öneri kabul edilmişti.

Divan Başkanı bir açıklama daha yaptı. Sabahtan beri kartını alamamış delegeler kimlikleriyle sahneye gelip kartlarını alsınlar dendi.

Baktım yüze yakın kadın sahneye birikiyor. Bu divan seçilirken bu kadınlar oy kullandılar mı, kullanmadılar mı meçhul. Bir yandan da zarflara konan pembe ya da beyaz listeler divan üyelerinin sahneden uzanan ellerine teslim ediliyor. Sahnede bir sürü erkek. Görevlilermiş.

Kadınlar bir yandan kart alıp, bir yandan oy atmak için sahnenin önüne yığılmışlardı ki birden bir sürü genç sahneye fırladı. Benim yanımdan geçen beş altı gencin hızından neredeyse yere yuvarlanıyordum.

"Kaçışın", "Yerinizde durun". Kim kimi dinleyecek, kaçışılacak mı, durulacak mı belli değil. O arada şaşırtıcı bir sahne: İtiş kakışın arasında adım adım sahneye ilerlemeye çalışan, "oy vermeden bir yere gitmem" diyen bazı kadınlar. . .

Mücadele kıyasıya anlaşılan. Çünkü kaçışalım diyenler bile sıra aralarına girip siper alıyorlar, fakat ellerindeki zarfları sımsıkı tutuyorlar. Bana daha çok Genel Merkezcilerin beyaz listesi zarfa sokuldu gibi geldi. Olayların nedeni bu mu acaba?

Sahneye gençlerin akınları sürüyor Bu sefer de perdenin arkasından bir grup fırladı. Polisler var. Milletvekilleri var, jandarma salona giriş kapılarında ilerliyor. . . Sonunda iri yarı bir polis bağırıyor. Onun da dediği duyulmuyor ama biraz sükunet sağlanıyor.

Artık çığlıklar tek noktada yoğunlaşıyor. "Erkekler çıksın. Biz kadınlar kozumuzu kendi aramızda paylaşırız."

Bir kısım erkekler ite kaka çıkarılıyor. Bir kısım ise hala ortalarda.

"Siz erkek değil misiniz yoksa, neden duruyorsunuz?" O anda sahne üzerinde gözüme Ümit Gürtuna çarpıyor. Alındılarmı bu lafa nedir, birazdan bütün erkekler çıktı.

Soruyoruz ne oldu diye. Cevaplar muhtelif.

"Barbaros'ta üç gün sabahtan akşama kadar delege seçimi için bekledik. Yeter bu Genel Merkezin elinden çektiğimiz."

"Delege seçimi için kocamla taa İstanbul'dan geldik. Oy atamadan döndük."

"Bunlar Belediyeciler, kazanamayacaklarını anlayınca olay çıkardılar. Elektrikleri de kesmediler mi sabahleyin?"

"Elektrikleri Belediyecilerin üstüne kalır diye siz kestiniz. Naylon delegeleriniz oy verebilsin diye asıl sizinkiler bizimkileri dövdü...

"Semih Eryıldız'a silah çeken Osman Uşaklı'ymış."

Belediyecilere dünyada oy vermem Sokaklar çöpten geçilmiyor."

"Ayol, Ali Dinçer'e değil, partide demokrasiye oy vereceksin."

"Ülkede halk CHP'ye demokrasi için umut bağlamıştı. Böyle anti-demokratik seçim olursa oylamadan da hayır gelmez, partiden de."

"Mehmet Keskin'i sahnede gördüm. Belediyecilerin baş zorbası."

"Mehmet Keskin salona bile girmedi. Tersine dışarda kahvede toplanan Belediyecileri polis ve jandarma, arama bahanesiyle baskı altına aldı."

"TKP'li CHP'liler Hamdi Fidan'ı dövdü. E, tabii olay çıkar."

"Hasan Topal ile İbrahim Bakır TKP yanlısıdır, herkes biliyor."

Sahnede walki-talki'li Birinci Şube polisleri de belirdi. Oylama devam ediyor. Sandığın üzerine bir takım hanımlar oturmuş. Sandığı koruyorlar. Bazı üyeler sıralar arasında dolaşıyorlar. Herkes bağıra çağıra kaç yıldır Partiye hizmet verdiğini açıklıyor. 30 yıl 35 yıl.

Bir ara Rahşan Ecevit'in adı geçiyor. Ses tonlarından Rahşan hanımı demokratik olmamakla suçladıkları anlaşılıyor. Kızdırmış Rahşan hanım bir sürü CHP'li kadını besbelli.

İçeriye saldırı biçiminde doluşan gençlerin gözaltına alındığı söyleniyor. Salon yarı yarıya boşaldı. Bir grup hanım masa başına oturdu. Oylar sayılıyor.

Seçimi kimin kazandığını öğrenmek için beklemedim doğrusu. Kim kazanırsa kazansın, CHP çokşey kaybediyor. Tek kazanç TKP'nin ipliğinin pazara çıkmış olması. İki taraf ta birbirini TKP li olmakla suçluyor.

Hiç bir delegeden ülkenin geleceği partinin halkın sorunlarına bulması gereken çözümler, dış ülkelerle ilişkiler konusunda tek bir söz duyamadık. Duyduğumuz şeyler karşılıklı suçlama. Belediyeciler zorba, Genel Merkezciler de hilebazmış.

Dışarı çıkıyoruz. Çevrede alınan tertibat, Birinci Şubenin tanıdığımız çehreleri, silahlı polisler, jandarmalar. Sanki kırk yıllık CHP'nin bir ilçe kongresi yapılmıyor da, anarşist yakalamak için operasyon yapılıyor.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Dinamik istikrar

Şimdi de dinamik istikrar gibi garip bir deyime Türkçe bir karşılık bulmaya çalışıyoruz.

Ecevit önlem paketini açarken, ekonomide hem istikrar sağlayacağız, hem dinamizm sağlayacağız gibilerinden bir söz edince, arkasından da "Dinamik istikrar" sağlamaya mecburuz deyince, tartışma yaratan yeni bir deyim daha çıkmış oldu ortaya.

Yani hem durgunluk, hem hareket. Siyasiler buna çeşitli benzetmeler yakıştırmaya çalışıyorlar:

–Durgun akarsu

–Yok, yok. Durgun Akardı Don .

–Ulukışla'da bir hoca vardı. Adı "Karabeyaz" Sakın o olmasın?

–Ne münasebet , Maraş'ta "Durdu yavaş" adında bir ayakkabıcı var. Bu olsa olsa, onun adı olsa gerek.

Bu arada Demirel de tartışmaya giriyor:

–Ekonomide Dinamik istikrar diye bir tabir yoktur. "Stabilite" vardır, ekonomik gelişme, kalkınma vardır. Hükümetin başı herhalde "istikrarlı kalkınma" demek istiyor.

Ecevit de işin aslını buna benzer bir şekilde açıklıyor:

"Türkiye'de ekonomik istikrar sağlamak zorunlu olmakla birlikte, biz aynı zamanda Türk ekonomisinin dinamizmini de artırmak zorundayız. Türkiye durulsa çöker. Çünkü bir kere yüzde 3'e yakın yıllık nüfus artışı var. Yerimizde durabilmek için bile en az yüzde 3 hızla kalkınmak zorundayız. Geçen yıl uluslararası bir toplantıda kullandığım bir deyimle dinamık bir istikrar sağlamak zorundayız."

Yani, IMF bizi gelişme hızını (0) a indiren bir istikrara zorluyor. Biz de bunu kabul etmiyoruz. Bu nüfus artışına karşı ekonomiyi durduramayız, hem istikrar hem dinamizm yapacağız diyoruz.

Peki nasıl yapacağız bunu? Mesela, üretimin ve ihracatın artırılmasında düğümlendiğine göre bu artışı nasıl sağlayacağız.

Kamu kuruluşlarında çok düşük kapasite ile üretim yapılıyor. Bu kapasiteyi artırarak üretimi artıracağız ... Düşük kapasitenin nedeni olarak da iç finansman zorlukları görüldüğü için büyük zamlar yapıyoruz. Yılda 100 milyar gibi ek bir gelir sağlıyoruz bütçeye. İç finasmanı bununla sağlamayı düşünüyoruz.

Oysa kamu kuruluşlarında düşük kapasitenin en önemli nedeni aşırı istihdam. "Kırıp dökmeyeceğiz" diye kamu kuruluşlarına MC döneminde doldurulan MHP'li militanlar temizlenmemiş. "Anarşi dengesi" temizlenmemiş. MHP'li militanlar temizlenememiş. "Anarşi dengesi" kuralım diye bir o kadar da sahte solcu ve TKP'li doldurulmuş kamu kuruluşlarına. Pakette o konuda hiç bir önlem yok.

Kamu kuruluşlarına üretim ve ihracat hedefleri konuyor, hedefe varırsan "ödül", varamazsan "ceza" !

5 Yıllık plan 16.5 milyarlık dış finansman öngörüyor. Bu yıl 4 milyar dolarlık petrol ihtiyacımız var. Bu dövizler nereden bulunacak. Yabancı sermayeyi daha çok çekmek için yabancı dillerde broşürler hazırlayıp bütün dünyaya yayacağız. Sanayicilere ihracat üzerinden prim vereceğiz, yani prim yoluyla devalüasyon yapacağız. Sınır ticaretine girip kaçakçılığı resmileştireceğiz. İşçi dövizlerini yurda çekmek için çeşitli önlemler alacağız. İlk olarak dövizle askerlik uydurduk, döviz veren askerlikten kurtulacak. Fuel oil'li santrallere, yabancı şirketlerin satış ruhsatlarına dokunmayacağız. Ama yine de petrol tüketimini kısacağız.

Ortada ne üretimi artıracak bir önlem var, ne de ihracatı. Ama "dinamik istikrar" yapacağız. Çünkü gelişme hızı ile nüfus artış hızını en azından denk kılmamız lazım.

Peki ama, üretimi artıramadığımıza göre ne yapacağız? Geriye bir tek çare kalıyor. Bazı uzmanların önerdiği gibi nüfus artışını sınırlamak, yani doğum kontrolü. Dinamik istikrar dönüp dolaşıp bu noktaya ulaşırsa şaşmamak gerekir.

Kıbrıs'ta Pahalılığı Protesto Mitingi yapıldı

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs'ta Emekçi Sendikaları Danışma ve Dayanışma Kurulunun düzenlediği "Pahalılık, sömürü ve işsizliği protesto" mitingi dün yapıldı.

Miting dolayısıyla Lefkoşe'deki devlet daireleri saat yedide kapandı. Katılanların Federe Meclisin önünde toplanmasıyla başlayan miting Atatürk Meydanına kadar süren bir yürüyüşle sona eren mitingde hükümetin istifası, kiraların dondurulması ve sendikalar kanununun değiştirlmesi istendi.

Mitingi, düzenleyen Emekçi Sendikaları Danışma ve Dayanışma Kurulu tarafından yapılan açıklamada mitingin 23 Kasım 1978'de hükümete sunulan sorunlara çözüm getirilmemesi üzerinde düzenlendiği açıklandı.

AP Genel Başkan Yardımcısı Özalp:

Ecevit hükümeti, tütün ekicisine uyguladığı başfiyat ile ekicinin alın terini kirletmiştir

SAMSUN (ÖZEL)

Adalet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Özalp, Karadeniz Ekici Tütün Piyasasının açılışında uygulanan 87 lira başfiyat eleştirerek "Ecevit Hükümeti bu fiyat uygulaması ile yıllarca sömürdüğü ekicinin alınterini ve emeğini insafsızca kirletmiştir" dedi.

Özalp, dün Samsun'da yaptığı basın toplantısında Tekel Bakanının piyasa açış toplantısını yaptıktan sonra hiç bir alım merkezine uğramaksızın Ankara'ya kaçtığını ileri sürerek şöyle devam etti:

"Devalüasyon, sayısız kur ayarlamaları, tütün girdilerindeki artışlar, paranın büyük ölçüde değer kaybetmesi, akaryakıt, Sümerbank, PTT ve Petkim zamları zaruri ihtiyaç maddelerindeki aşırı fiyat yükselişleri ve nihayet önlem paketinden çıkan kazıklı zamlarla tütüne verilen 87 lira başfiyat Ecevit Hükümetinin yüzkarası, ayıbı ve Karadeniz Tütün Ekicisinin de sürpriz olmayan beklenen kaderidir."

Özalp konuşmasının sonunda Ecevit'in Karadeniz Tütün Ekicisine reva gördüğü bu muamelelerin hesabını en kısa zamanda vereceğini de belirtti.

★

BALKAN NACİ İSLİMYELİ'NİN HALEN TATBİKİ GÜZEL SANATLAR YÜKSEK OKULUNDA BİR KOLAJ SERGİSİ VAR. "BİR DEVRİN ÇÖKÜŞÜ" ADLI SERGİ ESKİ BASKI VE KARTPOSTALLARIN UYUMLU BİR KOMPOSİZYONU...

BALKAN NACİ İSLİMYELİ

Ne yapıyorum



Foto: Şahin Kaygun

❝Sanatım Doğu ve Batı kültürleri arasında uzanmış iki el gibi duran Anadolu uygarlığı üzerinde, bu tarihsel kucaklaşmaya katkıda bulunabilmektir. Resmi tercihler, salt Batı yönlü de olsa Türkiye' de geniş ve haksever bir sanatın tüm olanakları vardır. Resmim bu tarafsızlık savaşımında bir taraf olma deneyidir❞

Gerçekliğin buyurgan şemalarından korunmak günümüz sanatının birincil sorunu bugün. Dünya görüşümüzü dünya pratiğine uyarlayanlar, toplumsal gerçekçiliğin yöntemlerini ve sonuçlarını sanattan önce belirliyorlar. Bu yöntemler ya büyük harflerle gözümüze en yakın duvara asılıyor, ya da bir çiçek demetinin içinde adresimize ulaşıyor. Bu buyurganlık öylesine şiddetleniyor ki yara alıp ideolojik seçmelerimizden kuşkulanır oluyor bir sorunsal nihilizme sürükleniyoruz.

Anamalcı düzenler ve kimi sosyalist uygulamalar bizden bir gönüllü değil de bir emireri olmamızı beklese de, biz gerçekliğin inceliklerine inanmada inatçı olmalıyız. Çünkü nesnel gerçekliğin üstüne çıkmak, çağdaş gerçekliğin karmaşık yapısı içinde güvenle dolaşabilmek, duyularımızla algıladıklarımız kadar, duyguyla algıladıklarımıza yüklenerek sağlanabilir. Duygu bilincin karşıtı değildir o, her türlü değişimin ve ekinsel tabanın toprağıdır.

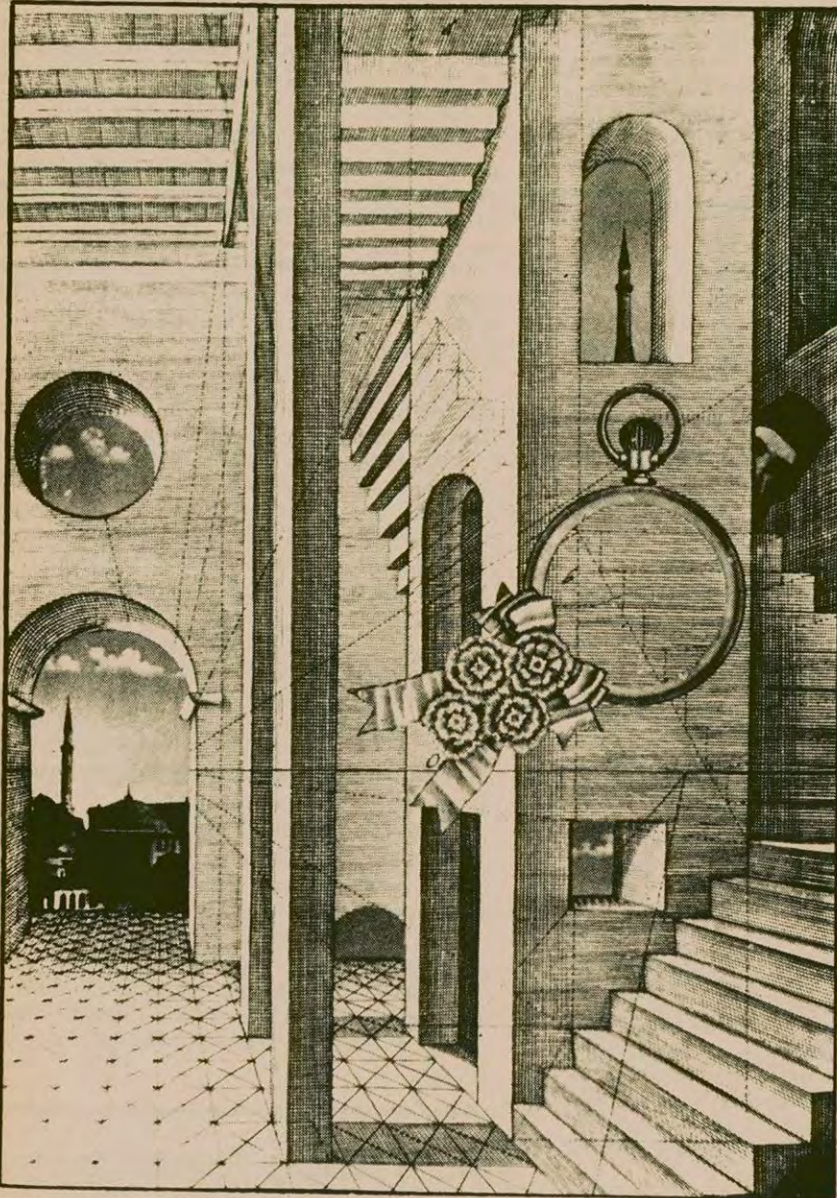
Ben güncel gerçeklerin tarihsel katlarını, yaş halkalarını görmeye ve göstermeye düşkünüm. Anası, babası, çocukları ve tüm güzel ilişkileriyle bir soy ağacının resmini yapıyorum. Bu ağacın dallarında gezinirken kimi kez durur, oyalanır ya da yanılırım. Ama herşeyin bağışlanabilir bir olgunlukta, tartışılmaz bir açıkyüreklilikte olmasına özen gösteririm.

Resmim öncelikle ve atmosfer olarak bilinçaltı bir devre yaratır. İmgelemi olabildiğince kışkırtmaya çalışır. Ancak bu bir duygusal kargaşaya dönüşmeden durur. İmgelerin seçilmiş değerlerinden, giderek artan bir bilinçlenmeyi amaçlar. Bu imgelere tek tek basarak, mutlak olmaktan özenle kaçınan ancak o gerçeğin duygusal tabanını oluşturacak bir sonuca ulaşılır. Ben gerçeği yaratmam, çok özlü gerçekleri kabul edebilecek bir duygusal alan yaratırım. Resmimin amacı salt gerçekleri göstermek değil, görsel ve duygusal bilgelik yaratmaktır. Resmimdeki imge protokolünün olağandışılıklarına karşın kolayca benimsenmesi, yaratmaya çalıştığım içsel atmosferin bütünlüğünden kaynaklanır. Bu anlamda resmimde imgilerarası fantezinin öze bağlı, duygusal disiplininden söz edilebilir. Resimlerimdeki devinim, biçimsel değil içseldir. Çünkü salt nesnel nevinim, kültürlerin değil, oluşumların karşılığıdır. Ben çağdaş oluşumların dinamiğini, yerleşik, duru değerlerin içinden çıkartmaya ve birlikte yürütmeye özen gösteririm. Bu, büyük toplumsal ve bireysel yönlü açmazlara tarihsel diyalektiğin penceresinden bakmanın doğal bir sonucudur.

(Gerçeklik tavrım doğu ekinsel niteliklerine bağlıdır. Çünkü doğu geleneği gerçeklik tavrını başından beri fanteziyle birlikte yürütmüştür. Doğu kültüründeki derin içsellik ancak böyle açıklanabilir.) Ne var ki çağdaş sorunsal doğu ürünlerindeki ruhbilimsel atmosfere girememiş giderek onunla çakışır olmuştur. Doğu ekinindeki bu zayıflama onun batı kültürel egemenliğindeki artan edilgenliğinin sonucudur.

Batı resmindeki fantezi ise imgelem ve aklı kışkırtırken kendi yasalarını geliştirmektedir. Çünkü batı fantezi geleneği ortaçağdan başlayarak din-bilimsel buyurganlığın denetimindedir. Fantezi seyreden akla egemen olmakta hatta onda bireysel kompleksler ve çözümsüzlükler yaratmaktadır. Bu batının nesnel gerçeklik fikrindeki otoritesinin fantezi içindeki devamı niteliğindedir.

Ne var ki batı sanatı, çağdaş sorunsalı görsel anlatım olanakları içine katmada büyük yengiler kazanmıştır. Ancak bu olgu fantezi kavramındaki şemalar nedeniyle şiirden yoksun kalmıştır. Görünen odur ki doğu ve batı kültürleri kendi içlerinde eksikliklek taşımaktadır. İnsanlı, sağlıklı bir kültürel organizma varedememiştir. Ekonomik karşıtlıklara koşut olarak ekinsel karşıtlıklar özenle korunmus ve derinleştirilmiştir. **Hepimiz ürettiklerimizde, bu eksikliğin görsel ve duygusal açmazlarına yazgılıyız. Sanatım Doğu ve Batı kültürleri arasında uzanmış iki el gibi duran Anadolu uygarlığı üzerinde bu tarihsel kucaklaşmaya katkıda bulunabilmektir. Resmi tercihler salt Batı yönlü de olsa Türkiye'de geniş ve haksever bir sanatın tüm olanakları vardır. Resmim bu tarafsızlık savaşımında bir taraf olma deneyidir.**



II. ABDÜLHAMİT'İN PARANOİD DÜNYASI Foto: Şahin Kaygun

Çevre Kirliliği konulu karikatür yarışmasını G.Doğan Ekşioğlu kazandı

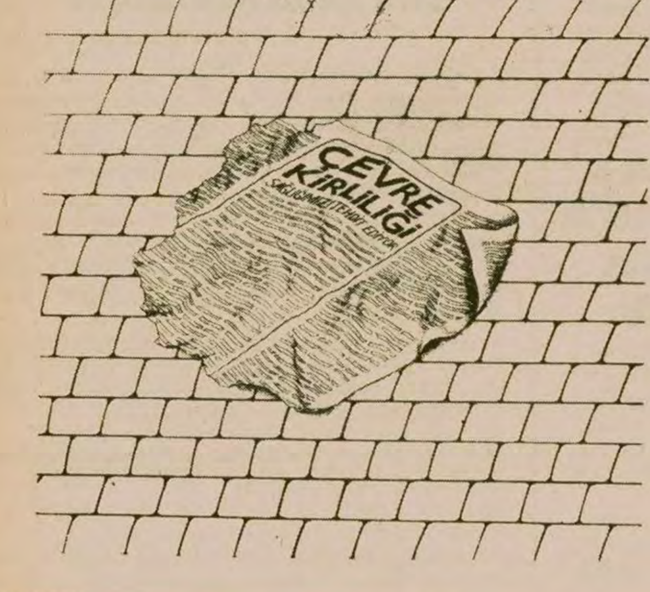
Köksal Çiftçi

İnşaat Mühendisleri Odasının düzenlediği "Çevre Kirliliği" konulu yarışma sonuçlandı. 24 Mart Cumartesi günü de Karikatür Müzesinde açılışı yapıldı. Açılışa yarışmacıların dışında bazı ünlü karikatürcüler ve diğer davetliler katıldı.

Ödüllerin dağıtıldığı açılışta İnşaat Mühendisleri Odası adına bir konuşma yapan Uygur Dinçer, yarışmanın başarılı olduğunu belirtti. Yarışmaya katkılarından dolayı derneği, jüri üyelerine ve diğer sanatçılara şükranlarını iletti.

Ödül Dağılımı Şöyle:

Birincilik		: G.Doğan Ekşioğlu
İkincilik		: Hikmet Karagöz
Üçüncülük	1	: Beysun Gökçin
Üçüncülük	2	: Ohannes Şaşkal



Bu ödüller dışında bazı yarışmacılar mansiyon ve diğer ödüller aldılar.

1954 yılında Ordu'nun Mesudiye ilçesinde doğmuş, ilk ve orta öğrenimini Ordu'da tamamlamış, halen Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulunu dördüncü sınıf öğrencisi olan ve açılışı yapılan bu yarışmanın da birincilik ödülünü alan D.Gürbüz Ekşioğlu'nun Karikatür sanatı ve sorunları hakkında görüşlerini sorduk. Ekşioğlu'nun verdiği cevapları aşağıda sunuyoruz.

—Karikatür sanatının toplumdaki işlevi nedir? Bu görevini yerine getiriyor mu?

— Karikatür sanatını ele alırken Türkiye toplumundaki işlevini değil de Dünya toplumundaki yerini ve işlevini ele almak gerekir. Çünkü (her ulus kendi değer yargılarını taşımak koşulu ile) insanlık bir bütündür. Yaşadığımız dünyanın çoğu yerinde insanlar ezen-ezilen diye ikiye ayrılmışlardır. Ezen-ezilen çelişkisi ise doğaya dolayısı ile insanlarayansımıştır. İşte karikatür sanatı bu çelişkileri görür. En kısa en öz biçimde bizlere anlatır.

Yurdumuzda uluslararası düzeyde çizerlerimiz var. Bunlar gazete ve dergi yoluyla yüzbinlerce kişiye ulaşabilmektedirler. Böyle usta çizerlerimizin olması Türkiye'de karikatür sanatının büyüklüğünü ve görevini yaptığını gösteriyor.

— Karikatürün ve çizerlerin sorunları sence nelerdir? Önerilerin var mı?

—Bu soruyu karikatürün ve çizerlerin değil de karikatür çizenin sorunu var mı diye yanıtlamak istiyorum.

Karikatür çizerinin sorunu var. Çünkü yurdumuzda salt karikatür çizerek karnını doyuran pek az sayıda sanat emekçisi var. Böyle olunca çoğu karikatürcüler ikinci bir iş yapmak zorunda kalıyorlar. Sonuçta ise gerektiği gibi bu sanat üzerine eğilemiyorlar.

Öneride bulunamıyorum. Nedenine gelince hiç bir kimsenin kalkıpta karikatür sanatçılarının sorunları ile ilgileneceğini zannetmiyorum.

—Son dönemde bazı yerli ve yabancı karikatürcüler grafik anlatıma daha çok ağırlık veriyorlar. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Karikatürü tek çizgi ile anlatmanın veya fazla işçilik vererek resim gibi (teknik açıdan) anlatmanın ikisi de grafik anlatımdır. Son dönemde bazı çizerlerin karikatürü fazla işçilikle anlatmasının nedeni bence karikatürü daha görsel ve kalıcı hale getirmenin yanında Türk karikatürünün Dünyaya birçok yabancı çizerleri tanımaları ve bunların etkisinde kalmalarındandır.

Şu da gerçek ki eğer Türk karikatür ustaları en baştan karikatürlerini fazla işçilik vererek çizselerdi onlardan sonra gelen yeni kuşak ister istemez onları örnek alacaklar ve onlar gibi çizeceklerdi.

Sonuç olarak karikatürü fazla işçilik vererek çizmek kadar tek çizgiyle çizmekte zor.



Bayan Milli Voleybol Takımımız.

BAHAR KUPALARINA KATILACAK BAYAN VE ERKEK MİLLİ VOLEYBOL TAKIMLARIMIZ KAMP ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

İsveç'te yapılacak Bahar Kupasına katılacak bayan ve erkek Voleybol Milli Takımımız kamp çalışmalarını sürdürüyor.

Bilindiği gibi bir süre önce erkek Voleybol Milli Takımının Bahar Turnuvasına katılması yasaklanmıştı. Bugün de hala milli takımın bu turnuvaya katılıp katılmayacağı belli değil.

Voleybol Milli Takımı İstanbul'daki kamp çalışmalarını iki bölüm halinde sabah kros ve mukavemet, öğleden sonra ise Eczacıbaşı salonunda teknik antremanlar şeklinde yürütüyor.

Voleybol Milli Takımının mukamet çalışmalarını eski milli atletlerden Ruhi Sarıalp yönetiyor.

Kros çalışmalarını yıldız parkında yapan Voleybol Milli Takımı bu çalışmalarda 2000 metreden başlayarak 10.000 metreye kadar yükselen mesafe koşuları yapıyor. Kros antremanından sonra voleybolcular Yüksek Denizcilik Okulunda ağırlık çalışmalarını sürdürüyor.

Öte yandan 8-11 Nisan tarihleri arasında Ankara'da yapılacak Bahar Kupası Voleybol karşılaşmalarına katılacak Bayan Milli Voleybol Takımımız çalışmalarına devam ediyor.

Cengiz Göllü denetiminde çalışmalarına devam eden Milli Voleybol Takımızda şu oyuncular bulunuyor:

Selcan, Meral, Hülya, Arzu (Eczacıbaşı), Aycan, Feride (Galatasaray) Violet, Gülnaz, Hürriyet (B. Borankay), Neşe, Filiz (Kolejliler).

Milli Takımımızın çalışmasının dışında bir Milli Takımın olduğunu belirten Göllü şunları söyledi:

"Geçen seneler çalıştığımız ve rayına oturmuş olan Milli Takımımızdan 4 oyuncunun voleybolu bırakmaları bizi zor durumda bıraktı. Bizde mecburen yaşları genç olan voleybolcularla Milli Takım kurduk. Amacımız elimizdeki bu kadro ile en iyi dereceyi elde etmek" dedi.

Öte yandan Turnuvaya Türkiye dışında katılacak ülkeler şöyle:

Belçika, Hollanda, Federal Almanya, Fransa, İsrail, Avusturya, İngiltere, İsveç ve İspanya.

Olaylar

DÜŞÜNCELER

Maç için neredeyse atletler koşturulmayacaktı

Geçtigimiz Cumartesi günü yapılan orta dereceli okullararası bayrak yarışmalarında kavga derecesine varan bazı itiş ve kakışlara şahit olduk.

Pistte toplanmış genç atletler müsabakalarda ter dökerlerken, idarecisinden, hakemine ve saha görevlisine kadar kafalarında saat 13.00'e kadar sahayı boşaltmak gibi bir sorun vardı. Çünkü o gün Fenerbahçe Samsunspor karşılaşması yapılacaktı.

Hatta bir ara sayın atletizm ajanının sahanın yetiştirilmesi için genç atletleri koşturmaması da düşünüldü.

Atletizm Ajanının kendisine saat 13.00'e kadar tahsis edilen sahada, atletizmle ilgisi olmayan görevlilerin kendisine karışmamasını istemesi yerden göğe kadar haklıydı.

Kulüpler kasalarını doldurmanın hesaplarını yaparlarken, beş kuruş para gözetmeden stadlara koşan **genç atletlerin** horlanması, üvey evlat muamelesi görmesi doğru mudur? Bu onların çalışma şevkini kırmaz mı?

Biz amatör sporcuların bu şekilde horlanmalarını, spordan uzaklaştırılmalarını istemiyoruz.

Haydarpaşa Lisesi
Beden Eğitimi Öğretmeni
Abdurrahman Çoban

Beşli-onlu Atletizm Yarışları Cumartesi günü İzmir' de yapılıyor

ANKARA

Atletizm Federasyonunca düzenlenen Pist Açılış Yarışmaları Cumartesi Pazar günleri İzmir'de yapılacak.

Beşli-Onlu ve Bayrak yarışmaları için Ankara, Konya, İzmir, İstanbul, Eskişehir ve Ağrı Bölgelerinden 47 erkek ve 27 kız atlet olmak üzere 74 sporcu çağrıldı.

Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur, Engin'in Milli Takıma alınmasını olumlu buldu

ANKARA (THA)

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, Fenerbahçeli Engin'in, Milli Takıma alınmasını olumlu karşıladığını belirtti. Çakmur bu konuda şunları söyledi:

"İzmir'de yaptığım basın toplantısında bir soru üzerine Fenerbahçeli Engin ve Ali Kemal hakkında Sovyetler Birliği maçı öncesi Ankara'da düzenlenen kampta meydana gelen olaylar nedeni ile soruşturma açıldığını söyledim. Kendilerinin bu soruşturma sonucunda suçlu bulmaları halinde Bakan kaldığım sürece Milli Takıma alınmayacaklarını bildirdim şu anda soruşturma sürüyor. Engin ve Ali Kemal, zanlı durumda. Bir insan mahkemeye verilebilir, ancak bu dava sonuçlanmayınca suçlu değildir. Milli Takıma oyuncu seçmek teknik yöneticilerin işidir. Bu konuda kendileri tam yetkilidir. Bakanlığım süresince hiçbir işe karışmadım karışmakta istemem, ancak İzmir'de yaptığım açıklama Basın ve TRT'ye eksik olarak iletilmiş. Teknik yöneticilerin karar verip Engin'i Milli Takıma almaları olumludur.'

Öte yandan Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık da Engin'in Milli Takıma alınmasının yaralı olacağını belirtti. Saltık "B. Almanya maçına en güçlü kadromuzla çıkmamız ve iyi bir derece elde etmemiz herkesin olduğu gibi benimde dileğimdir" dedi.

ÇHC, CİO'dan Çin Olimpiyat Komitesini tanımasını istedi

Çin Olimpiyat Komitesi Başkanı Shong Zhong, Merkezi Lozan'da bulunan CIO'ya bir mektup göndererek Çin Olimpiyat Komitesinin resmen tanınmasını talep etti.

Ayrıca Shong Zhong Komitede Başkan yardımcılığının ve belirli sayıda üyeliğin Tayvan'a tahsis edileceğini de belirtti.

Shong Zhong Komitenin kuruluş meselesinin Çin'in bir iç meselesi olduğunu Çin Olimpiyat Komitesiyle Tayvan bölgesi arasında çözüleceğini mektubuna ekledi.

Öte yandan cio nün önerisi üzerine Çin Olimpiyat Komitesi Başkanı Shong Zhong Tayvan spor örgütüyle görüşmeyi kabul etti. Shong Zhong CIO'ya gönderdiği mektupta Tayvan bölgesi spor örgütü ile Çin Olimpiyat Komitesi arasındaki görüşmenin 31 Mart'tan önce yapılmasını istedi.

Orta Dereceli Okullar Eltopu Grup Birincilikleri yarın Konya'da başlıyor

KONYA (THA)

Türkiye Orta Dereceli Okullar Eltopu Grup Birinciliği yarın Konya'da başlayacak.

4 gün sürecek birinciliklere Adana, Burdur, Gaziantep, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Konya ve Manisa katılacak.

Birinciliğin Teknik Toplantısı yarın Konya Kapalı Spor Salonunda düzenlenecek.

ANADOLU KUPASI JİMNASTİK YARIŞMALARI MANİSA'DAN BURSA'YA ALINDI

ANKARA (THA)

Jimnastik Federasyonunca düzenlenen ve 6-8 Nisan günleri yapılması öngörülen "Anadolu Kupası Jimnastik Yarışmaları" Manisa'dan, Bursa'ya alındı.

Federasyonca yarışmalara Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Çankırı, Adana, Mersin ve Kıbrıs'tan 96 sporcu çağrıldı.

Minik Kayakçılar için 23 Nisan Çocuk Bayramı ve Çocuk Yılı nedeniyle kayak turnuvası düzenlendi

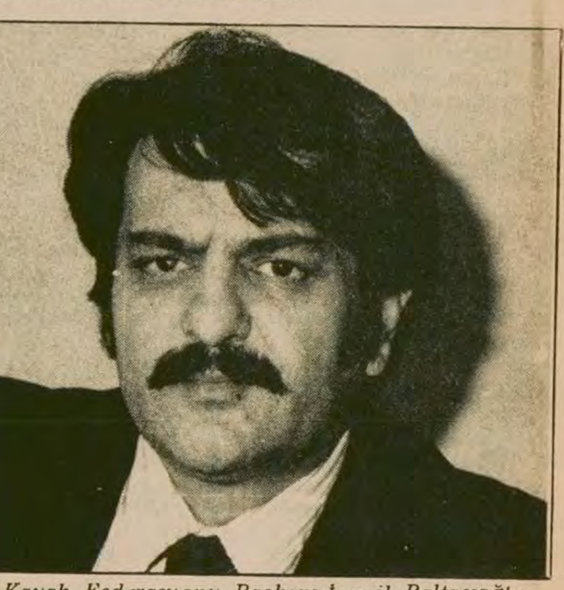
ANKARA (AA)

Kayak Federasyonu Başkanı İsmail Baltacıoğlu, çocuk yılı nedeniyle 21-23 Nisan günleri Erzurum Palandöken Tesislerinde 7-12 yaş grubu minik kız ve erkek kayakcılar için "23 Nisan Çocuk Bayramı ve Çocuk Yılı" Kupası düzenlendiğini açıkladı.

Kupaya, 15 bölgeden 100 civarında minik kayakcının katılacağını belirten Baltaçıoğlu şunları söyledi:

"Yönetim Kurulumuz bu kupanın her yıl geleneksel hale getirilmesine ve giderek Uluslararası bir nitelik kazandırılmasına karar verilmiştir."

Federasyon Kurulunun kayak sporunun çok minik ve yıldız sporcular arasında yaygınlaştırmayı amaçladığını açıklayan Baltacıoğlu sözlerine şöyle devam etti:



Kavak Federasyonu Başkanı İsmail Baltacıoğlu.

"Tüm kayak malzemelerinin yerli üretim olarak gerçekleşmesi yolunda girişimlerde bulunduk, bundan böyle kayak sporunda savurganlığa meydan vermeyeceğiz."

Erzurum'da minik sporcular için düzenlenecek yarışmaların ödülleri 23 Nisan'da Erzurum Kayakevinde yapılacak bir törende verilecek.

TÜRKİYE LISELER BASKETBOL GRUP BIRINCILIĞI İÇİN 6 GRUP MERKEZİ BELİRLENDİ

Lise ve Dengi Okullar Yıldızlar Türkiye Basketbol Birinciliği için 6 grup merkezi belirlendi

Grup Birincilikleri 29 Mart- 1 Nisan tarihleri arasında Samsun, Niğde, Urfa, Edirne, Eskişehir ve Afyon'da yapılacak.

GENÇ MILLI BASKETBOL TAKIMIMIZ MEİNHEİM TURNUVASI HAZIRLIKLARINI SÜRDÜRÜYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

B. Almanya'da yapılacak olan Meinheim Turnuvasına katılacak Genç Milli Basketbol Takımımız çalışmalarını İstanbul'da sürdürüyor.

Çalıştırılacağını Önder Seden'in yaptığı Milli Takım'da 1960 ve 1961 doğumlu oyuncular bulunuyor.

Antrenör Önder Seden şuaçıklamayı yaptı:

Avrupa'da gençlere eğilme durumu söz konusu, Aynı ihtiyacı biz de duyuyoruz.

Bu takım önümüzdeki sene de gençler müsabakalarında oynayacak yapıda."

İstanbul'da bir kahve tarandı...

(Baştarafı 1. sayfada)
rasında saldırganlardan birinin ateş ederken silahının namlusu parçalandı. Bu arada ikinci saldırgan ateş ederek Aydoğan Gezen'i ağır yaraladı.

Olaydan sonra saldırganların bir arabayı gasbederek kaçtıkları bildirildi. Oto daha sonra Kurtuluş semtinde bulundu.

TİKP yaptığı açıklamada, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Teşkilat Sekreteri Aydoğan Gezer'e yapılan silahlı saldırıyı protesto etti. Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin bu konudaki açıklaması şöyle:

"Karanlık kuvvetler yurdumuzun birlik ve barışa en çok ihtiyacı olduğu bir zamanda cinayet ve terörlere girişiyorlar. TİKP olarak bütün halkımızı cinayet ve teröre karşı mücadeleye çağırıyoruz."

● Silahtarağa Esentepe Mahallesi Yalçınkaya sokakta bulunan bir kahvehaneye önceki gece saat 21.00 sıralarında yaylım ateşi açıldı. Olayda Mustafa Sarıçam, Hüseyin Ercan ve soyadı saptanamayan Hüsmen adındaki bir kişi yaralandı. Yaralılardan Mustafa Sarıçam Çapa Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılırken yolda öldü.

● İstanbul'da önceki gece iki banka tabancalarla tarandı, beş yerede saatli bomba konuldu.

Yetkililer kurşunlama ve bomba atma olaylarının 30 Mart Kızıldere olaylarını protesto gerekçesi ile yapıldığını belirttiler.

● Saat 20.30 sıralarında Yedikule İslambey caddesindeki Akbank şubesi ile Şişli Vali Konağı Caddesindeki Yapı ve Kredi Bankasının camlarına Kızıldere ile ilgili afiş asan kişiler ayrıca bankaları silahlarla taradılar.

● Öte yandan önceki gece 01.00 ile 01.30 arasında Beşiktaş Deva Holding, Mecidiyeköy King Otel, Şişli Akbank şubesi Mecidiyeköy Koç Holding ve Shell binaları önüne konan saatli bombalar, bomba ekipleri tarafından tesirsiz hale getirildi.

● Meşrutiyet Caddesinde bulunan İstanbul Sanayi Odasının bodrum katına önceki gece saat 21.30'da patlayıcı madde atıldı. Patlamada hasar meydana geldi.

● Esenler Atatürk Caddesinde bulunan Arsel Dişi makinaları fabrikası gece bekçisi Recep Lafcı önceki gece saat 01.00'de 10 kişinin silahlı saldırısına uğradı. Olayda yaralanan bekçi hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

İZMİR'DE BOMBALAR PATLADI

İzmir'in çeşitli yerlerinde önceki gün arka arkaya 4 bomba patladı. Bir bomba patlamadan etkisiz hale getirildi.

● İzmir Paşabahçe Satış Deposunu soyarken yakalanan THKP-C Partizan örgütünün kurucusu Semih Dinç ve iki arkadaşı yatmakta oldukları Buca Cezaevinden Niğde Cezaevine gönderildiler. Semih Dinç'in nakline gerekçe olarak can güvenliğinin olmadığı gösteriliyor.

MERSİN'DE

Mersin'de dün sabah eli ve ayağı bağlanarak işkence edilen ve daha sonra tabanca ile öldürülen bir gencin cesedi bulundu. Kapalı spor salonunun karşısındaki bahçede bulunan cesedin Deniz Nakliyatta puantör olarak çalışan ve Mesih Yörük adındaki bir kişiye ait olduğu saptandı.

Yetkililer, Mesih Yörük'ün yanında bulunan bir kağıtta ise "Mersin Komünistlere Mezar Olacak" yazılı olduğunu söylediler.

CHP'li Usumi ve Araslı, Basın Yasasında değişiklik öngören yasa önerisini verdiler

ANKARA (AA)

Balıkesir CHP Milletvekili Sadullah Usumi ve Kars CHP Milletvekili Doğan Araslı, Basın Yasasında değişiklik öngören yasa önerisini Millet Meclisi Başkanlığına verdiler.

Öneri aynen yasalaştığı taktirde, gazete ve haftalık, aylık yıllık periodik yayınlarda işlenen suçlarda sorumluluk, suçu vücuda getiren yazıyı yazan, resmi veya karikatürü yapan kimseye ait olacak. Buralarda imzasız veya takma adla yayınlanan yazı, resim veya karikatür sahiplerinin adlarını sorumlu müdür bilmeye mecbur olmayacak. Sahibi belli olmayan yazı, resim veya karikatürden dolayı sorumluluk, neşir unsurunu gerçekleştiren sorumlu müdüre ait olacak.

Öneri ile, bu tarife girmeyen basılmış eserlerle işlenen suçlarda ceza sorumluluğu, suç teşkil eden yayımcı yazar, çevirmen veya çizere, fail belli olmadığı veya bu kimse aleyhinde Türk Mahkemelerinde dava açılmadığı ya da kendisinin bilgi ve rızası dışında yayınlandığı takdirde yayımcıya, yayımcı da belli olmazsa basana, bu da belli olmadığı taktirde bilerek satana, dağıtana ait olduğu hükmü getiriliyor.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.35 ARI MAYA
19.00 ÇOCUKLARLA BERABER
Programda "Küçük Tim ile Korkusuz Kaptan" adlı çizgi öyküde bir gemiye kaçak olarak binen Tim'in macerası anlatılıyor. Ayrıca okul çocukları için taşıtlarla ilgili bir program var.
19.25 TÜRK HALK MÜZİĞİ
19.45 BİR KONU BİR KONUK
20.30 HABERLER
21.15 MİNİK KONSER
Programda Mendelssohn'un Ormana Veda adlı yapıtını Walter Strauss yönetimindeki Ankara Radsoyu Çok sesli Korosu seslendiriyor.
21.20 ÇIRPINIŞ
Seyyal Taner, HalilErgün, Bilge Şen'in yer aldığı programde gecekondu hayatından kaçan bir kızın içine düştüğü ruh hali ve sorunları anlatılıyor.
22.10 AŞK GEMİSİ
Dizinin Sevginin Böylesi adlı bölümü yayınlanacak.
23.05 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.20 Çocuklar İçin
09.40 Arşivden Mikrofona
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Birike Birike
15.01 Yaşayan Hukuk
15.21 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
16.05 OKUL RADYOSU
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Sılaya Dönüş
20.35 Saz Eserleri
21.02 Radyo Tiyatrosu
22.40 Şarkılar
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
23.40 Şarkılar
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.30 Uluslar ve Biz
10.50 Türküler
11.05 Şarkılar
11.25 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.20 Şarkılar
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar
16.00 Türküler
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Karma Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.00 Türküler
23.35 Çeşitli Sololar
23.55 Kapanış

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Barok Müzik
10.00 Senfonik Müzik
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Sizin İçin
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Demirel: "Sağ...

(Baştarafı 1. sayfada)
nı yedik' şeklinde bir pankart dikkatimizi çekti. Bu, AP tabanında birleşme doğrultusunda birleşmenin bir işareti olabilir mi?" şeklindeki sorumuzu şöyle yanıtladı:

"Bilinçlenme var. Bizim tabanımız hiç bir yere gitmez. Ama 1945'den beri CHP'nin karşısında olanlar çeşitli şekillerde bölündüler. 1965 seçimlerinde AP 61 bölünmesini toparladı. 65-69 döneminde enflasyon olmadığı için bu toparlanma daha da güçlendi. 1973' de tekrar bölündük. 77' de bunu toparlayacağımızı umuyorduk. Ama istediğimiz kadar toparlayamadık.

"CHP sola sahip çıkmadan önce en fazla yüzde 41 oyu vardı. Son seçimlerde sol oyların yüzde 98,3'ünü almıştır. Biz ise sağ oyların yüzde 67,5'ini alabildik. Bu yüzden bunları yüzde 80'e çıkarırsak iktidar oluruz. Sizin dikkatinizi çeken pankart işte bu vakayı anlatmaya çalışıyor.

"Bizim partimizin başına gelenler başka partilerin başına gelse yok olurdu. 1960 ihtilali, 1971 muhtırası. Ama bizim sağlam ve çilekeş bir tabanımız var.

"MHP oylarında gözümüz yok, iddiamız da yok. Bizim dışımızda böyle bir sağ oy çok partili demokratik hayata geçildiğinden beri var."

VERGİ YASALARI

Vergi yasaları konusundaki bir soruya da cevap veren AP Genel Başkanı, "Asgari geçim indirimi yükseltilmesini ayırıp getirsinler, bir günde geçirelim" şeklindeki görüşlerini tekrarladı.

"100 milyar lira zam dolayısıyla aldılar. E, hani vergi kanunları engellendiği için yapmışlardı zamları? Eğer mesele para ise zamdan aldılar, vergiye ne lüzum var?" diyen Demirel konuyla ilgili görüşlerini de şöyle açıkladı:

"Vergi kanunlarının tamamına karşıyız. Bu vergiler adil değildir, enflasyonisttir. Bu vergiler orta gelirli zümrelerini fukaralığa iter, kalkınmayı durdurur. Bir yerden para alırsın, ama memleketin şahdamarını kesemezsin."

"Bunlar Ekonominin değil Maliyenin gerektirdiği vergilerdir. Uçan kuştan para almak demektir. Sistematiği de yok. Bu kanunu Malmüdürü başka anlar, Vergi Müdürü başka anlar, Tahsildar başka anlar. Arada ezilen gene mükellef olur. Vergi kanunlarının islah edilmesi zarurettir. Ama asgari hayat çizgisinde barınma sınırında yaşayan nüfusun miktarı çok yüksekse o memlekette vergiyi kimden alacaksınız? 45 milyon nüfus var.

"Refah kavramı asgari hayat seviyesidir. Herkesin işi olacak. Herkesin gündelik hayatını idame ettirecek kadar asgari geliri olacak. Herkesin başını sokacak bir yuvası olacak. Herkes çocuğunu okula gönderebilecek. Herkesin ilacı, hekimi olacak. İhtiyarladığım sakatlandığım zaman ne yapacağım diye düşünmeyecek. Bu kavga sosyal refah devleti kavgasıdır ve Marksist zehirin panzehiridir."

Vergi Kanunu konusundaki görüşlerini açıklarken tarımın vergilendirilmesi üzerinde de duran Demirel, önemli olan tarımdan vergi almak değil, tarımda üretimi artırmaktır" dedi ve tarımla uğraşan 4,5 milyon aileden yüzde 10'unun vergiye muhatap olabileceğini bunlardan da zaten vergi alındığını öne sürdü. "Tarımda çalışan nüfusu azaltmak lazımdır. Milli gelirde endüstrinin payını artırmak gerekir" diyen Demirel, iktisadi bağımsızlığın baş şartını kafi miktarda gıda maddesine sahip olmak olduğunu söyleyerek, "Köylüye elektrik endüstri demektir." dedi.

Ekonomiyi güçlendirme önlemleri arasında bulunan işçi ve memur maaşlarının çekle ödenmesini de eleştiren Demirel, "memurların maaşı beş gün yetmiyor ki, ne parası birikecek, ne parası olacak bununla. Çekle ödeyeceğine nohutla, fasulyeyle ödese daha pratik olur, zaten iş oraya gidiyor. Üç tane eşkiyanın hakkından gelemiyorlar. Çalınmasın diye çekle veriyorlar. Bunun ardından maaş kuyruğu çıkar. Bir o eksikti" dedi.

AP GENEL İDARE KURULU TOPLANDI

Demirel, dün Bursa gezisinden dönen parlamenterlerle birlikte AP Genel İdare Kuruluna gezi izlenimleri hakkında bilgi verdi.

Genel Merkez'de yapılan toplantıda "son siyasal ve ekonomik gelişmelerin değerlendirildiği, bu arada erken seçim konusunun ele alındığı" öğrenildi.

Demirel'in bu hafta sonunda İstanbul'da bir kapalı salon toplantısında konuşacağı, gelecek hafta sonu ise Tarsus'tan başlayan bir Akdeniz gezisine çıkacağı bildirildi.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)
Başbakan Bülent Ecevit, "İçine sürüklendiğimiz darboğaz bizim programımızın ne kadar gerçekçi olduğunu birçok kesimlerin gittikçe daha iyi anlamalarını sağlamaktadır" dedi.

"Yapılacak olan düzenlemelerle, ekonomik bunalımın öncelikle hafifletileceğini, ikinci aşamada normale kavuşturulacağını" söyleyen Ecevit, daha sonra şöyle dedi:

"Eğer kısa vadede çekingenlikler, ürkeklikler gösterecek olursak, Türkiye'nin uzun vadeli sorunlarını çözmek her geçen gün biraz daha zorlaşabilir. Hükümet ve parti programımızın, plan stratejisinin doğrultusunda hiç bir zaman ayrılmamaya özen göstereceğiz. Aslında içine sürüklendiğimiz darboğaz bizim programımızın ne kadar gerçekçi olduğunu birçok kesimlerin gittikçe daha iyi anlamalarını sağlamaktadır. O bakımdan programımız doğrultusunda sorunlara çözüm aramamız da, toplumda gitgide daha geniş bir kabul görmektedir."

ÜYELERİN KONUŞMALARI

Önlem Paketi konusunda söz alan İstanbul Senatörü Mehmet Feyyat, Türkiye'nin kurtuluşu için milli bir ekonomik politika izlemek gerektiğini söyleyerek şöyle dedi:

"Milli bünyemizin teknotratlaşmasında ve mühendisleşmesinde gerekli potansiyelin doğal kaynaklarımızın değerlendirilmesinde bünyesel teknolojiye önem vermemiz gerekir."

Manisa Milletvekili Hasan Ali Dağlı ise, hükümetin aldığı önlemlere karşı çıkanların çıkar grupları olduğunu savundu.

Avrupa...

(Baştarafı 1. sayfada)
tin ve Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu yarın da İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile görüşecek.

Heyetler, 3. Mali protokol uyarınca Türkiye'ye verilecek yaklaşık 400 milyon dolar kredinin hangi projelerde kullanılacağı konusunu görüşecekler. Avrupa Yatırım Bankası'nın özellikle enerji konusundaki yatırımlar üzerinde durduğu belirtiliyor.

Dünya Tiyatrolar Günü kutlandı

ANKARA(ÖZEL)

Merkezi Paris'te bulunan Uluslararası Tiyatro Enstitüsünce, her yıl 27 Martta kutlanması kabul edilen dünya tiyatrolar günü dolayısıyla dün gece çeşitli kentlerdeki özel tiyatrolar ile Devlet Tiyatroları oyunlarını ücretsiz sergilediler.

Oyunlardan önce Yazar Haldun Taner tarafından yazılan ve tiyatronun önemini belirten bir bildiri seyircilere okundu.

Türk-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)
Genel Kurul öncesi ve sonrasında Türk-İş'in ülke ve işçi sorunları konusunda izleyeceği politikaların tartışıldığı Teşkilat Başkanları toplantısı gündemdeki maddeler tamamlanıncaya kadar çalışmalarını sürdürecek.

5 nüfuslu bir

(Baştarafı 1. sayfada)
yat düzeyinde 14.400 lirayı bulmaktadır.

NİÇİN 5 KİŞİLİK AİLE?

Asgari ücretin tespiti sırasında önemli tartışmalara yolaçan konuların başında bu tespitin kişiye göre mi, yoksa aileye göre mi yapılacağı konusu gelmektedir.

İşveren çevreleri bu tespitin tek bir kişi için yapılması gerektiği görüşündedirler. Bugüne kadarki resmi uygulamalar da bu yöndedir.

1969 yılında bir defaya mahsus olarak tek kişinin gelirine yüzde 30 oranında bir aile zammı eklenmiştir. Son yapılan tespitte de yüzde 10 oranında bir "çocuk faktörü" ilave edilmiştir. İşveren temsilcileri her iki uygulamaya da şiddetle itiraz etmişlerdir.

Buna karşılık DİSK ve Türk-İş yaptıkları açıklamalarda 5 nüfuslu bir işçi ailesinin zorunlu ihtiyaçlarının Asgari Ücretin tespitinde esas alınması görüşünde birleşmişlerdir.

Yapılan çeşitli araştırmalar Türkiyede işçi ailelerinin yüzde 85'e yakın bir kısmının 6.3 kişiden oluştuğunu ortaya koymuştur. Çalışan kadın oranının Türkiyede hâlâ çok düşük olması ve yaygın işsizlik de ailenin temel alınması gerektiği görüşünü destekleyen etkenlerdir.

Esasen Devlet Planlama Teşkilatı ve Devlet İstatistik Enstitüsünün araştırmaları da işçilerin giderini genellikle 'aile harcamaları' çerçevesinde ele almaktadır. Türkiye şartlarında Asgari Ücretin, ailenin de hesaba katılarak saptanması görüşü gittikçe kuvvet kazanmaktadır.

TESPİT NASIL YAPILIYOR?

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarına esas olmak üzere kişinin ve ailelerin asgari gıda gereksinimi çeşitli Üniversite kurumları tarafından saptanmıştır. Hacettepe Tıp Fakültesi Biokimya Kürsüsü'nün 1968 de hazırladığı bir raporda 5 nüfuslu bir işçi ailesinin günlük gıda ihtiyacı piyasadaki çeşitli gıda maddelerine göre ve gram ölçüsü ile belirlenmiştir. Diğer ilgili kuruluşların araştırmaları da bu bulguları doğrulamaktadır.

İlgili tabloda ayrıntılı olarak görüleceği gibi bu maddelerin bugünkü piyasa fiyatlarına göre günlük toplam değeri 240 TL.yı bulmaktadır. Bu bir ayda 7200 TL yiyecek masrafı yapılması gerektiğini göstermektedir.

Gıda dışı harcamalar için, gerek DPT gerekse işçi ve işveren kuruluşları tarafından genellikle benimsenen gıda için yüzde 50, diğer harcamalar için yüzde 50 oranı esas alınırsa bu miktarın iki katının hesaplanması gerekecektir. Böylece 14.400 rakamı ortaya çıkmaktadır. Şüphesiz bu rakam net bir ödemeyi de ifade etmektedir.

Devrimci ozan...

(Baştarafı 1. sayfada)
ci Sulh Ceza Mahkemesince toplatma kararı verildi. Kararda, Gani Bozarslan'ın şiirlerinde "milli duyguları zayıflattığı ve komünizm propagandası yaptığı" öne sürüldü.

Aydınlık Yayınları sahibi Leyla Yurdakul toplatma kararı ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, "gerekli hukuki girişimde bulunacaklarını, bu tür baskıların, Aydınlık Yayınlarının devrimci yapıtları halka ulaştırma çabalarını engelleyemeyeceğini" söyledi.

Leyla Yurdakul açıklamasında şöyle dedi:

"Kitaplar üzerinde uygulanan Abdülhamit sansürüne bir yenisi daha eklendi. Halkımızın, gericilere karşı mücadele geleneğini şiirlerinde yaşatan, Devrimci Ozan Gani Bozarslan'ın Parti Günışığı Nar Dalı adlı yapıtı toplatıldı.

"Yapıtın toplatılmasına gerekçe olarak, şiirlerde milli duyguların zayıflatıldığı ve komünizm propagandası yapıldığı iddia ediliyor. Oysa milli duygular, günümüzde şiirlerle değil, ülkemizin emperyalistlerin hegemonyasına girmesine karşı mücadele edilmemekle zayıflatılmaktadır. Komünizm propagandası iddiası ise, artık halktan yana olan her şeye asılan bir yafta olmuştur."

Ham petrolün...

(Baştarafı 1. Sayfada)
lar, hafif nitelikli yüksek kalite petrolün varili de 18.54 dolardan satılacak.

Açıklamayı yapan Katar Petrol Bakanı Abdülaziz Bin Halife El-Tani Zammin, OPEC'in Abu Dabi'de Aralık ayında yaptığı toplantıda alınan karar gereğince uygulanacağını, sadece uygulama tarihinin öne alındığını bildirdi. Bilindiği gibi OPEC, Abu Dabi'deki toplantıda ham petrolün variline bu yıl içinde kademeli olarak yüzde 14.5 oranında zam yapma kararı almıştı.

Bu şekilde, 1 Nisan da yapılması gereken yüzde 3,8'lik zammın üzerine yüzde 5 oranında bir zam daha eklenerek iki aşama birleştirilerek, zam oranı toplam yüzde 8,8'e çıkarıldı.

8 komando...

(Baştarafı 1. sayfada)
ması sonucunda, Hasan Okut olay yerinde, Müjdat Çelikyay ve Renan Eriş ise kaldırıldıkları hastanede ölmüşlerdi. Aynı olayda Cem Erkanlı, Ataman Atayiğit, Mehmet İsançlı, Mücahit Yurteri, Coşkun Uzaldı, Gürol Tarhan, Osman Ölçen, Kemal Karabulut, Mustafa Özdinç, İmran Koç, Levent Şenver ve S. Enis Coşkuntan adlı öğrenciler ise çeşitli yerlerinden yaralanmışlardı.

Sanıklardan Ahmet Cafoğlu, Sami Dedeoğlu, Ufuk Demirbaş ve İsmet Koçak halen firarda bulunuyor. Diğer sanıklardan Tayyar Cem Sekman ve Ahmet Orhan Sar tutuklu, Ahmet Avşar ise tutuksuz olarak yargılanıyor. Sanıklar, "taammüden ve birden ziyade adam öldürmek ve yaralamak, öğrenim özgürlüğünü topluca ve cebren engellemek, ruhsatsız tabanca ve mermi bulundurmak" suçlarından idam talebiyle yargılanıyorlar.

Dün yapılan duruşmada dinlenen tanıklardan altısı, sanıklardan Ufuk Demirbaş, Hacı Mehmet Yurtbaşı, Ahmet Orhan Sar, Sami Dedeoğlu ve Tayyar Cem Sekman'ı olay yerinde Anadol ve Murat marka arabaların içinden ateş ederken gördüklerini söyledi. Sanık avukatları dinlenen tanıklardan Cem Erkanlı'nın yalancı şahitlik yaptığı için tutuklanmasını talep ettiler. Askeri savcı ise tanığın yalan söyleyip söylemediğinin duruşma sonunda belli olacağını belirterek talebin reddedilmesini istedi. Mahkeme bunun üzerine sanık avukatlarının tanık için istediği tutuklama isteğinin reddine karar verdi.

Bu arada sanıklar fotoğraf çekilmesine karşı çıkarak suçsuz olduklarını ileri sürünce yargıç sanıklara "Biz ne yapalım kardeşim. Memleketi o hale getirdiniz ki, kiminiz sağ görüşlü, kiminiz sol görüşlü elinize silahı alıp birbirinizi öldürüyorsunuz. Fikre silahla karşılık veriliyor" dedi.

Afganistan...

(Baştarafı 1. sayfada)
Cephe, hükümetin kendileriyle görüşmek istediğini, ancak kendilerinin bunu reddettiğini belirterek, hükümetin ayaklanmanın kontrol altına alındığı yolundaki haberlerinin asılsız olduğunu savundu.

Öte yandan hükümete başkaldıran müslümanların Herat'ın dışında, ülkenin doğusundaki Hunar Eyaletinde de ilerlemeye başladıkları ve Eyalet Başkenti Chaga-Saray yakınlarındaki Asmar garnizonunu kuşattıkları alınan haberler arasında.

MOSKOVA'NIN DESTEĞİ

Afganistan Ulusal Kurtuluş Cephesi açıklamasında, Sovyetler Birliği'nin Herat ve dolaylarını bombalamak için Teraki emrine uçak ve pilot verdiğini de kaydetti.

Verilen haberlere göre, Herat ile ülkenin diğer kesimleri arasında her türlü ulaşım ve haberleşme kesiktir.

Üniversite...

(Baştarafı 1. sayfada)
larda oğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarınca giderilmemesi halinde Bakanlar Kurulu'nun el koyması öngörülüyor. El koyma kararı TBMM'den onaylanıp, Resmi Gazetede yayınlandıktan sonra yürürlüğe girecek. Bakanlar Kurulu'nun el koyma süresi iki ay olacak, ancak Bakanlar Kurulu iki ayı geçmemek üzere bu süreyi uzatabilecek.

Bakanlar Kurulu Üniversite ya da bağlı kuruluşa el koyduktan sonra el koyma kararına yol açan olaylarla ilgili görülen yöneticilerin görevlerine geçici olarak son verecek ve yerine üniversite senatosundan öğretim üyeleri arasında vekillerin seçilmesini isteyecek. El koyma süresinin bitmesinden sonra, vekalet süresi de de sona erecek. Aynı şekilde olaylarla ilgili görülen öğrencilerin de okulla ilişkileri kesilecek.

TÜMÖD'ÜN AÇIKLAMASI

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği (TÜMÖD) Genel Başkanı Türker Alkan, Bakanlar Kurulu tarafından TBMM'ye gönderilen Üniversiteler Yasa Tasarısından, öğrencilerden alınması öngörülen 3 bin liralık kayıt ve öğretim harcına ilişkin maddenin çıkarılmasını, rektör ve dekanı seçecekler arasına öğretim yardımcılarının, öğrencilerin ve akademik olmayan tüm personelin de girmesini istedi.

TÜMÖD'ün Üniversiteler Yasa Tasarısı ile ilgili görüş ve önerilerini açıklayan Türker Alkan, tasarının eskiye oranla büyük bir aşama olduğunu, ancak tasarıda önemli eksiklik ve aksaklıklar olduğunu bildirdi. Güvenlik görevlilerinin davet ve izne bağlı olmaksızın üniversiteye girebileceklerine ilişkin hükmün tehlikeli uygulamalara yol açabileceğini bildiren Alkan, güvenlik görevlilerinin bu girişimlerinde okunan ve okutulan kitaplara, verilen derslere, genel akademik yaşama karışamayacaklarına ilişkin bir hükmün tasarıda yer alması gerektiğini de belirtti.

KAYIP— Emekli subay hüviyet kartımı zayi ettim. Hükümsüzdür.
Rıdvan KÜÇÜKÖZEL

KAYIP— İ.Ü. Eczacılık Fakültesinden aldığım İETT kartımı ve pasomu kaybettim. Geçersizdir.
Hasan KARAOĞLU

"Canımıza...

(Baştarafı 1. sayfada)
geçirecek.

İstanbul şoförleri, dolup taşmış, "Bir dokun bin ah dinle" cinsinden. Hangi şoföre yaklaşsak aynı şeyi söylüyor. "Bak kardeşim. Söyledik lerimizi doğru doğru dosdoğru yazacaksan konuşalım. Yoksa biz A derken sen B yazarsan şimdiye kadar olduğu gibi hiç anlaşamayız.

Bizde söz verdik konuştuğumuz şoförlere. Dedik ki, sizin sorununuz bizimde sorunumuz. Siz söyleyin biz yazalım.

Başladılar anlatmaya:

Sirkeci İstasyon Taksi durağından Metin Temel ve İsmail Dinçer yanlarında bulunan arkadaşları adına şunları söylediler:

"Biz iki üç kişi 56 Chevrolet Amerikan malı arabalara sahibiz, Amerikan malı. Tabir yerindeyse sidik gibi benzin yakar bu arabalar. Zamdan önce kilometre başına 160-165 kuruşluk benzin yakıyorduk. Şimdi ise 320-350 kuruşluk. Bize kilometre başına verilen zam yüzde 20. Zararımız yüzde yetmiş. Bu zararı cebimizden ödüyoruz. Sadece taksi ücretlerini dengelemek için (hayat pahalılığı dışında) yüzde doksan zam yapılması gerekirdi. Taksi ücretlerine. Zamdan önce bir motoru 30-40 bin liraya değiştiriyorduk. Şimdi ise 50-60 bin liraya. Şimdi zannedilmesin ki öbür araba sahipleri (Anadol, Murat, Reno gibi) bu oranlara dahil değil. Söylediklerimizin hepsi onlar içinde geçerli. Örneğin bir buji 16 liraydı, şimdi yüz liranın üstünde Ayrıca bu salt benzine yapılan zam sorunu değildir. Esas dış piyasadaki gelişmedir. Yedek parça ithali meselesi. Neyse bunları geçelim. Şimdi hükümet ne yaptı, benzine zam yaptı. Otobüs ücretlerine (Belediye otobüsleri) zam yapmadı. Yani diyor ki vatandaş sen dolmuşa binme otobüse bin. Neyine güveniyor bilmiyoruz ki. 500 tane kırık dökük otobüsüne mi? Böyle düşünmek insanları yürümeye mahkum etmek demektir.

Taksi şoförlerini açlığa mahkum etmek demektir. Gerçekten de açlığa mahkum olduk. Sabahtan beri on taksi var hiç biri siftah edemedi. Ne yapalım biz. Banka soymaya gücümüz yetmez. Dolandırıcılık yapmak, kaçakcılık yapmak, stokçuluk yapmak. Bu işlerin vicdanımızda yeri yok. Ücret meselesi yüzünden müşteriyle her gün kavga etmeye hiç niyetimiz yok. Öyleyse ne yapacağız? Siz söyleyin. . . Biz emekçi değil miyiz?. Emekçiyiz. Öyleyse yasal hakkımız olan ihtar direnişi yapacağız. Buna hakkımız yok mu?

Ayrıca hükümete biz şoförlerden bir öneri. Hani gazetelerde yeni fiyatları yayınlandı ya. Örneğin Reno güya fiyatı 250 bin liraymış. Madem öyle hemen bize 100 tane versinler sipariş ediyoruz. Yok veremezler çünkü Reno'nun piyasadaki değeri 500 bin lira. Almanya'daki işçilere tanıdıkları gibi bizede öncelik tanısınlar. Az çok ekonomik olan bu arabalardan alabilelim. Biraz olsun rahatlarız. Veya bu olmadı plaka tehdidini kaldırsınlar. Çünkü arabalarımızı çöpe atacağız, bari plakasının bir faydası olsun bize."

Bazı şoförler ise şöyle diyorlar:

"Biz azınlığın çoğunluğa tabi olmasını istiyoruz. Esasında meselenin kökenine inmek lazım. Bu zamlar niçin yapıldı? Bunları araştırmak lazım. Ayrıca hakkımızı da aramak ve söke söke almaya çalışmak lazım. Dünya'da açlığa işsizliğe isyan etmeyen toplum yoktur.'

Sucuk nakliye şoförü Ali Kaya ise şunları söyledi:

"Ben nakliye şirketinde şoför olarak çalışıyorum. Şirketin sahibi bana dedi ki: 'Hükümet nakliye ücretlerine zam yapmadı. Mazot fiyatı arttı. Yedek parça fiyatı almış başını gidiyor. Ben nasıl zam yapayım sana?'

Haklı değil mi? Haklı tabi. Bizde haklıyız. Onun için 2 Nisan günü kontağı kapatacağım."

Görünen odur ki 2 Nisan ile 5 Nisan tarihleri arasında her zamankinden daha fazla tıklım tıklım dolu otobüslerin yanısıra yürüyen insanlar ve sebze taşınmadığı için bomboş pazarlar üç gün süreyle İstanbul'un manzaralarını oluşturacak.

YASAL AÇIDAN İNCELENİYOR

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun önceki gün yaptığı toplantıdan sonra aldığı 4 günlük kontak kapatma kararı, yankılarını çeşitli kesimlerde sürdürürken Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın başkanlığında oluşturulan bir komitenin konuyu yasal açıdan incelemekte olduğu öğrenildi.

Edinilen bilgiye göre, "kontak kapatma" kararının yasalara ve dernek tüzüğüne uyup uymadığı konusunda yetkililerce soruşturma açılması konusunda görüş birliğine varılarak Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın başkanlığında 5 kişilik bir komite oluşturuldu. Bu arada Federasyonun karar defterlerinin ve hesaplarının incelenmesi için Ticaret Bakanlığınca müfettiş gönderilmesi konusunda bir eğilimin oluştuğu ifade edildi.

Komitenin çalışmalarını yarın sonuçlandıracağı ve direnişin başlaması durumunda sorumlular hakkında yapılacak yasal işlemlerin bu süre içinde saptanarak hemen harekete geçileceği bildirildi.

Öte yandan dün çeşitli kuruluşlar, "kontak kapatma" ile ilgili görüşlerini açıkladılar.

DİSK ve Türk-İş 3. Bölge temsilcileri dün Türk Haberler Ajansına birer demeç vererek, şoför esnafının böyle bir eyleme sürüklenmek istenmesini olumlu karşılamadıklarını bildirdiler.

Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri İlhan Kutay, dün bir açıklama yaparak, "kontak kapama" eyleminin 'Küçük Esnaf ve Sanatkarlar" yasasına aykırı olduğunu söyledi.

Bu arada "Anadolu Otobüsçüler Derneği", "Ankara Umum Oto ve Otomobilciler ve Şoförler Derneği' ve 'İzmir Otobüs İşletmeleri Derneği" yetkilileri de birer açıklama yaparak "kontak kapatma" kararına uymayacaklarını açıkladılar.

Öte yandan "İzmir Şoförler ve Otomobilciler Derneği' ilgilileri de dün yaptıkları açıklamada, "Hiç bir şoförü direniş için zorlamayacağız" dediler.

İdam kararı...

(Baştarafı 1. sayfada)
yor. Ancak bu başvuruyu herhangi bir Pakistan vatandaşının da yapabileceği hatırlatıldı. Bilindiği gibi Butto, af talep etmenin, suçu kabul etmek anlamına geleceğini belirterek, af dilemeyeceğini ve avukatlarına ve yakınlarına da böyle bir yola başvurmayı yasakladığını açıklamıştı.

Öte yandan bazı kaynaklar, Ziya Ül Hak'ın idam cezasının infazını belli bir süre ertelenmesinin beklenebileceğini belirtiyorlar.

BUTTO'NUN DANIŞMANININ İSTANBUL'DAKİ BASIN TOPLANTISI

Eski Başbakan Butto'nun öğrenci ve işçi konularındaki danışmanı ve Pakistan Halk Komitesi eski Başkanı Raja Ançar, İstanbul'da bir basın toplantısı düzenledi. Butto'nun asılması halinde Pakistan'da bir iç savaşın çıkacağını, bunun da bölgedeki dengeyi büyük ölçüde etkileyeceğini belirten Ançar, Butto'nun affı için Türkiye hükümeti ve Başbakan Ecevit tarafından yapılan girişimler için teşekkür etti.

Raja Ançar, Pakistan'da 14 yıl hapise mahkum olduğunu söyledikten sonra, Ziya Ül Hak'ın kendisinden Butto aleyhinde bir bildiri yazmasını talep ettiğini açıkladı. Butto'nun davasına bakan yargıç Yakup'un yasadışı olarak bu görevden alındığını belirten Ançar, "Emperyalistlerin kuklası olan Ziya-Ül Hak, adaleti katletmiştir" şeklinde konuştu.

Aydınlık
BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles, Tel: 00 322 - 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11 358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi		Yurt Dışı	
108 TI.	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
320 TI.	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
645 TI.	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1290 TI.	(1 Yıllık)	310 DM	(1 Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" "	(Yayın Sayfasında)	30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Snt.)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340—369

Aydınlık

Halkın Kurtuluşu'nun görüşlerindeki en önemli değişiklik, dünya durumunu değerlendirmede oldu

"Üç Dünya Teorisi; 83. sayıya kadar devrimci, 83. sayıdan sonra karşı-devrimci"

Halkın Kurtuluşu'nun, Türkiye devrimci hareketinin geçmişi konusunda da ilginç görüşleri var.

Halkın Kurtuluşu, Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnülerin TKP'sinin mücadelesini "50 yıllık revizyonist miras" olarak nitelendiyor, öte yandan Türkiye'de ilk Marksist-Leninist çizgilerin kendisiyle birlikte 1976'larda ortaya çıktığını söylüyor. 1971'deki banka soyma ve adam kaçırma gibi eylemlerin hem revizyonizm ve Troçkizmden etkilenmiş maceracı eylemler olduğunu söylüyor, hem de bu eylemlerin "50 yıllık revizyonizmi ve reformizmi aşan ihtilalci hareketler", "bir dönüm noktası" olduğunu savunuyor.

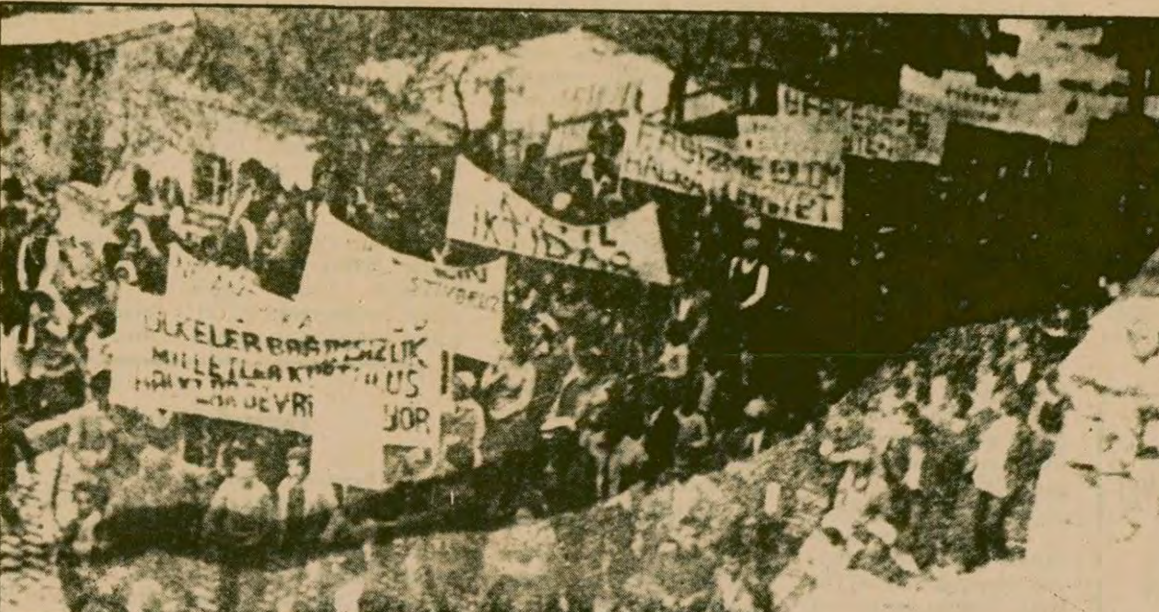
"Elliyıllık oportünist geçmiş"

Halkın Kurtuluşu, uzun yıllar Şefik Hüsnü'nün önderlik ettiği TKP'nin oportünist bir çizgi izlediğini ve Şefik Hüsnü'nün de "Sağ oportünizm"i temsil ettiğini söylüyor.

Halkın Kurtuluşu'na göre, "TKP her somut durumda, sömürücü sınıfların iktidarı ellerinde tutan egemen kesimlerinden taviz koparmayı ve onların egemenliğinin devamını faaliyetlerinin ve siyasi çizgisinin temeline koymuştur." (Parti Bayrağı sayı:1) Bu hatalı çizginin sonucu 1946 yılında revizyonistler parti yönetimini ellerine geçirmişlerdir.

Halkın Kurtuluşu, "Partinin 1951'deki karşı-devrimci kampanya sırasında tamamen çöktüğünü", "'kılıç artığı' üç-beş revizyonistten ibaret hale geldiğini, bunların da sırtlarını modern revizyonizme dayayarak 'hainler çetesi' oluşturduklarını" söylüyor.

Halkın Kurtuluşu, 1960-70 yıllarında ülkemizde Marksizmi savunan herhangi bir akımın bulunmadığını, bütün gruplaşmaların "şekilsiz" bölünmeler olduğunu savunuyor. Böylece bugüne kadar ülkemizde proletaryanın siyasi partisinin kurulamadığını öne süren Halkın Kurtuluşu, proleter devrimci akımların kendisiyle birlikte 1976'larda oluştuğunu söylüyor.



H.Kurtuluşu taraftarları Üç Dünya Teorisini savunuyor ve bu teorinin içinde yer alan "Ülkeler Bağımsızlık, Milletler Kurtuluş, Halklar Devrim İstiyor" tespitini, pankart olarak yürüyüşlerinde taşıyorlardı. H.Kurtuluşu dergisi, 83. sayısından sonra Üç Dünya Teorisinin karşı-devrimci olduğunu ilan etti.

"1971 dönüm noktası"

1971'de silahlı eylemlere girişen THKP—C, THKO ve TİKKO gibi hareketlerin, "50 yıllık revizyonist mirasa ve modern revizyonist ihanete tepki ve onun günahının bir kefareti olarak" ortaya çıktıklarını öne süren Halkın Kurtuluşu, bu hareketlerin "küçük burjuva ihtilalcisi" "revizyonizm ve Troçkizmden esinlenmiş" olduğunu söylüyor. Ancak "revizyonizme karşı ciddi bir mücadele, bir dönüm noktası" olan bu hareketlerin siyası çizgilerinin yanlış olmasına rağmen, olumlu mirasını savunmak gerektiğini ileri sürüyor ve bu mirası şu şekilde özetliyor:

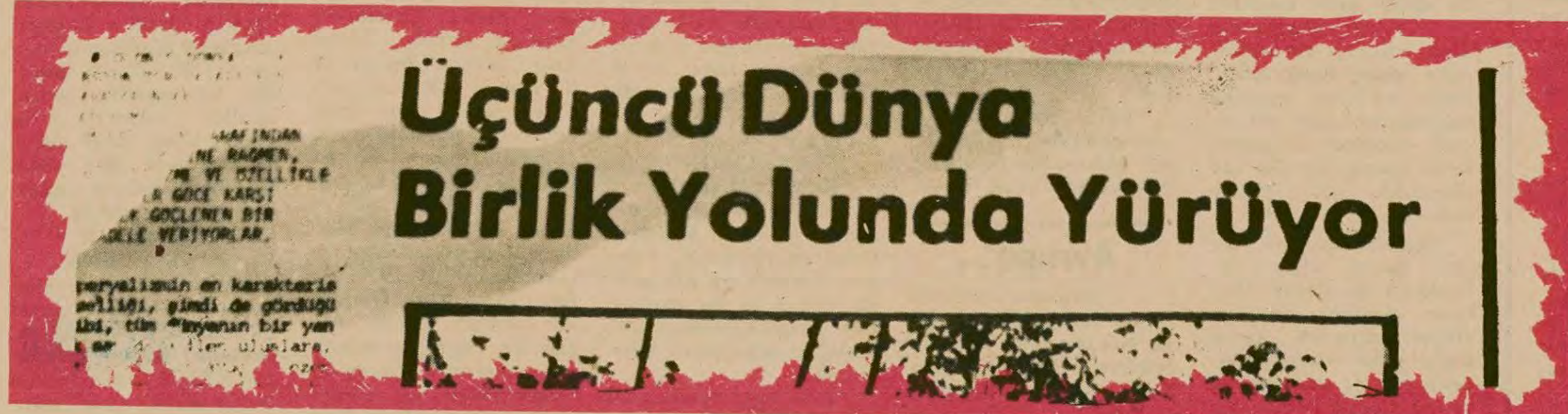
"Halka bağlılık, yoldaşlara bağlılık, sömürü ve zulüm düzenine karşı sonsuz öfke ve kin adına ne varsa onlar, onu temsil ediyorlardı." "1971 hareketi ile reformizm aşılmış Kemalizm kuyrukçuluğu yerine ihtilalci bir uzlaşmazlık konulmuştur." (HK. Sayı: 16)

Bu tespitleri yapan Halkın Kurtuluşu şimdiye kadar çıkan bütün sayılarında, 1971 döneminde ölenleri anma yazılarına büyük önem veriyor ve bu günlerde de sayfalarının çoğunu bu anma yazılarına ayırıyor.

Öte yandan böyle yıldönümlerinde Halkın Kurtuluşu taraftarları anma toplantıları ve gösterileri düzenliyor, anılan kişilerin en büyük resimlerini kendilerinin taşımasına özel önem veriyorlar. Ayrıca Halkın Kurtuluşu'nun resmi sloganı olmamasına rağmen, Halkın Kurtuluşu taraftarları birçok yerde "Deniz, Yusuf, İnan, Savaşa Devam" sloganını da atıyorlar.



NASIL BİR DÜNYADA YAŞIYORUZ?
ÜLKELER BAĞIMSIZLIK, MİLLETLER KURTULUŞ HALKLAR DEVRİM



Üçüncü Dünya Birlik Yolunda Yürüyor

H.Kurtuluşu, ilk sayılarında "yaşasın Üçüncü Dünyanın birliği" derken, şimdi "Üçüncü Dünyanın birliğini savunmak, sınıf işbirliğidir" diyor.



THKO, THKP-C ve TİKKO gibi hareketlerin 1971'de yaptıkları eylemler için "Troçkizm ve revizyonizmden etkilenmiş hareketler" diyen H.Kurtuluşu, THKO liderlerinin öldürüldüğü günlerin yıldönümlerinde sayfalarının büyük çoğunluğunu anma yazılarına ayırıyor.

"Bir dediği ötekini yalanlayan çizgi"

Türkiye devrimci hareketinin geçmişini "50 yıllık revizyonist miras" olarak niteleyip bir kenara atan ve 1971'deki silahlı eylemlerin "ihtilalci ruhu"ndan başka devralınacak miras bulamayan Halkın Kurtuluşu, son üç yıl içinde, "Marksist-Leninist bir teorik temelde, doğru ve bir dediği ötekini yalanlamayan bir çizgi" oluşturduğunu söylüyor.

Bu üç yıl içinde, Halkın Kurtuluşu'nun hemen hemen bütün görüşlerini birkaç kez değiştirdiğine değinmiştik. Bu görüş değişikliklerinin en önemlisi ve belirleyici olanı dünya tahlilleri konusunda.

Üç Dünya Teorisi; 83. sayıya kadar devrimci, 83. sayıdan sonra karşı-devrimci

Halkın Kurtuluşu 22. sayısında şöyle diyordu:

"Mao Zedung son olarak da emperyalizmin çöküş süreci içinde kaçınılmaz olarak ortaya çıkan Üç Dünya olgusu üzerine görüşler geliştirdi. İki süper güce karşı ikinci ve Üçüncü Dünya olgularının objektif konumlarını tespit etti. Hayatın akışı içinde Mao Zedung'un ne kadar büyük bir Marksizm ustası olduğunu ispat etti. Onun doğru teşhisleri bugün de devrimin yolunu aydınlatmaktadır. Bugün Üçüncü Dünya ülkeleri bir bir emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı başkaldırmaktadır. Üçüncü Dünya Ülkeleri her geçen günle birlikte daha da gelişiyorlar ve aralarındaki bağları güçlendiriyorlar. Bunun yanında ikinci dünya ülkelerinin de iki süper gücün hegemonyacılığına karşı tavırları da belirli bir gelişme göstermektedir. Başkan Mao Zedung'un düşünceleri, Marksizme kazandırdığı silahlar ve deneyler bugün Marksizmin en değerli hazineleri içinde yer almaktadır."

Anlaşılacağı gibi burada iki süper güç olarak belirtilenler, Sovyetler Birliği ve ABD'dir. İkinci dünya olarak kastedilen, Avrupa ülkeleri, Japonya ve Kanada'dır. Üçüncü Dünya Ülkeleri de bunların dışında kalan ülkelerdir. Marksizmin en değerli hazinelerinden biri olarak belirtilen de Mao Zedung'un bugünkü dünya güçlerini tahlil ettiği Üç Dünya Teorisi'dir.

Halkın Kurtuluşu başlarda bu teoriyi açık bir biçimde savundu. Bu görüşleri 83. sayıya kadar da resmi görüşleri olarak kaldı.

180 derecelik dönüş

Ancak Sovyetler Birliği'nin ve ülkemizdeki Moskova yanlılarının yoğun propagandası ile Arnavutluk Emek Partisinin 1976 sonlarında yapılan 7. Kongresinde üstü kapalı olarak, 1977 yazında ise açıkca eleştirmesi karşısında, Halkın Kurtuluşu Üç Dünya Teorisini cesaretle savunmamaya başladı. Bu arada Halkın Kurtuluşu'ndan ayrılan Aktancılar Üç Dünya Teorisini açıkça reddetmişlerdi ve bu noktadan Halkın Kurtuluşu'na sert eleştiriler yöneltiyorlardı.

Nihayet Halkın Kurtuluşu nun 83. sayısında şöyle bir başlık yer alıyordu:

"Üç Dünya Teorisi Sağ Oportünist Bir Teoridir"

Bu başlık altında yayınlanan ve "Üç Dünya Teorisi'nin karşı devrimci bir teori olduğunu" söyleyen yazıda, daha önce" Marksizmin en değerli hazinelerinden biri" denilen görüşlerin tamamen tersi görüşler savunuluyordu.

Halkın Kurtuluşu'na göre, emperyalist sistemin bugünkü özelliği, ABD ve Sovyet-sosyal emperyalizminin başını çektiği iki emperyalist blcka bölünmesidir. NATO ve Varşova, AET ve COMECON iki süper devletin yayılma araçlarıdır. İki süper devletin ikisi de aynı derecede saldırgan ve tehlikelidir. Birinin gerilediğini, ötekinin ilerlediğini söylemek birine dayanmaya yolaçar. Savaşın odak noktası Avrupa olacaktır diye bir tespit yapılamaz.

Yine Halkın Kurtuluşu'na göre, Üçüncü Dünya ülkeleri şahların, şeyhlerin ülkeleridir ve iki süper devlete karşı çıkamazlar. "Yeni İktisadi Düzen" mücadelesi emperyalizmi zayıflatmaz, aksine bu ülkelerdeki millileştirmeler hakim sınıfların durumunu güçlendirir. İkinci dünya ülkeleri iki süper devletle blok halindedir. İki süper devlete karşı bu ülkelerle birleşmek sınıf işbirliğidir.

Halkın Kurtuluşu'nun 83 ve 84. sayılarında yayınlanan ve kısaca yukarıdaki görüşlerin yeraldığı yazının altına da şöyle bir kayıt konmuştu:

"... İki sayıdır uzun uzun eleştirmekte olduğumuz 'Üç Dünya' tezleri, gazetemiz için de geçerlidir ve bu eleştiriler Halkın Kurtuluşu'nun eski çizgisine yöneltilmiş eleştiriler olarak ele alınmalıdır."

Örnekler

83. sayısından itibaren eski savunduğu dünya tahlillerinin tam tersini savunmaya başlayan Halkın Kurtuluşu, dünya olayları hakkındaki değerlendirmelerinde de 180 derece dönüş yaptı. İşte bu dönüşlere birkaç örnek:

Halkın Kurtuluşu 20. sayısında Bloksuzlar 5. Zirve Konferansı'na ilişkin olarak şöyle diyordu:

"Emperyalist basın Bloksuzlar Konferansının sonuçlarının çoğunu sansür etti, yazmadı."

Bugün ise Halkın Kurtuluşu sayfalarında, eğer eleştirmek için yazılmamışsa, "Bloksuzluk, Üçüncü Dünya vb." kelimelere dahi rastlamak mümkün değil.

—Halkın Kurtuluşu 7. sayısında "Ulusal ve uluslararası muhalefetin güçlenmesi sonucunda, en gerici yönetime sahip ülkelerde bile iki süper devletin hegemonya emellerinin güçlenmesine bağlı olarak bağımsızlıkçı tavırlar kendini gösteriyor" diyerek OPEC ülkelerinin mücadelesini Türkiye'ye örnek gösterirken, şimdilerde Üçüncü Dünya Ülkelerinin süper devletler çevresinde kümelenmekte olduklarını söylüyor.

—Halkın Kurtuluşu, 53. sayısında, Zaire'ye yapılan Sovyet müdahalesine karşı "Zaire'nin Sovyet kiralık askerleri tarafından işgal edilmesini nefretle protesto" ederken, 110. sayısında "Zaire'de emperyalistlerarası rekabet" diye başlık atıyor.

—Halkın Kurtuluşu önceleri Somali'nin Rusya'ya karşı mücadelesini desteklerken, şimdi Somali'nin Sovyetler Birliği ile ikili işbirliği anlaşmasını yırtması karşısında "emperyalizme bağımlılık açısından Somali'de hiç bir önemli değişme olmadığını" tespit ediyor ve "Somali bir süper devletin hegemonyasından diğerine koşuyor" diye başlık atıyor.

—Halkın Kurtuluşu önceleri Afrika'da Sovyetler Birliği'nin saldırıda olduğunu tespit ederken, şimdi ABD ve müttefiklerinin saldırıda olduğunu söylüyor.

Bu örnekler daha da uzatılabilir... Halkın Kurtuluşu çıkışıyla birlikte savunduğu dünya tahlillerini daha iki yıla varmadan tümüyle reddetti. Ama yine de, "bir dediği ötekini yalanlamayan bütünlüklü bir çizgi izlediğini" de iddia etmekten geri durmadı.

* * *

Yarın Halkın Kurtuluşu'nun Sovyetler Birliği, Arnavutluk Emek Partisi ve Mao Zedung'un fikirlerine karşı takındığı tutumları kendi ağzından ve belgelerle ortaya koyacağız.

yarın

Belge:H.Kurtuluşu, taraftarları arasında dolaştırılan Mao Zedung'un fikirleri için "anti-Marksist" diyen yazı

CUMA GÜNÜ

Halkın Kurtuluşu dergisi eski sahibi ve 2. THKO davası sanıklarından ZEKİ GÜMÜŞEL'in açıklaması

Halkın Kurtuluşu Yazı Kurulu eski üyelerinden Alev Er, derginin nasıl çıkarıldığını anlatıyor

"O hafta kim başyazı yazarsa, dergiye onun 'tahlili' yansıyordu"

Halkın Kurtuluşu Yazı Kurulu eski üyelerinden Alev Er, derginin nasıl çıkarıldığını anlatıyor:

Dergiyi çıkarmak üzere bir araya geldiğimizde, hepimizi daha işin başında bir sıkıntı sarmıştı. Öyle ya bir siyasi dergi çıkartacaktık ama hiç bir konuda ne dediğimiz belli değildi. Daha doğrusu kimi konuda farklı şeyler söylüyorduk. Birçok konuda ise hiç bir görüş ileri sürecek durumda değildik.

Buna rağmen, on beş gün önceden işbölümü yaptık ve bazı konular tespit ettik: Adetten olduğu üzere, bir mücadele platformu yayınlayacak, bir de siyasi durum tahlili yapan başyazı yazacaktık.

Ama yazıları teslim etmek için bize tanınan sürenin sonuna geldiğimizde durum şuydu: Başyazı yazmak için "bu iş kolay yahu, bir iki kitap karıştırır yazarım" diye işe girişen arkadaş hummalı bir ideolojik çalışma içine girmiş, kitap üstüne kitap deviriyordu. Dimitrov'un kitaplarını okudukça, "vay canına, şunu da söylüyor, bunu da söylüyor" diye hayretten hayrete düşüyordu. Diğer arkadaşlar ise, kağıt kaleme ellerimizi sürmeye bir türlü cesaret edemiyorduk.

Ama bir kere bu işe başlamıştık. Ne olursa olsun bir şeyler yazmak gerekiyordu. Ve biz de yazdık. Bunlar hep harcı alem ve herhangi bir dönemde söylenebilecek kadar genel şeylerdi. Hiç bir meseleye yol göstermiyordu. Öyle ki, "program" niteliğini taşıyan "Faşizme karşı tek bir yumruk olalım" yazısı, "Yaşasın mücadelemiz" gibi ne idüğü belirsiz bir sloganla bitiyordu.

İşte Halkın Kurtuluşu'nun birinci sayısı böyle çıktı.

* * *

Halka diyeceğimiz pek az şeyin olması ya da pek çok konuda hiç bir şey olmaması, dergiye iki biçimde yansıyordu; ya somut durum tahlilinden bilinçli olarak kaçan yazıları karalıyorduk, ya da herkes kendi kafasına uygun bir "durum tahlili" yapıyordu. Örneğin, faşizm konusunda bir yazı yazmak gerektiğinde, başlıyorduk İtalya ve Almanya'da faşizm üzerine sayfa sayfa yazmaya. Ama Türkiye'ye sıra gelince zınk diye duruyorduk. Ya da o hafta kim başyazı yazıyorsa, dergiye onun "tahlili" yansıyordu. Bu sırada bir hafta arayla çıkan iki başyazıdan birinde, "faşizm büyük burjuvaların eğilimi olarak tırmandırılırken", ötekinde "faşist diktatörlük özlemi esas olarak nispeten küçük işbirlikçilerin eğilimidir. Daha büyükler durumlarından memnundurlar" gibi bir tespit yapılıyordu.

* * *

Biz, işi artık iyiden iyiye büyük büyük başlıklarla atılan sloganlara ve hamasete dökmüştük. Ama bir süre sonra eleştiriler gelmeye başladı. "Bu yazdıklarınızı biz zaten biliyoruz, siz esas bugün ne öneriyorsunuz" gibi uyarıların arkası kesilmiyordu.

İşler çatallaşmıştı. Biraz bugüne ilişkin şeyler söylememiz gerekiyordu. Bunun üzerine, örneğin ben, aldım elime Aydınlık ve Halkın Sesi dergilerini, sağını solunu ufak ufak değiştirerek başladım kopya çekmeye. İşte 17. sayıya kadar çıkan Üç Dünya Teorisi ile ilgili, uluslararası planda gelişen olaylarla ilgili bazı yazılar böyle yazıldı.

Ancak bu durum, korktuğumuzu başımıza getirmiş, "Aydınlıkçılık' eğilimi iyiden iyiye güçlenmeye başlamıştı. Örneğin, Aydınlık'ın 64. sayısında yayınlanan "Yoldaş Dergisinin Eleştirisi 1" yazısı en tepeden başlayarak birçok insanın kafasını allak bullak etmişti.

Tam bu sırada, Aydınlık dergisinde bir de birlik çağrısı yayınlanınca, Halkın Kurtuluşu yöneticileri arasında tam bir panik başgösterdi. Bazı yöneticiler, durumu kavramış ve "Aydınlıkçıların platformundan uzaklaşmadıkça batacağız. Biz mutlaka ayrı bir platform üzerinde hareket etmeliyiz. Onlarla bağları koparmalıyız ki, var olabilelim ve gelişebilelim" görüşünü savunmaya başlamışlardı.

Nitekim, Aydınlık'ın çağrısını reddeden broşür de bu anlayışla ve bir süre sonra "hizipçi hain" ilan edilecek bir Halkın Kurtuluşu yöneticisi tarafından kaleme alındı.

* * *

Ben Halkın Kurtuluşu ile ilgili yazı faaliyetinden ayrıldıktan sonra, oradaki gelişmeleri dolaylı olarak izleyebiliyordum, 1977 sonu 1978 başlarında Vietnam'ın Kamboçya'ya karşı giriştiği saldırının ardından Halkın Kurtuluşu'nda bu saldırıyı "ABD ve Rusya arasındaki hegemonya mücadelesinin ürünü" olarak değerlendiren bir yazı yayınlandı. Biz bu yazıyı önce anlamadık. Öyle ya bu kadar somut bir olayın "ABD ve Rusya arasındaki mücadele" ile ne alakası vardı? Yoksa Kamboçya, bizim haberimiz yokken yeniden ABD hegemonyasına mı girmişti?

Neden sonra işin aslı ortaya çıktı. Aynı günlerde Arnavutluk yöneticileri bu olayla ilgili olarak Çin'i kınayan "emperyalistler elinizi Vietnam'dan çekin" başlıklı bir yazı yayınlamışlar, Halkın Kurtuluşu bu yazıyı Tiran Radyosundan kopya çekerken, "emperyalistler"den Çin ve Rusya'nın kastedildiğini anlayamamış, "bu olsa olsa ABD'dir" diye düşünmüşlerdi.

Ve bunun arkasından "bu savaş iki süper devletin hegemonya mücadelesinin ürünüdür" manşeti sayfaya çıkıvermişti!

HALKIN KURTULUŞU YÖNETİCİLERİ SOVYET ZIRHLILARININ ZİYARETİNİ, GEMİLER DOLMABAHÇE'YE DEMİR ATINCA ÖĞRENDİLER

16 Kasım 1978, iki Sovyet gemisi İstanbul'a gelerek Dolmabahçe önlerine demir attı.

Bu tarihi önemdeki olayı Halkın Kurtuluşu yöneticileri gemiler rıhtıma demir attıktan sonra farkettiler. Aynı gün tesadüfen biraraya gelen Halkın Kurtuluşu yöneticileri, "aman birşey yapmamış olmayalım" diyerek kolları sıvadılar bir afiş ve bildiri çıkarma çalışmasına giriştiler.

Afişleri bastırmaya giden Halkın Kurtuluşu yöneticilerinden biri, afişi yapacak olanlara şunları söylüyordu:

"Aman arkadaşlar elimizi çabuk tutalım, afiş mutlaka yetişsin, yoksa hiç bir şey yapmamış duruma düşeriz."

"Afişleri nasıl kapatalım"

Alelacele çıkarılan afişler ve bildiriler, savaş gemilerinin gelişinden üç gün sonra yapıştırılmaya ve dağıtılmaya başlandı. Bu arada Halkın Kurtuluşu taraftaları TİKP'nin Sovyet gemilerinin gelişini protesto eden yazılarının bazılarının üzerini kapattılar.

Daha sonra bu konu, Halkın Kurtuluşu taraftarları arasında tartışılacak, bir bölümü afişleri kapatmanın doğru olduğunu, bir bölümü ise yanlış oluduğunu belirtecek, bir bölüm taraftar ise yalnızca imza yerlerinin kapatılmasını savunacaktı.

H.Kurtuluşu pankartını unutunca, bir koşturmadır başladı

Pankart kavgası

Sovyet savaş gemilerinin İstanbul'da bulunduğu günlerde Halkın Kurtuluşu taraftarları ile Devrimci Halkın Yolu taraftarları, Sovyet Konsolosluğu önünde bir protesto gösterisi yapmayı kararlaştırdılar. Karara göre her iki grup da birer pankart getirecek ve kendi pankartı ardında yürüyecekti.

Göstericiler toplanıldığında ise şiddetli bir tartışma çıktı. Halkın Kurtuluşu pankartını getirmeyi unutmuştu. Halkın Kurtuluşçuları, Devrimci Halkın Yolu taraftarlarının da pankartlarını açmamalarını istiyordu. Ancak, son dönemlerde taraftarları iyice azalmış olan Devrimci Halkın Yolu, arayıp da bulamadığı bir fırsatı yakalamıştı. 500'e yakın kişi kendi pankartları altında yürüyecekti.

Koşuşturma başlıyor

Tartışmalar sürerken Devrimci Halkın Yolu taraftarları pankartlarını açarak yürüyüşe başladılar. Devrimci Halkın Yolu pankartı arkasında yürümeye çok kızan Halkın Kurtuluşçuları da taraftarlarını toplayarak koşar adım, yürüyüşün önüne geçiyor, Devrimci Halkın Yolu taraftarlarını arkada bırakıyorlardı. Bu kez de Devrimci Halkın Yolcuları pankartı koşturarak yürüyüşün önüne geçirdiler.

Yoldan geçenlerin şaşkın bakışları önünde bir koşuşturmacadır başlamıştı. Bir Halkın Kurtuluşu taraftarları öne, bir Devrimci Halkın Yolcuları...

Böylece Sovyet Konsolosluğu önüne gelindi. Halkın Kurtuluşu taraftarları bu kez de dağıtacakları bildirileri getirmeyi unutmuşlardı. Hemen Konsolosluğun önüne bir siyah çelenk bırakarak ve and içerek dağıldılar. Devrimci Halkın Yolu taraftarları ise gösteriyi sona erdirdiler.

"Emperyalizme karşı uyanıklık"

Halkın Kurtuluşu Şubat 1977'de çıkan 46. sayısında "Amerikan emperyalizmine ve Rus sosyal-emperyalizmine karşı uyanıklığı ayakta tutalım" diyordu.

Yine Halkın Kurtuluşunun Ekim 1977'de çıkan 77. sayısında, "emperyalizme karşı uyanıklığı pekiştirelim" deniyordu.

Halkın Kurtuluşu taraftarları Sovyet gemilerini protesto eylemlerindeki başarısızlıklarını da "emperyalizme karşı uyanıklıklarının yetersizliği"ne bağlarken, Halkın Kurtuluşu dergisi ise, aynı günlerde çıkan sayısında şunları söylüyordu:

"Proleter devrimciler ise bugün Rus savaş gemilerine, sosyal-emperyalizme karşı yürütülen mücadelenin gene en önündedir."